የግብዓት ምርት ጥመርታ መወሰኛና ማስፈጸሚያ መመሪያ ቁጥር 1057/2017 ዓ.ም

ከአስር አመታት በላይ ሲተገበር የቆየውን እና አሁንም በሥራ ላይ የሚገኘው አገር አቀፍ ስታንዳርድ የግብዓት ምርት ጥመርታ ለመወሰንና ለማስፈጸም የወጣው መመሪያ ቁጥር 547/2013 እያደገ የመጣውን የአገልግሎት ፍላጎት በሚፈለገዉ ደረጃ ለማርካት እና በቀጣይ ድጋፎችን በበቂ ሁኔታ ለማቅረብ የሚያስችል ሆኖ ባለመገኘቱ፣

አገር አቀፍ ስታንዳርድ የግብዓት ምርት ጥመርታ ለመወሰንና ለማስፈጸም የወጣው መመሪያ ቁጥር 547/2013 ያልተካተቱ የምርት ምድቦች እንዲካተቱ ለማድረግ እና ለሁሉም የምርት ምድቦች በሚያሰራ መልኩ ወደ አንድ በማምጣት ተደራሽ እንዲሆኑና የተናበቡ እንዲሆኑ ለማድረግ፣

በሀገራችን እየሰፋ የመጣውን የአምራች ኢንዱስትሪ ዕድገት ሊደግፍ በሚያስችል መልኩ ወቅታዊ ለማድረግ እና ፈጣን አገልግሎትና ውሳኔ ለመስጠት የሚያስችል የአሰራር ስርዓት መዘርጋት በማስፈለጉ፤

የኢንዱስትሪ ሚኒስቴር በወጪ ንግድ ቀረጥና ታክስ ማበረታቻ ሥርዓት አዋጅ ቁጥር-768/2004 አንቀጽ 22 ንዑስ አንቀጽ 1 እና አንቀጽ 28 ንዑስ አንቀጽ 1 ና 2 በተሰጠው ሥልጣን መሠረት ይህንን መመሪያ አወጥቷል፡፡

ክፍል አንድ
ጠቅላላ

1. **አጭር ርዕስ**

ይህ መመሪያ **"የግብዓት ምርት ጥመርታ መወሰኛና ማስፈጸሚያ መመሪያ ቁጥር 1057/2017ዓ/ም"** ተብሎ ሊጠቀስ ይችላል፡፡

2. **ትርጓሜ**

የቃሉ አገባብ ሌላ ትርጉም የሚያሰጠው ካልሆነ በስተቀር በዚህ መመሪያ፤

1) ” አዋጅ “ ማለት የወጪ ንግድ ቀረጥ ማበረታቻ ሥርዓት አዋጅ ቁጥር 768/2004 ማለት ነው፡፡

2) “የግብዓት ምርት ጥመርታ” ማለት አንድን የወጪ ምርት በተገለጸው መለኪያና መጠን ለማምረት የሚያስፈልግ የጥሬ ዕቃ ፍጆታ በተገለፀው መጠንና መለኪያ ማለት ነው ፡፡

3) “ ተጠቃሚ ” ማለት የወጪ ንግድ ቀረጥ ማበረታቻ ሥርዓት ተጠቃሚ እንዲሆን በአዋጁ የተጠቀሰ ሰው ነው፡፡

4) “ አባሪ ” ማለት በየምርት ምድቡ በቴክኒክ ኮሚቴ የሚዘጋጅ እና ከዚህ መመሪያ ጋር የሚያያዝ ሆኖ የግብዓት ምርት ጥመርታን ለማዘጋጀትና ለመወሰን የሚያስችል ሰነድ ነው፡፡

5) “አላቂ የምርት መገልገያ" ማለት በምርት ሂደት ውስጥ ጥቅም ላይ ከዋለ በኂላ ወይም በምርት ዓይነት ለውጥ ምክንያት ከአገልግሎት ውጪ የሚሆን ዕቃ ሲሆን ምርቱን ሙሉ ለሙሉ ለውጭ ገበያ ለማቅረብ የተቋቋመ አምራች በቀጥታ በማምረት ተግባር ላይ እንዲውሉ ወደ ሀገር ውስጥ የሚያስገባቸውን ዘይቶች፣ ቅባቶችና ሌሎች ኃይል ሰጪ ንጥረ ነገሮችን ይጨምራል፣

6) “ማሸጊያ ወይም መጠቅለያ” ማለት ምርቱ ከተመረተ በኂላ አንድን የወጪ ምርት አሽጎ ለመላክ በመጠቅለያነት፤ በመያዣነት እንዲሁም የአጠቃቀም መረጃ ለመስጠት የሚንጠለጠሉ፤የሚለጠፉ ተያያዥ ግብዓቶች ናቸው፡፡

7) "ተረፈ ምርት" ማለት በምርት ሂደት ውስጥ ዋናው ምርት ከተመረተ በኂላ የሚቀረው ዝቃጭ ወይም ቁርጥራጭ ማለት ነው፡፡

8) “የባከነ ጥሬ ዕቃ” ማለት አንድን የወጭ ምርት በማምረት ሂደት ውስጥ በምርት ሂደቱ ባሕሪይ ማስቀረት ባለመቻሉ ምክንያት የወጭ ምርቱን ለማምረት ጥቅም ላይ መዋል የማይችል ጥሬ ዕቃ ነው፡፡

9) “ተተካኪ የምርት ግብዓት ” ማለት የወጭ ምርቱን ለማምረት ጥቅም ላይ ከዋለው ግብዓት ጋር በአገልግሎት እና በፍጆታ ተመሳሳይ ወይም አንድ አይነት የሆነ ግብዓት ነው፡፡

10) “ ተተካኪ ምርት ” ማለት በፀደቀው የግብዓት ምርት ጥመርታ ስታንዳርድ ጋር በዓይነትና በፍጆታ ተመሳሳይ ወይም አንድ አይነት የሆነ የወጪ ምርት ነው፡፡

11) “የተጣጣመ የሸቀጦች አሰያየምና አመዳደብ ሥርዓት (Harmonized System code(HS code))” ማለት በቀድሞ የጉምሩክ ትብብር ምክር ቤት ተዘጋጅቶ በስምምነት (ኮቬንሽን) የፀደቀ የሸቀጦች አመዳደብ ሥርዓት ሆኖ በአለም አቀፍ ንግድ ውስጥ የሚዘዋወሩ ሸቀጦች ወጥ በሆነ መልኩ የየራሳቸው መለያ ቁጥር (ኮድ) እንዲኖራቸው የሚደረግበት ሥርዓት ነው፡፡

12) “የምርት ምድብ (Product Catagory)” ማለት በአንድ የምርት ዘርፍ ስር የሚሸፈን ሲሆን በዚህ መመሪያ አንቀጽ 30 የተጠቀሱትን የቆዳና ቆዳ ውጤቶች ምርት አባሪ (የምርት መለያ ኮድ A) ፣ የጨርቃ ጨርቅና አልባሳት ምርት አባሪ (የምርት መለያ ኮድ B) ፣ የምግብና መጠጥ ምርት አባሪ (የምርት መለያ ኮድ C) ፣ የብረታ ብረት ኢንጅነሪንግ ምርት አባሪ (የምርት መለያ ኮድ D)፣ በሆርቲካልቸር (አበባ፣አትክልትና ፍራፍሬ) ምርት አባሪ (የምርት መለያ ኮድ F) እና በዚህ መመሪያ አንቀጽ 5 ንዑስ አንቀጽ 3 መሠረት ሚኒስቴሩ ምድብ የሚሰጣቸው ምርቶችን ያጠቃልላል፡፡

13) “ ጉድለት (Defect) ” ማለት ከጠቅላላ ምርቱ በምርት ሂደት የሚከሰት ሆኖ የኤክስፖርት ትዕዛዝ ደረጃን የማያሟላ ምርት ማለት ነው፡፡

14) “ ብክነት (Wastage) ” ማለት አንድን ምርት ለማምረት የምንጠቀምበት ግብዓት በምርት ሂደት ሊባክን የሚችል ማለት ነው፡፡

15) “ኮሚሽን” ማለት የኢትዮጵያ ጉምሩክ ኮሚሽን ነው፡፡

16) “መሪ ሥራ አስፈጻሚ” ማለት የማስፋፊያና የማበረታቻ ተግባራትን የሚያከናውን በሚኒስቴሩ ስር የተዋቀረ የሥራ ክፍል ነው፡፡

17) “ ሚኒስቴር ወይም ሚኒስትር “ ማለት እንደቅደም ተከተሉ የኢንዱስትሪ ሚኒስቴር ወይም የኢንዱስትሪ ሚኒስትር ነው፡፡

18) በዚህ መመሪያ ጥቅም ላይ የዋሉ ሌሎች ቃላትና ሐረጋት በአዋጁ የተሰጣቸውን ትርጓሜ ይይዛሉ፡፡

ክፍል ሁለት

የግብዓት ምርት ጥመርታ የሚያዘጋጁ አካላት ማቋቋም እና ተግባራት

3. የግብዓት ምርት ጥመርታ የሚያዘጋጁ አካላትን ስለማቋቋም እና ስለመሰየም

ሚኒስቴሩ የግብዓት ምርት ጥመርታን የሚያዘጋጁ የግብዓት ምርት ጥመርታ ዓብይ ኮሚቴ ያቋቁማል እንዲሁም የጋራ መግባባትን መሠረት በማድረግ የሚመለከታቸው አካላት ለየምርት ምድቡ የቴክኒክ ኮሚቴ እንዲሰይሙ ያደርጋል፡፡

4. የዓብይ ኮሚቴ አወቃቀር

1) ከሚኒስቴር መሥሪያ ቤቱ፣ ከአምራች ኢንዱስትሪ ልማት ኢንስቲትዩት፣ ከግብርና ሚኒስቴር፣ ከጉምሩክ ኮሚሽን፣ ከገንዘብ ሚኒስቴር፣ ከገቢዎች ሚኒስቴር እና ከኢትዮጵያ ሀገር ዓቀፍ የዘርፍ ማኅበራት ምክር ቤት የተወጣጡ ሰባት አባላትን የያዘ የግብዓት ምርት ጥመርታ አወሳሰን እና አፈጻጸምን በተመለከተ የውሳኔ ሐሳብ ለሚኒስቴሩ የሚያቀርብ ኮሚቴ (*ከዚህ በኋላ ‹‹ ዓብይ ኮሚቴ ›› ተብሎ የሚጠራ)* ይዋቀራል፣
2) በሚኒስቴሩ የሚሰየም አንድ የዓብይ ኮሚቴው ሰብሳቢ፣ ከሚኒስቴር መሥሪያ ቤቱ የሚሰየሙ አንድ አባል፣ ከገቢዎች ሚኒስቴር አንድ አባል፣ ከግብርና ሚኒስቴር አንድ አባል፣ ከጉምሩክ ኮሚሽን አንድ አባል፣ ከገንዘብ ሚኒስቴር አንድ አባል እና ከኢትዮጵያ ሀገር ዓቀፍ የዘርፍ ማኅበራት ምክር ቤት አንድ አባል ይኖሩታል፡፡
3) የዓብይ ኮሚቴው ከሚኒስቴር መሥሪያ ቤቱ የሚወከል አንድ ቃለ- ጉባዔ ያዥ በሚኒስቴሩ ይመደባል፣
4) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 2 የተጠቀሰው እንደተጠበቀ ሆኖ ሚኒስቴሩ አስፈላጊ ሆኖ ካገኘው በሌሎች የምርት ምድብ ዘርፎች የግብዓት ምርት ጥምርታን በተመለከተ ለሚቀርቡ ጉዳዮች ምላሽ ለመስጠት እንዲያስችል ጉዳዩ ከሚመለከተው ማንኛውም መንግሥታዊ አካል የሚወከል ሰው የዓብይ ኮሚቴው አባል እንዲሆን ሊያደርግ ይችላል፡፡
5) ዓብይ ኮሚቴው ተጠሪነቱ ለሚኒስትሩ ይሆናል፡፡

5. የዓብይ ኮሚቴ ተግባራት

1) የሚመለከተው የምርት ምድቡ የቴክኒክ ኮሚቴ ሙያዊ አስተያየት መነሻ በማድረግ የግብዓት ምርት ጥመርታ ስታንዳርድ እንዲሁም አዲስ የማሽጊያ፣ የመጠቅለያ ፣ አላቂ ዕቃዎች ዝርዝር እና መቶኛ ድርሻ ፍጆታ እንዲጸድቅ የውሳኔ ሐሳቡን ለሚኒስቴሩ ያቀርባል፣

2) የሚመለከተው የምርት ምድቡ የቴክኒክ ኮሚቴ ሙያዊ አስተያየት መነሻ በማድረግ ከውጭ የሚገቡ የግብዓት ምርት ጥሬ ዕቃዎች በጥራት ተመሳሳያቸው በሀገር ውስጥ የማይገኙ ወይም የሚገኙ መሆኑን በማረጋገጥ የውሳኔ ሐሳብ ለሚኒስቴሩ ያቀርባል፣

3) የግብዓት ምርት ጥመርታ ላይ የሚቀርቡ ማናቸውም ቅሬታዎችን በመገምገም የውሳኔ ሐሳቡን ለሚኒስቴሩ ያቀርባል፣

4) የሚመለከተው የምርት ምድቡ የቴክኒክ ኮሚቴ የሚያቀርበው ሙያዊ አስተያየት እንደተጠበቀ ሆኖ የግብዓት ምርት ጥመርታ ጥያቄ ያቀረበው አመልካችን ተጨማሪ ማስረጃ ወይም ማብራሪያ የሚያስፈልገው ሆኖ ካገኘው አመልካቹን ጠርቶ ይጠይቃል ፣ አስፈላጊውን ትዕዛዝ ይሰጣል፣

5) የቀረበ ጥያቄ ባይኖርም በሚመለከተው የምርት ምድቡ የቴክኒክ ኮሚቴ ሙያዊ አስተያየት መነሻ በማድረግ ወይም በራሱ ተነሳሽነት ቀደም ሲል የፀደቀ የግብዓት ምርት ጥመርታን እንዲሻሻል ወይም አዲስ የግብዓት ምርት ጥመርታ እንዲዘጋጅ ቴክኒክ ኮሚቴውን ሊጠይቅ ይችላል፣

6) ሌሎች ከሚኒስትሩ የሚሰጡትን ከግብዓት ምርት ጥመርታ ጋር ተያያዥነት ያላቸው ተግባራትን ያከናውናል፡፡

6. የዓብይ ኮሚቴው የስብሰባ ጊዜ እና የውሳኔ አሰጣጥ

1) ዓብይ ኮሚቴው በወር አንድ ጊዜ ይሰበሰባል፣ ሆኖም አስፈላጊ ሆኖ ሲገኝ በማናቸውም ጊዜ ሊሰበሰብ ይችላል፣

2) ከግማሽ በላይ የሚሆኑ የዓብይ ኮሚቴው አባላት በስብሰባ ከተገኙ ምልዓተ ጉባዔ ይሆናል፣

3) የዓብይ ኮሚቴው የውሳኔ ሐሳብ በድምጽ ብልጫ ያልፋል፣ ሆኖም ድምጽ እኩል በኩል የተከፈለ እንደሆነ ስብሳቢው የሚደግፈው ውሳኔ ያልፋል፣

4) የዚህ አንቀጽ ድንጋጌዎች እንደተጠበቀ ሆኖ ዓብይ ኮሚቴው የራሱ የስብሰባ ደንብ ሊያወጣ ይችላል፡፡

7. <u>የቴክኒክ ኮሚቴን ስለመሰየም</u>

1) የጋራ መግባባትን መሠረት በማድረግ የግብዓት ምርት ጥመርታን ለመወሰን እና ለማስፈጸም የሚያስችል ሙያዊ አስተያየት የሚያቀርቡ በአምራች ኢንዱስትሪ ልማት ኢንስቲትዩት ስር በሚገኙ በሚከተሉት ማዕከላት ውስጥ የሚደራጁ (*ከዚህ በኋላ ‹‹የቴክኒክ ኮሚቴ›› ተብለው የሚጠሩ*) በዚህ መመሪያ ተሰይመዋል፣

   ሀ) የጨርቃ ጨርቅና አልባሳት ኢንዱስትሪ ምርምርና ልማት ማዕከል፣

   ለ) የቆዳና የቆዳ ውጤቶች ኢንዱስትሪ ምርምርና ልማት ማዕከል፣

   ሐ) የምግብና መጠጥ ኢንዱስትሪ ምርምርና ልማት ማዕከል፣

   መ) የማኑፋክቸሪንግ ቴክኖሎጂና ኢንጂነሪንግ ኢንዱስትሪ ምርምርና ልማት ማዕከል፣

   ሠ) የኬሚካልና ኮንስትራክሽን ግብዓቶች ኢንዱስትሪ ምርምርና ልማት ማዕከል፣

2) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 የተጠቀሰው እንደተጠበቀ ሆኖ በሌሎች የምርት ምድብ ዘርፎች የግብዓት ምርት ጥምርታን በተመለከተ ለሚቀርቡ ጉዳዮች ምላሽ ለመስጠት እንዲያስችል ጉዳዩ የሚመለከተው ተቋም የቴክኒክ ኮሚቴ ሆኖ ሙያዊ አስተያየት እንዲያቀርብ ከተቋሙ ጋር በሚደረሰው ስምምነት መሠረት በሚኒስቴሩ ሊሰየም ይችላል፡፡

8. <u>የቴክኒክ ኮሚቴ ተግባራት</u>

(1) የእያንዳንዱ የምርት ምድብ የቴክኒክ ኮሚቴ ከግብዓት ምርት ጥመርታ ጋር በተያያዘ የሚቀርብለትን ጥያቄ በመቀበል የሚተካካ መሆኑን በማረጋገጥ ለሚመለከተው አካል ሙያዊ አስተያቱን ያቀርባል፡፡

(2) የእያንዳንዱ የምርት ምድብ የቴክኒክ ኮሚቴ ከግብዓት ምርት ጥመርታ ጋር በተያያዘ የሚቀርብለትን ጥያቄ በመቀበል የሚሻሻል እና በአዲስ መልክ የሚጸድቅ መሆኑን በማረጋገጥ ለአብይ ኮሚቴው ሙያዊ አስተያየቱን ያቀርባል፡፡

(3) ማሽጊያዎች እና መጠቅለያዎች በጸደቀ አባሪ ውስጥ ከተጠቀሰው የየምርት ምድቡ መቶኛ በላይ ሆኖ ሲገኝ ለአብይ ኮሚቴው ሙያዊ አስተያቱን ያቀርባል፡፡

(4) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 3 የተጠቀሰው እንደተጠበቀ ሆኖ የቴክኒክ ኮሚቴው ሙያዊ አስተያት ማሻሻያው የሚደረገው በየምርት ምድቡ በጸደቀው መቶኛ እና በቀረበው የይሻሻልልኝ ጥያቄ መካከል ያለው ልዩነት ከ5 መቶኛ በላይ ከሆነ ነው፡፡

(5) በአንቀጽ 19 ፣20 እና 21 መሠረት አንድ ምርት በማምረት ሂደት ጉድለት የተገኘበት ወይም በሌሎች ምክንያቶች ለውጭ ገበያ ማቅረብ አለመቻሉን በማረጋገጥ ለሚኒስቴሩ ያሳውቃል፣

(6) የቴክኒክ ኮሚቴው የሚያቀርባቸው ሙያዊ አስተያየቶች በማዕከሉ ወይም በሚመለከተው ተቋም በኩል የሚያልፍ ይሆናል፡፡

9. <u>የመሪ ሥራ አስፈጻሚ ተግባራት</u>

የመሪ ሥራ አስፈጻሚ የሥራ ክፍሉ፤

(1) በየምርት ምድቡ ከቴክኒክ ኮሚቴ የሚቀርቡ የግብዓት ምርት ጥመርታ ሙያዊ አስተያቶችን ተቀብሎ ለአብይ ኮሚቴው አደራጅቶ ያቀርባል፤

(2) የአብይ ኮሚቴው መደበኛና መደበኛ ያልሆኑ ስብሰባዎች ጥሪ ያስተላልፋል፣ የአብይ ኮሚቴ አባላት በስብሰባው ስለመገኘታቸው ያረጋግጣል፣

(3) የየምርት ምድቡ የቴክኒክ ኮሚቴ አባላት በአስረጅነት እንዲቀርቡ አስፈላጊ ሆኖ ሲገኝ ጥሪ ያስተላልፋል፣ በስብሰባው ስለመገኘታቸው ያረጋግጣል፣

(4) የአብይ ኮሚቴውን የውሳኔ ሐሳብ በቃለ-ጉባዔ አደራጅቶ ለሚኒስትሩ ያቀርባል፣

(5) የፀደቁ የግብዓት ምርት ጥመርታ እና ሌሎች ከዚህ መመሪያ ጋር በተያያዘ በሚኒስቴሩ የሚሰጡ ውሳኔዎችን ለሚመለከታቸው አካላት በተለይ ለኮሚሽኑ እንዲደርስ ያደርጋል፣

(6) በሚኒስትሩ የጸደቁ የግብዓት ምርት ጥመርታ በሚኒስቴሩ ዌብ ሳይት ላይ እንዲጫኑ ያደረጋል፣

(7) የዓብይ ኮሚቴ ተግባራት በአግባቡ ለማስኬድ የሚያስፈልጉ ሌሎች አስተዳደራዊ ጉዳዩችን ይፈጽማል፣

(8) ከዚህ መመሪያ ጋር ከተያያዙት ቅጾች በተጨማሪ ለዚህ መመሪያ አፈጻጸም የሚረዱ ሌሎች ቅጾችን በማዘጋጀት ያጸድቃል፣

(9) ለዚህ መመሪያ አፈጻጸም በሚኒስቴሩ የሚሰጡትን ሌሎች ተግባራትን ይፈጽማል፣ ያስፈጽማል፡፡

ክፍል ሦስት

የግብዓት ምርት ጥመርታ ዝግጅት ፣ ግብዓት ወደ ሀገር ውስጥ ስለሚገባበት አግባብ እና የተጠቃሚዎች የጥያቄ አቀራረብ

10. የግብዓት ምርት ጥመርታ ዝግጅት

1) የየምርት ምድቡ ግብዓቶች ዝርዝር የያዘ የግብዓት ምርት ጥመርታ ሲዘጋጅ የተጣጣመ የሽቀጦች አሰያየምና አመዳደብ ሥርዓት መሠረት መሆን አለበት፣
2) የግብዓት ምርት ጥምርታ ሲዘጋጅ ያለቀለትን ግብዓት የሚያስገባ እና ግብዓቱን ራሱ በሀገር ውስጥ ለማምረት ጥሬ ዕቃዎችን ወደ ሀገር ውስጥ ለሚያስገባ በየደረጃው የተለያየ የምርት ብክነት መጠን እና የግብዓት ምርት ጥመርታ የሚዘጋጅለት ይሆናል፣
3) የወጪ ምርቱን በማምረት ሂደት ጥቅም ላይ የዋሉትን ግብዓት ዓይነቶች እና ዕሴት በመጨመር ሂደት የሚባክነው ግብዓት ታሳቢ ይሆናል፡፡ የብክነት መጠኑ እንደ ምርት ምድቡ እና የዕሴት ሰንሰለት ማጠርና መርዘም የሚለያይ ሆኖ የየምርት ምድቡ የብክነት መጠን አባሪ ላይ በተጠቀሰው መሠረት ይሆናል፡
4) ተጠቃሚዎች የአላቂ ምርት መገልገያዎች፣ማሸጊያና መጠቅለያ ለማምረት የሚያስፈልጉ ግብዓቶችን ወደ ሀገር ውስጥ በማስገባት አላቂ ምርት መገልገያዎች፣ማሸጊያና መጠቅለያ አምርተው ለቀጥተኛ ላኪው የሚያቀርቡ ወይም በራሳቸው ወደ ውጭ የሚልኩ ከሆነ እና የግብዓት ምርት ጥመርታ ያልተዘጋጀለት ከሆነ እንደማንኛውም የወጪ ምርት ታይቶ የግብዓት ምርት ጥምርታ ስታንዳርድ የሚዘጋጅለት ይሆናል፣

5) ግብዓት ምርት ጥምርታ ሲዘጋጅ ተመሳሳይ ግብዓት ተጠቅመው የወጪ ምርቱን ከሚያመርቱ አምራች ላኪዎች እንደየምርት ምድቡ በናሙናነት ወካይ አምራች ላኪዎችን በመምረጥ በተጨባጭ የምርት ሂደት የተገኘ የፍጆታ እና የብክነት መጠን መረጃን አማካኝ በመውሰድ የሚሰላ ይሆናል፣

6) በየምርት ምድቡ የወጪ ምርቱን ለማምረት የሚያስፈልጉ በፍጆታ የሚሰሉ ግብዓቶች፣ አላቂ ምርት መገልገያዎች እና ማሸጊያና መጠቅለያ ተለይተው በአባሪ ውስጥ መጠቀስ አለባቸው፣

7) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 የተገለጸው እንደተጠበቀ ሆኖ የምርቱ ባህሪይ በስታንዳርድ ከጸደቀው የሚለይ ከሆነና ሌሎች አምራቾች ከሚያመርቷቸው ተመሳሳይ ምርቶች በፍጆታ፣ በግብዓት አይነት ወይም በብክነት የተለየ ምርት ለሚያመርት የሥርዓቱ ተጠቃሚ ብቻ ሊያገለገል የሚችል ጥምርታ/ Company Standard/ Brand Rate ሊዘጋጅለት ይችላል።

11. <u>የምርት ግብዓቶችን ወደ ሀገር ውስጥ ስለማስገባት</u>

1) የሥርዓቱ ተጠቃሚ ወደ ሀገር የሚያስገባው ግብዓት በተጣጣመ የሸቀጦች የታሪፍ አመዳደብ ሥርዓት፣ ስያሜ እና መለኪያ መሠረት እና በፀደቀ ስታንዳርድ ግብዓት ምርት ጥምርታና አባሪ ውስጥ መኖሩን በማረጋገጥ ይሆናል፣

2) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 የተጠቀሰው እንደተጠበቀ ሆኖ የሥርዓቱ ተጠቃሚ ወደ ሀገር የሚያስገባው ግብዓት በግብዓት ምርት ጥምርታና አባሪ ውስጥ ያልተካተተ ከሆነ አጸድቆ ማቅረብ አለበት።

3) የሥርዓቱ ተጠቃሚ የሚያስገቧቸው የምርት ግብዓቶች መለኪያ እና በየምርት ምድቡ በግብዓት ምርት ጥምርታ ላይ የሚቀመጠው መለኪያ ከተጣጣመ የሸቀጦች ታሪፍ አመዳደብ ሥርዓት ጋር የተጣጣመ መሆን ይጠበቅበታል፣

4) በዚሁ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 2 በተገለጸው መሠረት መለኪያውን ተመሳሳይ ማድረግ የማይቻል ከሆነ ግብዓቶቹን ለማስገባት የተጠቀሙበትን መለኪያ ኮሚሽኑ ለማወራረድ ወደሚጠቀምበት የግብዓት ምርት ጥምርታ መለኪያ ለመቀየር የሚያስፈልጉ ተጨማሪ መረጃዎች በገቢ ዕቃዎች ዲክላራሲዮን ሰነድ ወይም በአገር ውስጥ ግዥ ደረሰኝ እንዲካተቱ ማድረግ ይኖርባቸዋል።

12. <u>የተጠቃሚዎች የግብዓት ምርት ጥመርታ ጥያቄ አቀራረብ</u>

1) የሥርዓቱ ተጠቃሚ ጥያቄ ሲያቀርብ ለወጪ ምርቱ የሚያስፈልጉ ግብዓቶች በተዘጋጀው ግብዓት ምርት ጥመርታ እና አባሪ ውስጥ መካተት ወይም አለመካተቱን በቅድሚያ መለየት ይኖርባቸዋል፣
2) የሥርዓቱ ተጠቃሚዎች የግብዓት ምርት ጥመርታ የይሻሻልልኝ ጥያቄ ማቅረብ የሚችሉት ቀድሞ በፀደቀው በእያንዳንዱ ግብዓት ፍጆታ እና በአመልካቹ የግብዓት ፍጆታ መካከል ያለው ልዩነት 5% እና ከ5% በላይ ከሆነ ብቻ ነው፣
3) የሥርዓቱ ተጠቃሚ የስታንዳርድ ግብዓት ምርት ጥመርታ ላልተዘጋጀላቸው ወይም ተዘጋጅቶላቸው ማሻሻያ ለሚያስፈልጋቸው የወጪ ምርቶች ግብዓቱን ካስገባበት ቀን ጀምሮ እስከ 6 ወር ባለው ጊዜ ውስጥ ስታንዳርድ የግብዓት ምርት ጥምርታ እንዲዘጋጅላቸዉ በቅጽ አንድ "ሀ" ወይም በቅጽ ሁለት "ሀ" መሠረት ለየምርት ምድቡ ቴክኒክ ኮሚቴ ማቅረብ ይኖርበታል፤ እንዲሁም ለኮሚሽንም ያሳውቃል፣
4) የሥርዓቱ ተጠቃሚ እያንዳንዱ ምርት በተዘጋጀው የግብዓት ምርት ጥመርታ ሰነዱ ውስጥ በምርት ዓይነት የሚመስለው ምርት ኖሮ ምርቱን ለማምረት የሚያስፈልጉ ግብዓቶች ፍጆታ በግብዓት ምርት ጥመርታ ሰነዱ ውስጥ በተቀመጠው ፍጆታ መካከል ያለው ልዩነት ከ5% በታች ከሆነ ባለው የግብዓት ምርት ጥምርታ መሠረት ይስተናገዳል፣
5) የሥርዓቱ ተጠቃሚ ለሚያመርቱት ምርት የሚጠቀሙት ግብዓቶች ቀድሞ በፀደቀው የግብዓት ምርት ጥመርታ እና አባሪ ውስጥ በተመሳሳይ ወይም በተተካኪ ስያሜ መኖራቸውን ካረጋገጠ በቅጽ ሁለት "ለ" መሠረት ሞልቶ ግብዓቱን ካስገባበት ቀን ጀምሮ እስከ 6 ወር ባለው ጊዜ ውስጥ ለማዕከል ወይም ለሚመለከተው ተቋም የይተካካልኝ ጥያቄ ማቅረብ አለበት፣
6) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 3 እና 5 የተጠቀሰው እንደተጠበቀ ሆኖ ተጠቃሚው የቀረው የማወራረጃ ጊዜ ከስድስት ወር ያነሰ ከሆነ የማወራረጃው ጊዜ ከመድረሱ በፊት አቅርቦ ማጸደቅ አለበት።
7) ማዕከል ወይም የሚመለከተው ተቋም የቀረበውን የተተካኪ ጥያቄ መርምሮ ጥያቄው ከቀረበበት ቀን ጀምሮ በ14 ቀን ውስጥ ለኮሚሽኑ ውጤቱን ያሳውቃል።

ክፍል አራት

የግብዓት ምርት ጥመርታ ይዘት፣ አወሳሰን እና አተገባበር

13. የግብዓት ምርት ጥመርታ ይዘት

1) በሚኒስቴሩ የሚፀድቅ የግብዓት ምርት ጥመርታ የሚከተሉትን ያካትታል፤
   ሀ) የምርት ምድብ መለያ፣
   ለ) በጥሬ ዕቃው የሚመረተው ምርት ሥም፣
   ሐ) በጥሬ ዕቃው የተመረተው ምርት የተጣጣመ የሸቀጦች ስያሜ መለያ፣
   መ) በጥሬ ዕቃው የሚመረተው ምርት መለኪያ፣
   ሠ) የጥሬ ዕቃው ሥም፣
   ረ) የጥሬ ዕቃው የተጣጣመ የሸቀጦች ስያሜ መለያ፣
   ሰ) ለምርቱ የሚያስፈልገው የጥሬ ዕቃ ፍጆታ፣
   ሸ) የጥሬ ዕቃው መለኪያ፣
   ቀ) በምርት ሂደት የሚባክነው ወይም የባከነ የጥሬ ዕቃ መጠን፣ እና
   በ) የግብዓት ምርት ጥመርታ እና
2) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 የተጠቀሰው እንደተጠበቀ ሆኖ ሚኒስቴሩ የግብዓት ምርት ጥምርታ ይዘት ሌሎች አስፈላጊ የሆኑ መረጃዎችን እንዲያካትት ሊያደርግ ይችላል ።

14. የግብዓት ምርት ጥመርታ መለኪያ አወሳሰን

1) እያንዳንዱ ምርት እና ግብዓት የሚለካው በፀደቀ የግብዓት ምርት ጥመርታ ሰነድ ውስጥ በተጠቀሰው መለኪያ መሠረት ይሆናል፡፡
2) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 የተጠቀሰው እንደተጠበቀ ሆኖ በጸደቀ የግብዓት ምርት ጥመርታ ሰነድ ውስጥ በተጠቀሰው መለኪያ እና በተጠቃሚው በቀረበው መለኪያ መካከል ልዩነት ከተፈጠረ የምርት ምድቡ የቴክኒክ ኮሚቴ በፀደቀው የግብዓት ምርት ጥመርታ ላይ ወደ ተጠቀሰው መለኪያ በመለወጥ ምላሽ ይሰጣል፣
3) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 2 መሠረት መለወጥ ካልተቻለ የምርት ምድቡ የቴክኒክ ኮሚቴ ሙያዊ አስተያየቱን ጨምሮ ጥያቄውን ለአብይ ኮሚቴው ያስተላልፋል፣

4) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 3 መሠረት በቀረበው ሙያዊ አስተያየት መነሻነት ዓብይ ኮሚቴው ጉዳዩን መርምሮ የውሳኔ ሐሳቡን ለሚኒስቴሩ በማቅረብ ውሳኔ እንዲያገኝ ይደረጋል፡፡

15. <u>የግብዓት ምርት ጥመርታ የፍጆታ መጠን አወሳሰን</u>

የግብዓት ምርት ጥመርታ የፍጆታ መጠን የሚወሰነው ከብክነት በፊት ያለ ፍጆታ(actual consumption) እና በጸደቀ አባሪ ውስጥ በተጠቀሰው ብክነት መጠንን መሠረት ያደረገ ይሆናል፣

16. <u>በምርት ሂደት ስለሚባክን የግብዓት መጠን አወሳሰን፣</u>

1) ለወጪ ንግድ የሚሆን ምርት ለማምረት ጥቅም ላይ የዋለው የግብዓት መጠን በሚሰላበት ጊዜ በምርት ሂደት ውስጥ የባከነው ታሳቢ ይደረጋል፣
2) በምርት ሂደት ውስጥ የባከነው የምርት ግብዓት መጠን የሚወሰነው በሚኒስቴሩ በፀደቀ የግብዓት ምርት ጥመርታ ወይም አባሪ ላይ በተጠቀሰው የብክነት መጠን መሠረት ይሆናል፣
3) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 2 የተጠቀሰው እንደተጠበቀ ሆኖ የብክነት መጠኑ በግብዓት ምርት ጥመርታ ወይም አባሪ ላይ ከተጠቀሰው የብክነት መጠን በላይ ከሆነ በአብይ ኮሚቴ ታይቶ በሚቀርበው የውሳኔ ሐሳብ መሠረት በሚኒስትሩ የሚወሰን ይሆናል፡-
4) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 3 መሠረት ሚኒስትሩ የሚሰጠው ውሳኔ ለተጠየቀው ብቻ ወይም ለተመሳሳይ ጉዳዮች ሊያገለግል ይችላል፡፡

17. <u>የባከነ ጥሬ ዕቃ እና ተረፈ ምርት በሀገር ውስጥ ወይም በውጭ ገበያ እንዲሸጡ አወሳሰን</u>

ሚኒስትሩ የባከነ ጥሬ ዕቃ ወይም ተረፈ ምርት በሀገር ውስጥ ወይም በውጭ ገበያ እንዲሸጥ የሚወስነው በቅጽ ሦስት “ሀ” መሠረት የሚቀርቡ ደጋፊ ማስረጃዎችን በመመዘን እንደየጉዳዩ አሳማኝነት መሠረት በማድረግ ይሆናል፡፡

18. <u>በምርት ሂደት ጉድለት የተገኘባቸው ምርቶች አወሳሰን</u>

1) ተጠቃሚው ለውጭ ገበያ ያመረተው ምርት በማምረት ሂደት ጉድለት የተገኘበት በመሆኑ ለውጭ ገበያ ማቅረብ ያለመቻሉን ወይም ልኮ ተመላሽ የተደረገበት መሆኑን ሚኒስቴሩ የጽሑፍ ማረጋገጫ እንዲሰጠው ወይም ለሌላ አካል እንዲገለጽለት መጠየቅ ይችላል፣

2) የሚመለከተው ቴክኒክ ኮሚቴው በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 መሠረት ተጠቃሚው ያቀረበውን ማመልከቻ መርምሮ አመልካቹ የጠቀሰው ምርት፣

   ሀ) በማምረት ሂደት ጉድለት የተገኘበት እና ለውጭ ገበያ ማቅረብ የማይቻል ስለመሆኑ ፣

   ለ) መወገድ ያለበት ስለመሆኑ እና ስለሚወገድበት ሁኔታ

   ሙያዊ አስተያት ለሚኒስቴሩ ያቀርባል፣

3) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 2 በተጠቀሰው የውሳኔ ሐሳብ መነሻ ሚኒስቴሩ ውሳኔውን ለተጠቃሚው በጽሑፍ ይገልጽለታል ወይም አመልካቹ እንዲገለጽለት ለጠቀሰው አካል እንዲደርስ ያደርጋል፡፡

19. <u>በምርት ሂደት ጉድለት የተገኘባቸው ምርቶች መጠን አወሳሰን እና በሀገር ውስጥ እንዲሸጡ ስለመፍቀድ</u>

1) በምርት ሂደት ጉድለት የተገኘባቸው ምርቶች መጠን የሚወሰነው በየምርት ምድቡ በአባሪ በተገለጸው መጠን መሠረት ይሆናል፣

2) ምርቶች፣ በምርት ሂደት ጉድለት የተገኘባቸው ምርቶች መሆናቸውን ተጠቃሚው በቅጽ ሦስት "ለ" መሠረት በሚያቀርበው ጥያቄ መነሻ በሚኒስቴሩ ሲወሰን ቀረጥና ታክስ በመክፈል በሀገር ውስጥ መሸጥ ይችላሉ፣

3) በምርቱ የተለየ ባህርይ ምክንያት በአባሪ በተገለጸው መቶኛ መጠን በላይ የሆነ ጉድለት ሲኖር ሚኒስቴሩ ጉዳዩን መርምሮ በልዩ ሁኔታ ሊፈቅድ ይችላል፣

4) ምርቱ በምርት ሂደት ጉድለት የተገኘበት በመሆኑ የኤክስፖርት ደረጃ ያላሟላ ስለመሆኑ ከስርዓቱ ተጠቃሚ ወይም ገዢው ከሚሰጠው ማረጋገጫ በተጨማሪ ሚኒስቴሩ አጠቃላይ የምርት ጥራት ፍተሻ ወይም ኢንስፔክሽን ማድረግ ይችላል፣

5) በኢንስፔክሽን ወቅት በገዢዎች የተሰረዘ ምርት በምርቱ ላይ በገዢው የተሰረዘ "Rejected for Buyer X" የሚል ማኅተም ተደርጎባቸው ለብቻ መቀመጥ አለባቸው፣

6) አለም አቀፍ ገዢዎች የብራንዳቸውን ሥም (Brand Image) ለመጠበቅ ሲሉ በተለያዩ ምክንያቶች የተሰረዙ የምርት ትዕዛዞች ሀገር ውስጥ እንዲሸጡ የማይፈቅዱ ከሆነ ከገዢዎች ፈቃድ በማግኘት ወይም የብራንድ ምልክት (Brand Label) በማንሳት በዓመት አንድ ጊዜ እንዲሸጡ ይፈቀድላቸዋል፣

7) የስርዓቱ ተጠቃሚዎች በምርት ሂደት ጉድለት የተገኘባቸው በመሆናቸው የኤክስፖርት ደረጃ የማያሟሉ ምርቶችን በዓይነት፣ መጠንና በገዢዎች አደራጅተው በመያዝ በሚኒስቴሩ በማንኛውም ጊዜ ሲጠየቁ መረጃውን ማቅረብ አለባቸው፡፡

20. በሌሎች ምክንያቶች ምርቶች በሀገር ውስጥ እንዲሸጡ ስለመፍቀድ

ምርቱ ወደ ውጭ ከተላከ በኋላ ከተመለሰ ወይም ከመላኩ በፊት በተለያዩ ምክንያቶች ገዥው የወጪ ምርቱን ሳይቀበል ቀርቶ ሙሉ በሙሉ ወይም በከፊል ምርቱን ኤክስፖርት ማድረግ ካልቻሉ በሚኒስቴሩ የተሟላ መረጃ ማቅረባቸው ሲረጋገጥ መላክ ያልቻለውን ወይም የተመለሰውን ምርት ወይም ግብዓት በልዩ ሁኔታ ቀረጥና ታክስ ተከፍሎበት በአገር ውስጥ ገበያ በአመት አንድ ጊዜ እንዲሸጡ ሚኒስቴሩ ሊፈቀድ ይችላል፡፡

21. የተመሳሳይ ስያሜ ወይም ተተካኪ የግብዓት ምርት ጥመርታ አወሳሰን

1) ማንኛውም ለምርት ግብዓትነት የቀረበ ጥሬ ዕቃ በጸደቀ የግብዓት ምርት ጥመርታ ወይም በአባሪ ሰነድ ውስጥ ከተጠቀሰው የምርት ግብዓት ጋር አንድ ዓይነት መሆን አለበት፣

2) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 የተጠቀሰው እንደተጠበቀ ሆኖ የቀረበው ግብዓት ከጸደቀው የግብዓት ምርት ጥመርታ ወይም አባሪ ውስጥ ከተጠቀሰው የግብዓት ምርት ጥመርታ ጋር ተመሳሳይ ወይም ተተካኪ መሆኑን በሚመለከተው የምርት ምድብ ማዕከል ወይም በሚመለከተው ተቋም ውሳኔ እንዲያገኝ በማድረግ ይስተናገዳል፡፡

22. ስለማሸጊያ ወይም መጠቅለያ እና አላቂ የምርት መገልገያዎች አወሳሰን

1) ማሸጊያዎች ወይም መጠቅለያዎች እና አላቂ የምርት መገልገያዎች መጠናቸው በመቶኛ ወይም በፍጆታ እንዲሆን የሚወሰኑት በየምርት ምድቡ በጸደቀ የግብዓት ምርት ጥመርታ ሰነድ ወይም አባሪ ውስጥ በተጠቀሰው መሠረት ይሆናል፣

2) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 የተጠቀሰው እንደተጠበቀ ሆኖ ማሸጊያዎች ወይም መጠቅለያዎች እና አላቂ የምርት መገልገያዎች በጸደቀ የግብዓት ምርት ጥመርታ ሰነድ ወይም አባሪ ውስጥ ከተጠቀሰው መቶኛ ወይም ፍጆታ የተለየ ሆኖ ሲገኝ አንቀጽ 13 ንዑስ አንቀጽ 2 መሠረት በሚኒስቴሩ ይወሰናል፡፡

3) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 2 መሠረት ሚኒስቴሩ የሚሰጠው ውሳኔ፣ ውሳኔ ለተሰጠበት ጉዳይ ብቻ ወይም ለሌሎች ተመሳሳይ ጉዳዮች ጭምር እንዲያገለግል ሆኖ ሊወስን ይችላል፡፡

23. የምርት ግብዓቶች ተመሳሳያቸው በሀገር ውስጥ የማይገኙ መሆኑን የማረጋገጥ ኃላፊነት

1) ሚኒስቴሩ በሥርዓቱ ተጠቃሚዎች ከውጭ የሚገቡ የምርት ግብዓት ጥሬ ዕቃዎችን በጥራት ተመሳሳያቸው በሀገር ውስጥ የማይመረቱ መሆኑን ያረጋግጣል፡፡

2) ሚኒስቴሩ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 መሠረት ለማረጋገጥ እንዲያስችለው የሚመለከተው የምርት ምድቡ ማዕከል ወይም የሚመለከተው ተቋም በማስረጃ የተደገፈ ጥናት እንዲያቀርብ ሊያደርግ ይችላል፣

3) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 2 መሠረት ጥሬ ዕቃው በጥራት ተመሳሳዩ በሀገር ውስጥ እንደሚገኝ ከተረጋገጠ የሥርዓቱ ተጠቃሚ እንዳይሆን ያደርጋል፡፡

24. የግብዓት ምርት ጥመርታ የማጽደቂያ የጊዜ ገደብ

1) የግብዓት ምርት ጥመርታ እና አባሪ በሚኒስትሩ ወይም በሚኒስትሩ በተወከለ ሰው ካልጸደቀ በቀር ተፈጻሚ አይሆኑም፡፡

2) የግብዓት ምርት ጥመርታ የይጽደቅልኝ ወይም የይሻሻልልኝ ጥያቄ በማዕከል ወይም በሚመለከተው ተቋም በኩል ቴክኒክ ኮሚቴው ከተጠቃሚው ጥያቄ በቀረበለት እንደጉዳዩ አግባብ ከአንድ (1) እስከ ሁለት (2) ወር ጊዜ ውስጥ መርምሮ ሙያዊ አስተያየት ለዐብይ ኮሚቴው ማቅረብ አለበት፡፡

3) ዐብይ ኮሚቴው በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 2 መሠረት የቀረበለትን ሙያዊ አስተያየት መርምሮ በ15 ቀን ውስጥ የውሳኔ ሐሳቡን ለሚኒስትሩ ማቅረብ አለበት፡፡

4) ሚኒስቴሩ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 3 መሠረት በቀረበው የውሳኔ ሐሳብ ላይ በአምስት ቀናት ውስጥ ውሳኔ መስጠት አለበት፡፡

25. የግብዓት ምርት ጥመርታ ያልተዘጋጀላቸው የምርት ምድቦች

በሚኒስቴሩ የግብዓት ምርት ጥመርታ ያልተዘጋጀላቸው የምርት ምድቦች እስኪዘጋጀላቸው እና እስኪፀድቅላቸው ድረስ ተጠቃሚዎች የምርት ጥሬ ዕቃ ወደ ሀገር ውስጥ ካስገቡ በኋላ በሚያቀርቡት የግብዓት ምርት ጥመርታ የይጽደቅልኝ ጥያቄ መነሻ ጉዳዩ እየተመረመረ እንደአስፈላጊነቱ የሚፈጸም ይሆናል፡፡

26. የግብዓት ምርት ጥምርታ አተገባበር

1) በስታንዳርድ የግብዓት ምርት ጥመርታ ሰነድ ውስጥ በተገለፁ የወጪ ምርቶች ሁለት ወይም ከሁለት በላይ አማራጭ ግብዓቶች ተመሳሳይ ምርት ለማምረት እንዲገቡ በተፈቀደባቸው ምርቶች ላይ ተጠቃሚው አንዱን አማራጭ መምረጥ ይኖርበታል፡፡ ሆኖም አንዱን ዓይነት ምርት ለማምረት ከአንድ አማራጭ በላይ ግብዓት በሚያስፈልግበት ጊዜ አንዱን ዓይነት ምርት በተለያዩ ግብዓት ዓይነቶች ማምረቱን የእያንዳንዱን ምርት መጠን ከእያንዳንዱ ግብዓት መጠን አንፃር በማመሳከር ውሳኔ እንዲያገኝ ይደረጋል፣

2) አላቂ የመገልገያ ዕቃዎች እና ማሽኒያና መጠቅለያ የመቶኛ ዋጋ ድርሻ ሲሰላ በአመቱ የስርዓቱ ተጠቃሚ ከውጭ ያስገባቸውን ግባዓቶች የመግዣ ዋጋ እና ከሀገር ውስጥ የተጠቀማቸውን አላቂ የመገልገያ ዕቃዎች እና ማሽኒያና መጠቅለያ የመግዣ ዋጋ ለጉምሩክ ከቀረበው የግዥ ደረሰኝ በመውሰድ ሲሆን ሁሉም በአመቱ ወደ ውጭ የተላኩ ምርቶችን የመሸጫ ዋጋ ታሳቢ የሚደረግ ሆኖ ዝርዝር ስሌቱ በአባሪው በተቀመጠው መሠረት ይሆናል፡፡

3) አንድ መነሻ ግብዓትን በሁለትና ከዚያ በላይ የምርት ሂደቶች በማሳለፍ ወጪ ምርት ለሚያመርቱ የሥርዓቱ ተጠቃሚዎች የወጭ ምርቱ የግብዓቱ ፍጆታ በቀጥታ ካልተቀመጠ ኮሚሽኑ በእያንዳንዱ የምርት ሂደት የተቀመጡትን የግብዓት ምርት

ጥምርታ ስታንዳርድ በመውሰድ የውጭ ምርቱን ለማምረት ጥቅም ላይ የዋለውን ከውጭ የገባ ግብዓት ፍጆታ ማስላት ይቻላል፣

4) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 3 የተጠቀሰው እንደተጠበቀ ሆኖ ኮሚሽኑ ፍጆታውን ማስላት የማይችል ከሆነ ጉዳዩ ለሚመለከተው የምርት ምድብ በማቅረብ ምላሽ ማግኘት ይችላል፡፡

5) በሚጸድቀው የግብዓት ምርት ጥመርታ መሠረት ተጠቃሚው አምርቶ ከላከ በኋላ በመጋዘን የሚገኙ ግብዓቶችን በተመለከተ አሳማኝ ምክንያት ሲቀርብ ብቻ ምርቶችን አምርቶ ወደ ውጭ እንዲልክ ወይም ለሌላ የስርዓቱ ተጠቃሚ እንዲያስተላልፍ ወይም ቀረጥና ታክስ ከፍሎ ለአገር ውስጥ ገበያ መሸጥ እንዲችል ሚኒስቴሩ ሊፈቀድለት ይችላል፡፡

ክፍል አምስት

ልዩ ልዩ ድንጋጌዎች

27. የቅሬታ አቀራረብ

1. ዓብይ ኮሚቴውን ወይም መሪ ሥራ አስፈጻሚውን ወይም ማዕከሉን ወይም የሚመለከተው አካልን ወይም ቴክኒክ ኮሚቴውን በተመለከተ ከዚህ መመሪያ አፈጻጸም ጋር በተያያዘ ቅሬታ ያለው ባለጉዳይ ወይም ጉዳዩ የሚመለከተው ሦስተኛ ወገን ቅሬታ ያስነሳው ጉዳይ በተፈጠረ በ10 የሥራ ቀናት ውስጥ ቅሬታውን ላስነሳው አካል የቅሬታ አቤቱታ ማቅረብ ይችላል፣
2. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 መሠረት የቅሬታ አቤቱታ የቀረበለት አካል በ10 የሥራ ቀናት ውስጥ ውሳኔውን ለባለጉዳዩ በጽሁፍ ማሳወቅ አለበት፡፡ ሆኖም በተጠቀሱት ቀናት ውስጥ ውሳኔውን ያላሳወቀው እንደሆነ ቅሬታ አቅራቢው ለሚኒስቴሩ አቤቱታውን ማቅረብ ይችላል፡፡ ሚኒስቴሩ በ15 የሥራ ቀናት ውስጥ ውሳኔ ካልሰጠው ቅሬታ አቅራቢው ሥልጣን ላለው ፍርድ ቤት አቤቱታውን ማቅረብ ይችላል፣
3. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 2 መሠረት ሚኒስቴሩ በሰጠው ውሳኔ ላይ በሕግ ጉዳይ ረገድ ቅሬታ ያለው ማንኛውም ሰው ቅሬታ የቀረበበት ጉዳይ ውሳኔ በተሰጠ በ60 ቀናት ውስጥ ሥልጣን ላለው ፍርድ ቤት ይግባኝ ማቅረብ ይችላል፡፡

28. <u>መሸጋገሪያ ድንጋጌ</u>

አገር አቀፍ የስታንዳርድ ግብዓት ምርት ጥመርታ ለመወሰንና ለማስፈጸም የወጣ መመሪያ ቁጥር 547/2013 የተጀመሩ ጉዳዮች በዚሁ መመሪያ ቁጥር 547/2013 መሠረት እንዲጠናቀቁ መደረግ አለበት፡፡

29. <u>ስለአባሪዎችና ቅጾች</u>

1) ከዚህ መመሪያ ጋር የተያያዙት አባሪዎች የዚህ መመሪያ አካል ናቸው፡፡

2) የዚህ መመሪያ አካል የሆኑት አባሪዎች የሚከተሉት ናቸው፤

ሀ) የቆዳና ቆዳ ውጤቶች ምርት አባሪ (የምርት መለያ ኮድ A) ፣

ለ) የጨርቃ ጨርቅና አልባሳት ምርት አባሪ (የምርት መለያ ኮድ B) ፣

ሐ) የምግብና መጠጥ ምርት አባሪ (የምርት መለያ ኮድ C)፣

መ) የብረታ ብረት ኢንጅነሪንግ ምርት አባሪ (የምርት መለያ ኮድ D) ፣

ሠ) የኬሚካልና ኮንስትራክሽን ግብአት ምርት አባሪ (የምርት መለያ ኮድ E) ፣

ረ) በሆርቲካልቸር (አበባ፣አትክልትና ፍራፍሬ) ምርት አባሪ (የምርት መለያ ኮድ F)፡፡

3) በዚህ መመሪያ አንቀጽ 10 ንዑስ አንቀጽ 8 መሠረት የተጠቀሰው እንደተጠበቀ ሆኖ ከዚህ በታች የተመለከቱት ቅጾች ከዚህ መመሪያ ተያይዘው ቀርበዋል፤

ሀ) ቅጽ አንድ “ሀ”

ለ) ቅጽ ሁለት “ሀ”

ሐ) ቅጽ ሁለት “ለ”

መ) ቅጽ ሦስት “ሀ”

ሠ ቅጽ ሦስት “ለ”

30. <u>የተሻሩ መመሪያዎች እና አሠራሮች</u>

(1) አገር አቀፍ የስታንዳርድ ግብዓት ምርት ጥመርታ ለመወሰንና ለማስፈጸም የወጣ መመሪያ ቁጥር 547/2013 በዚህ መመሪያ ተሽሯል፡፡

(2) ሌሎች ከዚህ መመሪያ ጋር የሚቃረኑ መመሪያዎች ካሉ በዚህ መመሪያ ተሽረዋል፡፡

31. መመሪያውን ስለማሻሻል

1) ይህ መመሪያ እንደ አስፈላጊነቱ በሚኒስቴሩ ሊሻሻል ይችላል፡፡
2) አባሪዎች ሲሻሻሉ በሚኒስቴሩ መጽደቅ ይኖርባቸዋል፡፡

32. መመሪያው የሚጸናበት ጊዜ

ይህ መመሪያ በሚኒስትሩ ጸድቆ፣በፍትሕ ሚኒስቴር ተመዝግቦ እና በሚኒስቴሩ ድረ-ገጽ ላይ ከተጫነበት ቀን ጀምሮ የፀና ይሆናል፡፡

አዲስ አበባ፣ ሚያዝያ፣ 2017ዓ.ም

መላኩ አለበል

የኢንዱስትሪ ሚኒስቴር ሚኒስትር

<u>አባሪዎች እና ቅጾች</u>

1. በቆዳና ቆዳ ውጤቶች ምርቶች ላይ ተግባራዊ እንዲሆን ለተዘጋጀዉ ሀገር-አቀፍ ስታንደርድ የግብዓት ምርት ጥምርታ ሰነድ ዝግጅት፣ አተገባበርና ጥቅል የመመሪያ አባሪ

(የምርት መለያ ኮድ፡- A)

ዋና ዋና የቃላት ትርጓሜዎችና ታሳቢዎች

1. ሥራ ላይ ባለዉ የኤክስፖርት ማበረታቻ አዋጅ ቁጥር 768/2004 መሰረት ሀገር-አቀፍ የግብዓት ምርት ጥምርታ ወይም ኖርም ማለት መለኪያዉ በተወሰነ አንድ አሀድ (የኤክስፖርት) ምርት ለማምረት በሚያስፈልገዉ የጥሬ እቃ፣ የአክሰሰሪና የግብዓት መጠንን የሚያሳይ ስሌታዊ ዝምድና ወይም የፍጆታ መጠን ልኬት ነዉ፡፡
2. በኤክስፖርት ማበረታቻ አዋጁ መሰረት "ጥሬ ዕቃዎች" ማለት በምርት ሂደት እርስ በርስ ተቀላቅለዉ ወይም ተዋህደዉ ወይም ተሰፍተዉ ወይም ተያይዘዉ ለኤክስፖርት ገበያ ምርት የሚዉሉ ምርቶችን የሚያስገኙ ግብዓቶች ሲሆኑ ለኤክስፖርት ምርቶች መያዣነት፣ መጠቅለያነት ወይም ማሸጊያነት የሚዉሉትን ማቴሪያሎችም ይጨምራል፡፡
3. በኤክስፖርት ማበረታቻ አዋጁ መሰረት ፍጆታዎች (Consumables) ማለት በምርት ሂደት ጊዜ አገልግሎት ከሰጡ በኋላ የሚያልቁና በምርቱ ዉስጥ እንደ ምርት አካል የማይታዩ ማቴሪያሎችን በተለይም የማሽን ደህንነት ዘይቶችን፣ የማሽን አላቂ ክፍሎችን፣ ለኃይል ምንጭነት የሚዉሉ ነዳጆችንና የላቦራቶሪ ሪኤጀንቶች ያካትታል፡፡

4. በዚህ ሰነድ የበግ ሌጦ ፒክል ማለት ከበግ ጥሬ ሌጦ በከፊል የለፋ (ጸጉርና ተረፈ-ስጋ የሌለው) ምርት ሆኖ ለረጅም ጊዜ ለማቆየት ወይም በቀጣይ በከፊል የለፋ ምርትን (tanned leather) ለማምረት እንዲያስችል ተደርጎ የተዘጋጀ ምርት ሲሆን በምርት ምድብ A-2 በተለየዉና በሀገር-አቀፍ ስታንዳርድ የግብዓት ምርት ጥምርታ የግርጌ ማስታወሻዎች በተገለጸው መሰረት ይህን ጥሬ ሌጦ ግብዓት ወደተጠቀሰው የምርት ደረጃ ለማድረስ የተዘረዘሩትን ግብዓቶች በመጠቀም ተያያዥ የምርት ሂደቶችን ያለፈና በከፊል የለፋ ምርት ማለት ነዉ፡፡
5. በዚህ ሰነድ ዌት ብሉ ማለት ከበግ፣ ከፍየል፣ ከጥጃ ሌጦ ወይም ከዳልጋ ከብት (ላም፣ በሬ፣ ጎሽ) እና ግመል ቆዳ በከፊል የለፋ ምርት ሆኖ በክሮም የለፋ ነገር ግን በማለስለሻ ዘይት ያልለፋ እና ያልደረቀ በቀጣይ ድህረ-ማልፋት (Post-tanning operations) ተግባራትን ለማከናወን እንዲያስችል ተደርጎ የተዘጋጀ ምርት ሲሆን በምርት ምድብ A-1 እና A-2 በተለየዉና በሀገር-አቀፍ ስታንዳርድ የግብዓት ምርት ጥምርታ የግርጌ ማስታወሻዎች በተገለጸው መሰረት ይህን ጥሬ ግብዓት ወደተጠቀሰው የምርት ደረጃ ለማድረስ የተዘረዘሩትን ግብዓቶች በመጠቀም ተያያዥ የምርት ሂደቶችን ያለፈና በከፊል የተመረተ ምርት ማለት ነዉ፡፡
6. በዋናነት ለፋሲሊቴሽን ሥራዉ ሲባል የተለዩ ባህሪያትን፣ የንግድና ሌሎች ቴክኒካል የሆኑ የግብዓት ስሞችን በማስወገድ ጥቅል ወይም የወል ስያሜዎችን በመዉሰድና በሚሰጡት አገልግሎት (Functions) ብቻ ግብዓቶች እንዲደራጁ ተደርጓል፡፡ በመሆኑም ሁሉም ዓይነት ቀለማት "ቀለም" በሚል፣ ሁሉም ዓይነት የማለስለሻ ዘይቶች "ማለስለሻ ዘይት" በሚል፣ ሁሉም ዓይነት የቆዳ ማልፊያ ወይም መሙያ ሲንታኖች "ሲንታን" በሚል ወዘተ. ተጠቅለዉ የቀረቡ ሲሆን አምራቹ በጥቅል ስያሜዉ ዉስጥ የሚገኙትን ነጠላ ወይም ስፔሲፊክ (Specific) የኬሚካል ወይም የግብዓት ባህሪያትን ቅልቅል በሚፈልግበት ጊዜ በጥቅል ስያሜዉ የታቀፉ መሆኑ እስከታወቀ ወይም እስከተገለጸ ድረስ በጥቅል ስያሜዉ ዉስጥ ልዩ ልዩ የነጠላ ስሞችንና ዓይነቶችን በማካተትና በመደመር በተሰጠዉ የበሀገር-አቀፍ ስታንደርድ የግብዓት ምርት ጥምርታ ድርሻ መሰረት የሚፈቀድ እንደሆነ ታሳቢ ይደረጋል፡፡ ሆኖም የስፔሲፊክ ዝርዝር ግብዓቶች ድምር ድርሻ ለጥቅል ግብዓቱ ከተሰጠዉ የግብዓት ምርት ጥምርታ መብለጥ የለበትም፡፡

7. ለሚፈለገዉ ምርት የግብዓት ጥራትና የአካባቢ ደህንነትን በተመለከተ ከዉጭ የሚገቡት ግብዓቶች የጥራትና የልቀት መስፈርቶችን አሟልተዉ ይቀርቡ ዘንድ ከግብዓት አስመጭዉ (ኢምፖርተር) ይጠበቃል፡፡
8. የዓይነት ዉስብስብነትን ለማስወገድ ይረዳ ዘንድ በከፊል ለለፋ ምርት የዋለዉን የግብዓት ስሌቶችና መጠን ለመወሰን በጨዉ የታጀሉ አማካኝ የጥሬ እቃ ክብደቶችን በመዉሰድ የተከናወነ ወይም የሚከናወን ሲሆን ከሀገር ዉስጥ የሚገኝ በጨዉ የታጀለ አንድ የጥሬ ቆዳ፣ የበግና የፍየል ሌጦዎች አማካኝ ክብደቶች (ሁሉም የቆዳና ሌጦ መጠኖች እኩል ድርሻ- Proportional Size Distribution- እንደሚኖራቸዉ ታሳቢ በማድግ) በቅደም ተከተል 15.0 ኪ. ግ፣ 1.40 ኪ. ግ እና 1.20 ኪ. ግ ሲሆን በአየር የደረቀ ወይም ትኩስ ቆዳና ሌጦ ለስሌት ሲቀርብ ተያያዥ የኢትዮጵያ ደረጃ ባስቀመጠዉ የእርጥበት ይዘት ልዩነት ይሆናል፡፡
9. በጥሬ ወይም በፒክል ወይም በዌት ብሉ ደረጃ ከዉጭ ለሚመጣ ቆዳና ሌጦ ግብዓት ከታች ሠንጠረዥ 1 ለተገለጹት ሀገራት አማካኝ ስፋት በካ.ጫ. በተጠቀሰው መጠን የሚወሰድ ሆኖ ከሌሎች ሀገራት ለሚመጣ ተመሳሳይ ግብዓት አማካኝ መጠኑን አሁን ማስቀመጥ ስለማይቻል በገባ ወቅት የግብዓት ምርት ጥምርታ በሚመለከተዉ የስራ ክፍል እና ቴክኒካል ኮሚቴ የሚዘጋጅ ይሆናል፡፡

ሠንጠረዥ 1፡ በከፊል የለፋ ዌትብሉ ከውጪ የሚገባ ገቢ ምርት

ግብዓቱ የመጣበት ሀገር	የግብዓት (ሙሉ መጠን)		ያለቀለት ምርት (ሙሉ መጠን)	
	አይነት	የአንዱ አማካኝ ስፋት /ካ.ጫ/	አይነት	የአንዱአማካኝ ስፋት /ካ.ጫ/
ኬንያ	የበግ ዌት ብሉ	4.40	የበግ ከፋይ	4.50
	የፍየል ዌት ብሉ	3.60	የፍየል ከፋይ	4.70
ሶማሊ ላንድ	የበግ ዌት ብሉ	4.10	የበግ ከፋይ	5.00
	የፍየል ዌት ብሉ	3.00	የፍየል ከፋይ	3.90
ካሜሮን	የበግ ዌት ብሉ	4.60	የበግ ከፋይ	4.80
	የፍየል ዌት ብሉ	3.60	የፍየል ከፋይ	4.00
ማሊ	የበግ ዌት ብሉ	4.40	የበግ ከፋይ	5.00
	የፍየል ዌት ብሉ	3.30	የፍየል ከፋይ	4.50
ኢራን	የበግ ዌት ብሉ	7.30	የበግ ከፋይ	7.70
	የፍየል ዌት ብሉ	3.70	የፍየል ከፋይ	5.10
አልጀሪያ	የበግ ዌት ብሉ	6.30	የበግ ከፋይ	6.60
	የፍየል ዌት ብሉ	3.80	የፍየል ከፋይ	4.00
ታንዛኒያ	የበግ ዌት ብሉ	4.40	የበግ ከፋይ	5.60
	የፍየል ዌት ብሉ	5.60	የፍየል ከፋይ	6.00
ሱዳን	የበግ ዌት ብሉ	5.30	የበግ ከፋይ	6.30

	የፍየል ዌት ብሉ	3.70	የፍየል ከፋይ	4.10
ሴኔጋል	የበግ ዌት ብሉ የፍየል ዌት ብሉ	4.80 4.20	የበግ ከፋይ የፍየል ከፋይ	5.30 4.60
ሳውዲ አረቢያ	የበግ ዌት ብሉ የፍየል ዌት ብሉ	4.70 3.60	የበግ ከፋይ የፍየል ከፋይ	6.00 4.20
ጅቡቲ	የበግ ዌት ብሉ የፍየል ዌት ብሉ	4.70 4.00	የበግ ከፋይ የፍየል ከፋይ	5.50 4.30
ሞሪታኒያ	የበግ ዌት ብሉ የፍየል ዌት ብሉ	4.70 4.30	የበግ ከፋይ የፍየል ከፋይ	5.20 4.60
አይቮሪ ኮስት	የበግ ዌት ብሉ የፍየል ዌት ብሉ	3.90 3.90	የበግ ከፋይ የፍየል ከፋይ	4.10 4.10
ናይጀሪያ	የበግ ዌት ብሉ የፍየል ዌት ብሉ	3.80 3.80	የበግ ከፋይ የፍየል ከፋይ	4.00 4.00
ስፔን	የፍየል ዌት ብሉ	2.00	የፍየል ሌጦ	2.26
አሜሪካ	የአጋዘን ዌት ብሉ	6.00	የአጋዘን ሌጦ	6.58
ጣሊያን	የበሬ ዌት ብሉ	38.50	የበሬ ቆዳ	36.56
ጀርመን	የበሬ ዌት ብሉ	32.00	የበሬ ቆዳ	30.40
ሆላንድ	የበሬ ዌት ብሉ	28.00	የበሬ ቆዳ	26.60

10. ከሀገር ውስጥ የእንስሳት ዝርያ ከሚገኙ ጥሬ እቃዎች ዉስጥ ከአንድ የአለቀለት የዳልጋ ከብት ወይም ተመሳሳይ ቆዳ በአማካኝ 24.0 ካ. ጫ፣ ከአንድ ያለቀለት የበግ ሌጦ ቆዳ 4.25 ካ. ጫ እና ከአንድ ያለቀለት የፍየል ሌጦ 4.0 ካ. ጫ ማግኘት ታሳቢ ተደርጓል፡፡

11. በተመሳሳይ ከ"ላይሚንግ" ተግባር በኋላ ከአንድ የዳልጋ ከብት ተሰንጥቆ የሚገኝ የቆዳዉ የአበባ ክፍል (Lime Grain split pelt) አማካኝ ክብደት 12.0 ኪ. ግ እንደሆነ ታሳቢ የተደረገ ሲሆን ከ"ላይም" ሥራ በኋላ ከአንድ "ፍሌሽ" ክፍሉ ከተወገደለት የበግ ወይም የፍየል ሌጦ 1.0 ኪ.ግ ክብደት የሚመዝን መሆኑ ታሳቢ ተደርጓል፡፡

12. አንድ ከሀገር ዉስጥ ዝርያ የተገኘ ሙሉ የዳልጋ ከብት ዌት ብሉ ለጫማ የላይኛዉ ሽፋን ታሳቢ ተደርጎ በትክክል ከተላጨና ከተከረከመ በኋላ ከተሞክሮ በአማካኝ እስከ 5.5 ኪ.ግ እንደሚመዝን የሚገመት ሲሆን በተመሳሳይ ለጋርመንት ወይም ለጫማ ገበር የሚዉል በትክክለ የተላጨና የተከረከመ ቆዳ 4.0 ኪ.ግ በአማካኝ እንደሚመዝን ተቀምጧል፡፡ እንዲሁም አንድ የሌጦ ዌት ብሉ በትክክል ከተላጨና ከተከረከመ በኋላ በአማካኝ እስከ 0.7 ኪ.ግ ሊመዝን እንደሚችል ታሳቢ ተደርጓል፡፡

13. በተመሳሳይ አንድ ከሀገር ዉስጥ ዝርያ የተገኘ ሙሉ የዳልጋ ከብት ክረስት ለጫማ የላይኛዉ ሽፋን ታሳቢ ተደርጎ በትክክል ከተላጨና ከተከረከመ

በኋላ ከተሞክሮ በአማካኝ እስከ 1.60 ኪ.ግ እንደሚመዝን የሚገመት ሲሆን በተመሳሳይ ለጋርመንት ወይም ለጫማ ገበር የሚዉል በትክክል የተላጨና የተከረከመ ቆዳ 1.20 ኪ.ግ በአማካኝ እንደሚመዝን ተቀምጧል፡፡ እንዲሁም አንድ የሌጦ ክረስት በትክክል ከተላጨና ከተከረከመ በኋላ በአማካኝ እስከ 0.175 ኪ.ግ ሊመዝን እንደሚችል ታሳቢ ተደርጓል፡፡

14. ከላይ ከተ.ቁ. 8 እስከ ተ.ቁ. 13 የተገለጹት እንደተጠበቁ ሆኖ ከሀገር ውስጥ እንስሳት ዝርያ የተገኘ በጥሬ ወይም በከፊል ምርት ደረጃ ካለ የቆዳና ሌጦ ምርት ግብዓት የሚመረተው ምርት በባህሪው ወይም በአመራረት ቴክኖሎጂ ልዩ ከሆነና የሚፈለገውን ምርት ለማምረት የግብዓቶች ፍጆታ በዓይነትም ሆነ በመጠን ወሰን ከተቀመጠው የግብዓት ምርት ጥምርታ ደረጃ እንጻር ልዩነት ወይም ለውጥ የሚኖረው ከሆነ አግባብ ያለው ጥያቄ ሲቀርብ በሚመለከተው አካል ታይቶ በልዩ የምርት ስም ምጣኔ መርሃግብር (Product Brand Rate Scheme) የሚስተናገድ ይሆናል፡፡
15. ብልሽት (Defect) ማለት ከጠቅላላ ምርቱ በምርት ሂደት የሚከሰት ሆኖ የኤክስፖርት ትዕዛዝ ደረጃን የማየሟላ ምርት ማለት ነው፡፡
16. ብክነት (Wastage) ማለት አንድን ምርት ለማምረት የምንጠቀምበት ግብዓት በምርት ሂደት ሊባክን የሚችል ማለት ነው፡፡
17. የቦርሳ ዓይነቶች ስያሜ አሰጠጥ መሰረት ያደረገው የቦርሳ ዓይነት ከመጠን አኳያ ያለውን የመከፋፈያ ዘዴ በመጠቀም ትልቅ (large leather bags)፣ መካከልኛ (medium leather bags) እና ትንሽ (small leather bags) በመባል የተሰየሙ ሲሆን የመጠን አወሳሰናቸው እንደሚከተለው ተቀምጧል፡
    - ትልቅ የቆዳ ቦርሳ (large leather bags) የሚባሉት የቆዳ ፍጆታ መጠናቸው ከ10 ካሬ ጫማ (10sq.ft) በላይ የሆኑ፣
    - መካከለኛ የቆዳ ቦርሳ (medium leather bags) የሚባሉት የቆዳ ፍጆታ መጠናቸው ከ4 እስከ 10 ካሬ ጫማ (4 to 10sq.ft) የሆኑ፣
    - ትንሽ የቆዳ ቦርሳ (small leather bags) የሚባሉት የቆዳ ፍጆታ መጠናቸው ከ4 ካሬ ጫማ (4sq.ft) በታች የሆኑ ናቸው፡፡

ምህጻረ ቃላት: -

ሀ.ስ.ግ.ም.ጥ	ሀገር-አቀፍ ስታንደርድ የግብዓት ምርት ጥምርታ
ቆ.ቆ.ው.ኢ.ም.ል.ማ	የቆዳና ቆዳ ውጤቶች ኢንዱትሪ ምርምር እና ልማት ማዕከል
ኢ.ሚ	ኢንዱስትሪ ሚኒስቴር
ኪ.ግ	ኪሎ ግራም
ሜ	ሜትር
ሊ	ሊትር
ካ.ጫ	ካሬ ጫማ
በቁ	በቁጥር
ሜ.ካ	ካሬ ሜትር
ግ	ግራም
CIF Value	Cost, Insurance and Freight /የወጭ፣ የኢንሹራንስና ጭነት ዋጋ
FOB Value	Free on Board Value/ምርቱ ለገዥዉ እስከ ሚተላለፍ ድረስ ያለዉ ዋጋ

በቆዳና ቆዳ ዉጤቶች ምርቶች ላይ ተግባራዊ እንዲሆን ለተዘጋጀዉ ሀገር-አቀፍ ስታንዳርድ የግብዓት ምርት ጥምርታ ሰነድ

ጥቅል የመመሪያ አባሪ (የምርት መለያ ኮድ፡- A)

1. ለግብዓት ምርት ጥምርታ የምርት መለያ ኮድ A1 ለዳልጋ ከብት ቆዳ ምርት ግብዓት፣ A2 ለጥሬ ሌጦ ምርት ግብዓት፣ ከ A3- A7 ለተለያዩ የጫማ ምርቶች ግብዓት እና ከ A8- A20 ለተለያዩ የቆዳ ዕቃዎችና አልባሳት ግብዓት ነው፡፡
2. ለቆዳ ምርት ማቅለሚያ ተግባር (Dyeing) የሚዉል ቀለም ኢምፖርት ሲደረግ የቀለም ይዘቱ ጥንካሬ ከጠቅላላ ድርሻዉ መቶ በመቶ ሊሆን እንደሚገባና ምንም ዓይነት በድርሻ ደረጃ ትርጉም ያለዉ ባዕድ ነገር እንደማያካትት ታሳቢ ይደረጋል፡፡
3. አንዳንድ ማሸግያና አላቂ ዕቃዎች (packaging and Indirect Consumable materials) "ሁለገብ የግብዓት ዝርዝር (General List of Items)" በሚል በሰንጠረዥ 3 ላይ ተለይተዉ ተቀምጠዋል፡፡ እነዚህ የግብዓት ዓይነቶች በባህሪያቸዉ ተለዋዋጭነት፣ በተደጋጋሚ ሆኖም በአነስተኛ መጠን ተፈላጊነት፣ በአላቂነታቸዉ ወይም በብልሽት ጊዜያቸዉ ተገማች አለመሆናቸዉን ተከትሎ በዓይነትና በመጠን በእቅድ ለማካተትና በስታንዳርድ ግብዓት ምርት ጥምርታ ለማስቀመጥ በአስቸጋሪነታቸዉ የተለዩ ናቸዉ፡፡ በመሆኑም አምራቹ ብሎም ኤክስፖርተሩ እነዚህን የግብዓት ዓይነቶች ከዉጭ ለማስገባት በሚጠይቅበት ጊዜ ከዚህ በታች በአንቀጽ 3 በተቀመጠዉ መስፈርት መሰረት የሚከናወን ይሆናል፡፡
4. በሁለገብ የግብዓት ዝርዝር (ሰንጠረዥ 3) ተካተዉ ከዉጪ የሚገቡና ለቆዳና ቆዳ ዉጤቶች ማምረቻነት የሚዉሉ ማሸግያና አላቂ ዕቃዎች (packaging and Indirect Consumable materials) የፍጆታ እቃዎች በአጠቃላይ ወይም በድምር በሀገር-አቀፍ ስታንደርድ ግብዓት ምርት ጥምርታዉ መሰረት የታቀደዉን ምርት ለማምረት ከዉጭ ከሚገቡት እና/ወይም ከሀገር ዉስጥ ከሚገኙት ከሁሉም ዓይነት ግብዓቶችና ፍጆታዎች ጋር ከዋጋ አንጻር መነጻጸር ያለባቸዉ ሲሆን በሁለገብ የግብዓት ዝርዝሩ የተጠቀሱት ግብዓቶች፣ አክሰሰሪዎችና ፍጆታዎች ድምር የዋጋ ድርሻ ከአጠቃላይ መሰረታዊ የገቢ እና/ወይም ከሀገር ዉስጥ ከሚገኙ ጥሬ እቃዎች ወይም ፍጆታዎች የዋጋ፣ የጭነትና የኢንሹራንስ ወጪዎች (CIF value) አንጻር ሲነጻጸር ላለቀለት ቆዳ ማምረቻና ለቆዳ ምርቶች (Leather products) ማምረቻ በቅደም ተከተል ከ 10 በመቶና ከ 6.5 በመቶ በላይ መብለጥ የለባቸዉም፡፡
5. ያለቀለት ቆዳ ምርት ለማምረት የሚያስፈልጉትን የኬሚካሎችና ሌሎች ግብዓቶች ከዉጪ ለማስገባት የማበረታቻ ስርዓት ተጠቃሚዉ ጥያቄ በሚያቀርብበት ጊዜ በጥያቄዉ መሰረት ይስተናገድ ዘንድ ለዚህ ጉዳይ በተዘጋጁት የምርት መለያ ኮድ

A1 ወይም A2 የተጠቀለሉትን ሀ.ስ.ግ.ም.ጥ መከተል ተገቢ ሲሆን የመጀመሪያዉ ኮድ ወይም ሀ.ስ.ግ.ም.ጥ ከጥሬ ቆዳ ግብዓት ለሚመረቱ የተለያዩ ያለቀላቸዉ የቆዳ ምርቶች ሲያገለግል ሁለተኛዉ ደግሞ ከሌጦ ጥሬ ግብዓቶች ለሚመረቱ የተለያዩ ምርቶች ይዉላል፡፡ ይሁንና ግብዓት አስገቢዉ (ወይም ወጪ ምርት አምራቹ) ግብዓቶችን ለእራሱ እህት አምራች ኩባንያ ወይም ሌላ ቀጥታ ባልሆነ የኤክስፖርት ሥራ ለተሰማራ አምራች ኩባንያ በማስተላለፍ ማሰራት የሚችል ሲሆን አሁን በሥራ ላይ ባለዉ የማበረታቻ ስርዓት መሰረት ቀጥታ ባልሆነ የኤክስፖርት ስራ የተሰማራዉ አምራች ኩባንያም እንዲሁ እነዚህን ገቢ ግብዓቶች እራሱን ችሎ ከዉጭ ማስገባትና ምርቱን አምርቶ ለቀጥታ ኤክስፖርተሩ ማስተላለፍ ይችላል፡፡ ይህ አማራጭ በተለይ በከፊል ለፍተዉ ለሀገር ዉስጥ ገበያ ለሚቀርቡት በከፊል የለፉ የምርት ዓይነቶች በተለይም ለፒክልና ዌት ብሉ ምርቶች የሚዉሉ ሲሆን በተጨማሪም በእሴት ጭማሪ መመሪያዉ ይዘት መሰረት እነዚህን በከፊል የለፉ ምርቶች በቀጥታ ለኤክስፖርት ገበያ ማቅረብ የማይከለክል ይሆናል፡፡ በሌላ በኩል እነዚህ በከፊል የለፉ ምርቶች ቀጥታ ላልሆነ ኤክስፖርት ወይም ለሀገር ዉስጥ ቅብብሎሽ በሚዉሉበት ጊዜ ተያያዥ የግብዓት ምርት ጥምረታዎቻቸዉ ወሰን ከምርት መለያ ኮዶች A1 እና A2 ግርጌ በተገለጸዉ መንገድ ሲሆን የምርትና ግብዓት ዝምድናዉ ወይም ጥምርታዉ ስሌት ደግሞ በዚህ ሰነድ ታሳቢ ክፍል ለጥሬ ቆዳና ሌጦ፣ ለፒክልና ለዌት ብሉ ቆዳና ሌጦዎች ቁጥርና ክብደት ዝምድና በተቀመጠዉ መሰረት ይሆናል፡፡

6. የፋሲሊቴሽን ስራዉን ከተጠቃሚዉ አንጻር ቀላል ለማድረግ ሲባል ይህ ሰነድ በግብዓትም ይሁን በምርት ዝርዝሮች አቀራረብ ጥቅል (Generic) ሆኖ ከመቅረቡ ጋር ተያይዞ የቆዳዉ ሴክተር በተለይ በከፊል የለፋና ያለቀለት ቆዳ አምራች ኩባንያዎች የሚያመርቷቸዉ ዋና ዋና የምርት ዓይነቶችና በንግድ ሂደት ጥቅም ላይ የሚዉሉ የምርት ስሞችን ዝርዝር ለመነሻነት መግለጽ በማስፈለጉ የምርት ስሞች ለማጣቀሻነት በሰንጠረዥ 2 የተካተቱ ይሁን እንጂ ምሉዕ (Exhaustive) እንዳልሆነ ግንዛቤ ሊወሰድ ይገባል፡፡
7. በምርት ሂደት ውስጥ የሚከሰተው የግብዓት ብክነት (Input wastage on process) ላይ ከጠቅላላ ምርት መጠን እንደየምርት ምድቡ እና ምርቶቹ ዓይነትና ባህርይ በሀ.ስ.ግ.ም.ጥ ውስጥ ለእንዳንዱ ግብዓት በተሰላው ብክነት ጭማሪ መጠን (wastage allowance) የሚስተናገድ ሆኖ መጠኑ እንደየ ግብዓት ዓይነትና ባህርይ ለለቀለት ቆዳ 7%፣ ለጫማ ምርት ከ3-7% እና ለቆዳ ዕቃውች እና አልባሳት ከ1-6% ይሆናል፡፡

8. በቆዳ ዘርፍ የምርት ብልሽት ምጣኔ (Defective Products) በመቶኛ፣ አምራች ኢንዱስትሪ በግብዓት እና በምርት ሂደት ላይ ምክንያታዊ በሆነ ችግር የምርት ብልሽት ከተከሰተ በባለሙያ ታይቶ እንደየችግሩ መጠን ታይቶ ከጠቅላላ የኤክስፖርት ትዕዛዝ ላለቀለት ቆዳ እስከ 15 በመቶ እና ለቆዳ ምርቶች (Leather Products) እስከ 5 በመቶ የምርት መጠን አስፈላጊውን ቀረጥ ከፍሎ ለሀገር ውስጥ ሽያጭ ማቅረብ እንዲችል የሚደረግ ይሆናል፡፡

9. የምርት ግብዓት መለኪያ እንደሚመጡበት ሀገር ከሀገር አቀፍ ግብዓት ምርት ጥመርታ ሰነድ ላይ ከተቀመጠው የግብዓት መለኪያ የሚለያይበት ሁኔታ ሲፈጠር ከታች በተቀመጡጥ ሁኔታዎች መሰተናገድ ይችላሉ፡፡

   9.1. በአለም አቀፍ የልኬት መቀየሪያ ቀመር መሰረት ተቀይረው መቀመጥ የሚችሉ መለኪያዎች ሲኖሩ ኮመርሺያል ኢንቮይስ ላይ የተቀመጠውን መለኪይ ወደ ሀገር አቀፍ ግብዓት ምርት ጥመርታ ሰነድ ላይ ወደ ተቀመጠው መለኪያ አለም አቀፍ ልኬት መቀየሪያ ቀመር (international conversion scale) በመጠቀም አስልቶ መስተናገድ ይችላሉ፡፡

   9.2. የግብዓቱ መለኪያ ሀገር አቀፍ ግብዓት ምርት ጥመርታ ሰነድ ላይ ከተቀመጠው የተለየ ከሆነ እና በአለም አቀፍ ልኬት መቀየሪያ ቀመር ተሰልቶ መቀመጥ የማይችሉ ከሆኑ በባለሙያ ታይተው እና ግብዓት ምርት ጥመርታ ሰነድ ላይ ባለው መለኪያ ተለክቶ የሚተካካ ይሆናል፡፡

10. የሀ.ስ.ግ.ም.ጥ ውስጥ በተካተተው እያንዳንዱ የጫማ ምርት ግብዓቶች ውስጥ የሶል ግብዓት እንደ አንድ ጥሬ ዕቃ አልተካተተም፡፡ ይሄውም በሁለት ምክንያቶች ሲሆን አንደኛው ለሶል አምራች ኩባንያዎች የሶል ምርት ጥምርታ ማዘጋጀት በማስፈለጉ እና ሁለተኛው በጣም ብዙ የሶል አይነቶችና ለምርቱ የሚያስፈልጉ ግብዓቶች በእያንዳንዱ የጫማ ምርት ግብዓት ዝርዝር ውስጥ ማካተት ድግግሞሽ ስለምፈጥር ነው፡፡ ስለሆነም ጫማ አምራቹ ኩባኒያ ሶልን እንደግብዓት ማካተት ሲፈልግ ለሶል በተሰራው ግብዓት ጥምርታው ላይ የሚፈልገውን የግብዓት ኮድ (Input code) እና ዝርዝር ጥሬ ዕቃ በመጠየቅ መስተናገድ የሚችል ይሆናል፡፡

TABLE 2: Major and Common List of Product Items Produced and Directly or Indirectly Exported by Ethiopian Tanning Industry

Code of product (A1 &A2)	**Name of product**	**Product description**
	I. From Sheep skins	
a-1	**Aniline Finished Sheep Leatherfor Dress Glove** (Commonly starting from WetBlue Sheep Skin itself)	A producer can also start the process either directly from the primary raw sheepskin or intermediate pickled sheepskin or even from the more value-added intermediate product so-called natural or mordant sheep crust as an input to go to the final finishing. Accordingly, the size and types sof inputs to claim duty or tax-free and the eligibility of exporters to get them varies as per the starting primary or intermediate input type.
a-2	**Semi-aniline Finished Sheep Leather for Dress Glove** (Commonly fromwet blue sheep skin itself)	A producer can also start the process either directly from primary raw sheepskin or intermediate pickled sheepskinor even from natural/mordant or aniline-dyed sheep crust as a starting input. Accordingly, the size and types of inputs to claim duty or tax-free and the eligibility of exporters to get them varies as per the starting primary or intermediate input type.
a-3	Finished Sheep Leather for Golf Glove (from Sheep Mordant Aniline Crust)	A producer can also start the process either directly from primary raw sheepskin or intermediate pickled sheep skin or wet blue sheepskin to go to the final finishing of golf leather. Accordingly, the size and types of inputs to claim duty or tax-free and the eligibility of exporters to get them varies as per the starting primary or intermediate input type.

Code of product (A1 &A2)	Name of product	Product description
a-4	Finished Sheep Leather for Grain Shoe Upper (from Sheep Wet Blue itself)	A producer can also start the process either directly from primary raw sheepskin or intermediate pickled sheepskin or even from aniline dyed sheep crust to go to the final finishing. Accordingly, the size and types of inputs to claim duty or tax-free and the eligibility of exporters to get them varies as per the starting primary or intermediate input type.
a-5	Foil Finished Sheep Leather for Shoe Upper (From Dyed CrustSheep Upper)	A producer can also start the process either directly from primary raw sheepskin or intermediate pickled sheepskin or even from aniline dyed sheep crust to go to the final finishing. Accordingly, the size and types of inputs to claim duty or tax-free and the eligibility of exporters to get them varies as per the starting primary or intermediate input type.
a-6	Finished Sheep Leather for Lining (From Sheep Wet Blue itself)	A producer can also start the process either directly from primary raw sheepskin or intermediate pickled sheepskin or even from natural or aniline-dyed sheep crust to go to the final finishing stage which may be also optional for the omission. Accordingly, the size and types of inputs to claim duty or tax-free and the eligibility of exporters to get them varies as per the starting primary or intermediate input type.
a-7	Full Vegetable Finished Sheep Leather for Shoe Upper (From	A producer can also start the process directly from raw sheepskin as a primary input. Accordingly, the size and types of inputs to claim duty or tax-free and the eligibility of exporters to get them varies as per the starting primary or intermediate input type.

Code of product (A1 &A2)	Name of product	Product description
a-8	Finished Sheep Leather for Suede Shoe Upper (From Sheep Wet Blueitself)	A producer can also start the process either directly from primary raw sheepskin or intermediate pickled sheepskin or even from mordant sheep crust as a primary input.Accordingly, the size and types of inputs to claim duty or tax-free and the eligibility of exporters to get them varies as per the starting primary or intermediate input type.
a-9	Finished Sheep Leather for Nappa Garment(from Wet Blue Sheep Skin itself)	A producer can also start the process either directly from primary raw sheepskin or intermediate pickled sheepskin or even from natural or mordant or an aniline-dyed sheep crust as an input. Accordingly, the size and types of inputs to claim duty or tax-free and the eligibility of exporters to get them varies as per the starting primary or intermediate input type.
II. From goat skins		
a-10	Finished Goat Leather for Suede Shoe Upper (From Goat Wet Blue itself)	A producer can also start the process directly from raw goatskin or from natural or mordant goat crust. Accordingly, the size and types of inputs to claim duty or tax-free and the eligibility of exporters to get them varies as per the starting primary or intermediate input type.
a-11	Finished Goat Leather for Lining (From Goat Wet Blue itself)	A producer can also start the process either directly from raw goatskin or from or even from natural or aniline-dyed goat crust to go to the final finishing stage which may be also optional for the omission. Accordingly, the size andtypes of inputs to claim duty or tax-free and the eligibility of exporters to get them varies as per the starting primary or intermediate input type.

Code of product (A1 &A2)	Name of product	Product description
a-12	Finished Goat Leather for Grain Shoe Upper (From Goat Wet Blueitself)	A producer can also start the process either directly from raw goatskin or from the natural or mordant crust or from aniline dyed goat crust as an input. Accordingly, the size and types of inputs to claim duty or tax-free and the eligibility of exporters to get them varies as per the starting primary or intermediate input type.
a-13	Foil FinishedGoat Leather for Shoe Upper (From Goat Dyed Crust for grain upper)	A producer can also start the process either directly from raw goatskin or from wet blue goatskin or even from aniline-dyed goat crust to go to the final finishing. Accordingly, the size and types of inputs to claim duty or tax-free and the eligibility of exporters to get them varies as per the starting primary or intermediate input type.
a-14	Finished Goat Leather for Natural Glove (Starting from Raw Goat Skin)	A producer can also start the process either directly from raw goatskin or from intermediate wet blue goatskin to eventually produce the finished leather. Accordingly, the size and types of inputs to claim duty or tax-free and the eligibility of exporters to get them varies as per the starting primary or intermediate input type.
a-15	Finished Goat Leather for Suede Garment (From Goat Wet Blue itself)	A producer can also start the process directly from raw goatskin or from natural or mordant goat crust. Accordingly, the size and types of inputs to claim duty or tax-free and the eligibility of exporters to get them varies as per the starting primary or intermediate input type.

Code of product (A1 &A2)	Name of product	Product description
a-16	Burnishable Finished Goat Leather for Shoe Upper (from Dyed Crust for Grain Upper)	A producer can also start the process either directly from raw goatskin or from intermediate wet blue goatskin or from natural goat crust or from aniline dyed goat crust to go to the final finishing. Accordingly, the size and types of inputs to claim duty or tax-free and the eligibility of exporters to get them varies as per the starting primary or intermediate input type.
III. From Cowhide		
a-17	Finished Hide Leather for Full Grain Shoe Upper (From Hide Wet Blue itself)	A producer can also start the process either directly from raw hide or from intermediate hide wet blue or from dyed hide crust to go to the final finishing. Accordingly, the size and types of inputs to claim duty or tax-free and the eligibility of exporters to get them varies as per the starting primary or intermediate input type.
a-18	Grain Correctedand Pigmented Finished Hide leather for ShoeUpper (From Hide Wet Blue)	A producer can also start the process either directly from raw hide or from intermediate hide wet blue or from dyed hide crust to go to the final finishing. Accordingly, the size and types of inputs to claim duty or tax-free and the eligibility of exporters to get them varies as per the starting primary or intermediate input type.
a-19	Foil FinishedHide Leather for Shoe Upper (From Dyed Hidefor CorrectedGrain Crust)	A producer can also start the process either directly from raw hide or from intermediate hide wet blue or from dyed hide crust or split crust to go to the final finishing. Accordingly, the size and types of inputs to claim duty or tax-free and the eligibility of exporters to get them varies as per the starting primary or

Code of product (A1 &A2)	Name of product	Product description
		intermediate input type.
a-20	Pull up Finished Hide Leather for Shoe Upper (From Hide DyedCrust)	A producer can also start the process either directly from raw hide or from intermediate hides wet blue to go to the final finishing. Accordingly, the size and types of inputs to claim duty or tax-free and the eligibility of exporters to get them varies as per the starting primary or intermediate input type.
a-21	Nubuck Finished Hide Leather for Shoe Upper (From Hide WetBlue itself)	A producer can also start the process either directly from raw hide or from hides natural crust to go to the finalfinishing. Accordingly, the size and types of inputs to claim duty or tax-free and the eligibility of exporters to getthem varies as per the starting primary or intermediate input type.
a-22	Patent FinishedHide leather For Shoe Upper (From CorrectedGrain Hide Dyed Crust)	A producer can also start the process either directly from raw hide or from intermediate hide wet blue as an input. Accordingly, the size and types of inputs to claim duty or tax-free and the eligibility of exporters to get them varies as per the starting primary or intermediate input type.
a-23	Finished Hide Leather For Softy Shoe Upper (From Hide Wet Blue itself)	A producer can also start the process either directly from raw hide or from intermediate dyed hide crust to go to the final finishing. Accordingly, the size and types of inputs to claim duty or tax-free and the eligibility of exporters to get them varies as per the starting primary or intermediate input type.
a-24	Finished Hide Leather for Split Suede Shoe Upper	A producer can also start the process from hide wet blue split as an input. Accordingly, the size and types of inputs to claim duty or tax-free and the eligibility of

Code of product (A1 &A2)	Name of product	Product description
	(From Lime Split Pelt)	exporters to get them varies as per the starting primary or intermediate input type.
a-25	Finished Hide Leather for Garment (From Hide Wet Blue itself)	A producer can also start the process either directly from raw hide or from intermediate dyed hide crust as an input. Accordingly, the size and types of inputs to claim duty or tax-free and the eligibility of exporters to get them varies as per the starting primary or intermediate input type.
a-26	Finished Leatherfor Cow Lining (From Hide Wet Blue itself)	A producer can also start the process either directly from raw hide or from intermediate dyed hide crust as an input. Accordingly, the size and types of inputs to claim duty or tax-free and the eligibility of exporters to get them varies as per the starting primary or intermediate input type.
a-27	Finished Hide Leather for Industrial Glove (From Hide Wet Blue itself)	A producer can also start the process directly from raw hide as a primary input. Accordingly, the size and types of inputs to claim duty or tax-free and the eligibility of exporters to get them varies as per the starting primary or intermediate input type.
a-28	Finished Hide Leather for Leather articles such as Bag, Purse, Belt (fromRaw Hide)	A producer can also start the process directly from raw hide as a primary input or from intermediate tanned material. Accordingly, the size and types of inputs to claim duty or tax-free and the eligibility of exporters to get them varies as per the starting primary or intermediate input type.

TABLE 3: general list of items allowed to exporters of leather and leather products within 10% and 6.5% CIF valueof the respective total imported and/or locally supplied inputs

S.N.	List of Items	HS code	Remark
1	**Packaging Materials for Shoe and Leather products**		
	• Sticker	39191010	
	• Shoe lift	84313100	
	• Packing Labels	48211010	
	• Packaging Glue	39199010	
	• Tape (Plaster)	30051020	
	• Plastic fittings	39174000	
	• Steeple pin	83052000	
	• Silica Gel	28112200	
	• Pouches	42022196	
	• Safety pin	73194010	
	• Transparent film paper	39201090	
	• Thank **you card**	48219000	
2	**Indirect consumable materials for Shoe and Leather products**		
	• Masking tape	39199090	
	• Pattern sheet/paper	48239017	
	• Graph paper	97011090	
	• Envelops	48171000	
	• Cutter blade	82089090	
	• Marking pencil/pen/refills	96082000	
	• Crepe Rubber	40012930	
	• Cream/lotion	33049930	
	• Brushes	960330	
	• Glue can	35069900	
	• Lighter	96131000	
	• Sea sponge	05119939	

S.N.	List of Items	HS code	Remark
	• Skiving blade	82089020	
	• Polyethylene board	39021000	
	• Cutting matt	70191900	
	• Sewing machine needle	84523000	
3	**Knife blades or band knives for:**		
	• Fleshing machine/operation for hide or skin	84539090	
	• Blades for fleshing machine	82089000	
	• Fleshing machine knife	84539000	
	• Hide splitting machine (wet blue)	84538000	
	• Hide Splitting machine (Lime pelt)	84538000	
	• Band knife for splitting hide machine	82089000	
	• Knife blade for hide splitting machine	82119400	
	• Splitting band knives	82089000	
	• Shaving Machine/operation for Hide or Skin	82089000	
	• Blade for dry shaving machine	82089000	
	• Shaving machine blade	82089000	
4	**Grinding wheels (Stone) for:**		
	• Grinding wheels for splitting machine	68042220	
	• Grinding stone for fleshing machine	68042100	
	• Grinding wheel for shaving machine	68042200	
5	**Felt Sleeves for :**		
	• Samming-Setting Machine for Hide or Skin	59100090	
	• Setting out Machine	59100090	
6	**Emery Paper Having the Roll of 50 Meter Length:**		
	• Emery Paper	68052000	
	• sand paper	68052000	
	• Abrasive paper	68052000	
	• Awuko abrasive paper	68052000	
	• Emery paper KP43E 150	68052000	
	• Emery paper KP43E 240	68052000	

S.N.	List of Items	HS code	Remark
	• Emery paper KP80E 82	68052000	
	• Double width emery paper	68052000	
	• Buffing paper 241mm	84539000	
	• Buffing sand paper	68052000	
7	**Quality control tools:**		
	• PH paper	38220000	
	• Thermometer	90251100	
	• Hydrometer	90251900	
	• TL-D90 DE LUXE / 36W/965 MASTER LIGHT	85131090	
8	**Others Consumable Materials for Finished Leather**		
	• Needles for Spraying Machine	73199000	
	• Toggling Clips	84539000	
	• Measuring Machine Stamping Ribbon	96121000	
	• Conveyer String (Spray Machine and Roller Coater Machine)	92099900	
	• Doctor Blade (Roller Coater)	84539090	
	• Conveyer Belt (Vibrating Staking)	84539090	
	• Caulking Copper	74199900	
	• Copper wire	74081100	
	• Rubber Gloves (for a special purposes)	40151900	
9	**Packing Material for Finished Leather**		
	• Polyethylene packing materials	39269090	
	• Plastic film	39269099	
	• Plastic sheet	39201000	
	• Woven bag	39232990	
	• Hessian material for covering of the package	39269090	
	• Hessian cloth	63051000	
	• Packing ropes	68129900	

2. በጨርቃጨርቅና አልባሳት ምርቶች ላይ ተግባራዊ እንዲሆን ለተዘጋጀዉ ሀገር-አቀፍ ስታንደርድ የግብዓት ምርት ጥምርታ ሰነድ ዝግጅት፣አተገባበርና ጥቅል መመሪያ አባሪ

(የምርት መለያ ኮድ፡- B)

1. <u>የግብዓት ምርት ጥምርታ ሰነድ አዘገጃጀትና ይዘት</u>

1) አንድን የወጪ ምርት ለማመረት የሚያስፈልጉ ግብዓቶች ጥምርታ በሁለት አይነት መንገድ እንዲዘጋጅ ተድርጓል፡፡ አንደኛው ለእያንዳንዱ ምርት የሚያስፈልገውን ግብዓት ፍጆታ በስታንዳርድ መልክ እንዲቀመጥ በማድረግ ሲሆን ይህም ከመጠቅለያ፣ ማሽኒያና አላቂ እቃዎች ውጭ ያሉ የወጪ ምርቱን ለማምረት የሚያስፈልጉ ሁሉም ግብዓቶች የሚያካትት ይሆናል፡፡ ሁለተኛው መንገድ የመጠቅለያ፣ ማሽኒያና አላቂ እቃዎች ጥቅል ፍጆታ ከአጠቃላይ የወጪ ምርቶች የመሸጫ ዋጋ አንጻር የሚሰላ የግብዓት ምርት ጥምርታ ነው፡፡

2) የጨርቃ ጨርቅና አልባሳት ግብዓት ምርት ጥምርታ ስታንዳርድ ላይ የወጪ ምርቶች ኮድ የመጀመሪያው ፊደል B የቴክስታይል ዘርፍን የሚወክል ሲሆን ቀጥሎ ያሉት ፊደሎች የእሴት ሰንሰለትን፣ የዕድሜ፣ የምርት ካታጎሪ እና የምርት አይነት የሚወክሉ ይሆናሉ፡፡ ለምሳሌ የጋርመንት ምርቶችን ኮድ BGAT1 የሚለው የወጪ ምርት ኮድ B textile and Garment ዘርፍን የሚወክል ፣ G የሚለው የGarment ምርት ስለመሆኑ የሚያሳይ፣ A በጋርመንት ምርት ውስጥ ይህ ምርት የAdult/ አዋቂ ካታጎሪ መሆኑን ፣T የሚለው ከላይ የሚለበስ ምርት አይነት መሆኑን ሲሆን ፣ የመጨረሻው አንድ ቁጥር የሚያሳየው የምርቱን ተራ ቁጥር ይሆናል፡፡

3) የወጭ ምርቶች እና የግብዓቶች መለኪያ ሲወሰድ አንድን የወጪ ምርት ለማምረት የሚያስፈልገውን ግብዓት ለመወሰን በተለያዩ ሁኔታዎች የማይለዋወጥ እንዲሆን ተድርጎ ነው፡፡ ለምሳሌ የአልባሳት የጨርቅ ግብዓት መለኪያ ካሬ ሜትር እንዲሆን የተደረገ ሲሆን በኪሎ ወይም በሜትር ለመለካት GSM እና ስፋት በተቀያየሩ ቁጥር የክብደት እና የርዝመት መጠኑ የሚለያይ በመሆኑ ነው፡፡

4) የግብዓት ምርት ጥምርታ ሲዘጋጅ የምርቱንና የግብዓቱን የተጣጣመ የሸቀጦች አመዳደብ ስርዓት/HS CODE መሠረት ተደርጎ ሲሆን የማሸጊያ፣መጠቅለያና አላቂ እቃዎች ዝርዝር ሲዘጋጅ የግብዓቶችን HS CODE ማካተት አስፈላጊ ነው፡፡

2. በግብዓት ምርት ጥምርታ አዘገጃጀት ታሳቢ የሆኑ የብክነት አይነቶችና ምንነት

በግብዓት ምርት ጥምርታ ዝግጅት ወቅት የወጪ ምርቱን በማምረት ሂደት ጥቅም ላይ የዋሉትን ግብዓት ዓይነቶች እና ዕሴት በመጨመር ሂደት የሚባክነው ግብዓት ታሳቢ ተደርጎ የሚዘጋጅ ይሆናል፡፡ የብክነት መጠኑ እንደ ምርት ምድቡ እና የዕሴት ሰንሰለት ማጠርና መርዘም እንደዚሁም በግብዓት ባህርያት፣ በቴክኖሎጂ ልዩነት፣ በሚፈለገዉ የምርት ጥራት ደረጃ፣ ወዘተ የሚለያይ ሆኖ ለጨርቃ ጨርቅና አልባሳት እሴት ሰንሰለት ታሳቢ የተደረገዉ የብክነት አይነትና መጠን እንደሚከተለው ቀርቧል፡፡

1) በፈትል የምርት ሂደት ውስጥ ሶስት የብክነት አይነቶች ያሉ ሲሆን አንደኛው Black waste የሚባል ሲሆን ይህም በብሎው ሩም/ ዝግጅት ክፍል እና በነዳፊ / ካርዲግ ክፍል የሚፈጠሩ ክብደት ያላቸው አንደ ቆሻሻ(trash) , የተሰባበረ የጥጥ ፍሬ እና ሌሎች ባዕድ ነገሮችን ያካትታል፡፡ ሁለተኛው የብክነት አይነት Hard waste የሚባለው ሲሆን በመጨረሻዎቹ የምርት ሂደቶች ማለትም በቀጭን ፈታይ፣ በወፍራም ፈታይ እና በማጠንጠንና በመሸረብ የሥራ ሂደቶች ላይ የሚፈጠሩ የሚበጣጠሱ ክሮችን ያካትታል፡፡ ሶስተኛው የብክነት አይነት Soft Waste የሚባለው ሲሆን በነዳፊ እና አመልማሎ ፈታይ ላይ የሚፈጠሩ አጫጭር አመልማሎችና የጭረት ብናኝ ያካትታል፡፡ ከዚህ በተጨምሪ የተሻለ ጥራት ያለው የክር መርት በማምረት ሂደት/Combing Process የተለያዩ አጫጭር ጭረቶች አእስከ 18 በመቶ የሚሆን የብክነት መጠን ታሳቢ ይደረጋል፡፡

2) የክር የወጪ ምርት የብክነት መጠን በግብዓት አይነቱ መሠረት የብክነት መጠኑ የሚለያይ ሲሆን በአማካኝ ለጥጥ የክር ምርት / Cotton yarn production ከ11%-35% ፣ ለሀር የክር ምርት / Silk yarn production አንደግብዓቱ ኣይነት ከ5%-25%፣ ለሱፍ የክር ምርት/ Wool yarn production ለተለያዩ የሱፍ ጭረት አይነቶችና ደረጃዎች ከ10%-18% ፣ ከተክል አገዳ/ግንድ ለሚሰሩ የክር ምርቶች/ Yarn production from Stalk/stem plant fibers like linen & jute ከ28%-54%፣ ከሰው ሰራሽ ጭረቶች ለተሰሩ የክር ምርቶች / Synthetic yarn production ከ4%-8%፣ ከቅይጥ ጭረት ለተሰሩ የክር ምርቶች / Blends of natural and synthetic fibers ከ4%-10% የብክነት መጠን ታሳቢ ተደርጓል፡

3) የተሸመነና የተሸረበ የጨርቅ የወጪ ምርት የብክነት መጠን በምርቱና በግብዓቱ አይነት/ባህሪ፣በምርቱ ሂደቱና በሚከተለው ቴክኖሎጂ የሚለያይ ሆኖ በአማካኝ ከተለያዩ ክሮች ለተሰሩ የተሸረቡ ጨርቆች 5%-11%፣ ከተለያዩ ክሮች ለተሰሩ የተሸመኑ ያልተቀለመ/ያልታተመ የጨርቅ ምርቶች 8%-12%፣ ከተለያዩ ክሮች ለሚሰሩ የሹራብ ምርቶች/Sweater አማካኝ የብክነት መጠን 5%-8% ሲሆን ፓኔል ተጠቅሞ ሹራብ ለማምረት ከ3% - 5% ታሳቢ ተደርጓል፡፡ ከተለያዩ የጭረት አይነቶች ለተሰሩ ለካልሲና መሰል ምርቶች ከ14% -17% የብክነት መጠን ተወስዷል፡፡ የካርፔት/ የወለል ምንጣፍ ምርቶች ለማምርት እስከ 30% የብክነት መጠን ታሳቢ ተደርጓል፡፡

4) በጨርቃ ጨርቅ ፕሮሰሲንግ የምርት ሂደት ውስጥ የቴክስታይል ብክነት ሲባል ወደ ማሽን በማስገባት ሂደት ተቆረጠው የሚጣሉ ወይም ሙሉ በሙሉ ለምርት ሂደቱ ተቀባይነት የሌላቸው ግብዓቶች፣ በምርት ሂደት ወቅት በሚፈጠሩና አንደገና ማስተከክል በማይቻል ሁኔታ የሚፈጠሩ ተረፈ ምርቶች ፣በተጠናቀቀ ጨርቃጨርቅ ጥራት ቁጥጥር ወቅት በተለያዩ የጥራት ጉደለቶች ተቆራርጠው የሚወጡ ቁርጥራጮች /Rags የሚያጠቃልል ሲሆን የኬሚካል ብክነት በማከማቸት ወቅት ፣ በልኬት፣ በረፒሲ ዝግጅት/Recipe preparation/ ፣ ማሽኝ በመጫን ሂደት፣በድጋሚ ሥራ /Reprocessing/ ወቅት የሚፈጠሩ ብክነቶችን ያጠቃልላል፡፡ በጨርቃ ጨርቅ ማቅለምና ማተም ሂደት ወቅት ከ30% እስከ 40% ሊወገድ የማይችል የቀለሞች ብክነት ያለ ቢሆንም በፍጆታ ውስጥ ተካቶ የሚሰላ በመሆኑ የብክነት አካል ተደርጎ ታሳቢ አልሆነም፡፡

5) በጨርቃጨርቅ ፕሮሰሲንግ የምርት ሂደት የተደረገው የጨርቅና የኬሚካል ብክነት ምጣኔ ከ3% እስከ 7% በመቶ ሲሆን ማሸጊያ ፣ መጠቅለያና አላቂ እቃዎች ከ2% እስከ 5% ታሳቢ ሆኗል፡፡

6) በአልባሳት ምርት ሂደት ውስጥ ብክነት ማለት በጨርቅ ጥራት ምክንያት የሚመጡ ብክነቶች፣ በማንጠፍ ሂደት ተቆርጠው የሚወጡ ጨርቆች/defected fabric cut out during spreading፣ከሮል ወይም ጣቃ ላይ የሚተርፉ ጨርቆች /Roll Left over፣ በተለያዩ የጥራት ምክንያቶች የሚፈጠር የአልባሳት ሪጀክት /Reject/ እና የመሳሰሉትን ያካትታል፡፡ በቆረጣ ወቅት የሚከሰተው የማርከር ብክነት/ Marker Wastage በፍጆታ ውስጥ ተካቶ የሚሰላ በመሆኑ የብክነት አካል ተድርጎ ታሳቢ አልሆነም፡፡

7) ለአልባሳት የምርት ሂደት ታሳቢ የተደረገው የጨርቅ የብክነት ምጣኔ በአማካኝ ከ3% እስከ 7% ሲሆን ከጨርቅ ውጭ ላሉ ሌሎች የልባሳት ግብዓቶች ከ2% እስከ 5% ታሳቢ ሆኗል፡

8) የማሸጊያ፣ መጠቅለያ፣ ትሪምና አክሰሰሪ ለሚያመርቱ ፋብሪካዎች ለሚያመቷቸዉ ምርቶች የሚሆኑ ግብዓቶች የግብዓት ብክነት የሚፈቀደዉ ከ 3-5 በመቶ ነዉ፡፡

3. <u>የማሸጊያ፣ መጠቅለያና አላቂ ዕቃዎች መቶኛ ድርሻ ምንነትና ስሌት</u>

1) በጨርቃጨርቅና በአልባሳት የምርት ሂደት ማሸጊያ፣ መጠቅለያ እና አላቂ ዕቃዎች ለማሸጊያነትና መጠቅለያነት የሚያገለግሉ አክሰሰሪዎች፣ የማሸን ደህንነት ዘይቶች፣ የላቦራቶሪ ሪኤጀንቶች፣የውሀ ማጣሪያና ማከሚያ ፣የፓተርንና የማርከር ወረቀቶች፣ ቾክ፣ ቆሻሻ ማስለቀቂያና የብል መከላከያ ኬሚካሎች እና ሌሎችን መሰል ዕቃዎችን ይጨምራል፡፡ የጨርቃጨርቅና አልባሳት የማሸጊያ፣ መጠቅለያ እና አላቂ ዕቃዎች ሙሉ ዝርዝር በሰኝጠረዥ 1 ቀርቧል፡፡
2) ለጨርቃ ጨርቅና አልባሳት የወጭ ንግድ ምርቶች የማሸጊያ፣ መጠቅለያ እና አላቂ እቃዎች የዋጋ ድርሻ ከወጪ ምርቱ FOB መሸጫ ዋጋ አንፃር እስከ 15% በመቶ ድረስ ከቀረጥ ነጻ ሊያስገባ ይችላል፡፡

የአላቂ የመገልገያ ዕቃዎች እና ማሸጊያና መጠቅለያ የዋጋ ድርሻ ስሌት%

= (በአመቱ የስርዓቱ ተጠቃሚ ከውጭ ያስገባቸውን እቃዎች የመግዣ ዋጋ እና ከሀገር ውስጥ የተጠቀማቸውን አላቂ የመገልገያ ዕቃዎች እና ማሸጊያና መጠቅለያ ጠቅላላ የመግዣ ዋጋ) (በአመቱ ወደ ውጭ የተላኩ ምርቶች FOB ጠቅላላ የመሸጫ ዋጋ)*100%

<u>**ማስታወሻ :**</u>

- ✓ በአንድ የማወራረጃ ጊዜ የገቡ ግብዓቶች ሁሉ በዚያ በተጠቀሰው ጊዜ ተመርተው ያልተላኩ ከሆነና ሁሉም የተመረቱ ምርቶችም በዚያ በተመሳሳይ ጊዜ ካልተላኩ የማወራረድ ስራውን ከማቅረብ በፊት ጉዳዩን ለጉምሩክ ኮሚሽን ማሳወቅና ወደ ውጭ ላልተላኩ ምርቶች ማምረቻ የዋለውን ግብዓት መጠን ተቀንሶ ስሌት እንዲሰራ ወይም በቀጣይ የሚላኩ ምርቶች መኖራቸው ከተረጋገጠ የሚላኩ ምርቶች ዋጋ ታሳቢ ተደርጎ ስሌቱ እንዲሰራ ይደረጋል፡፡

✓ አገልግሎት መስጠት ብቻ (CMT Business Model) ላይ ለተሰማሩ ኢንዱስትሪዎች ጉምሩክ ኮሚሽን የምርት FOB መሸጫ ዋጋ ከኤክስፖርት ሰነዶች ላይ የሚገለጽ በመሆኑ ይህንኑ በመጠቀም ማስላት ይቻላል፡፡

4. <u>በጥራት ጉድለት የኤክስፖርት ደረጃ ያልጠበቀ ምርት መጠን እና ስሌት</u>

1) ከደረጃ በታች (B grade) ማለት በምርት ሂደት በሚፈጠር የጥራት ጉድለት ምክንያት የኤክስፖርት ደረጃን ባለማሟላታቸው ከደረጃ ዝቅ የተደረገ የምርት አይነት ነው፡፡
2) በጨርቃጨርቅና አልባሳት የወጭ ምርት ከጠቅላላው የኤክስፖርት ትዕዛዝ አንጻር የብልሽት መጠን እስከ 5 በመቶ ድረስ ሊፈቀድ ይችላል፡፡
3) በጨርቃጨርቅና አልባሳት የወጭ ምርት ተቀባይነት ያለው የብልሽት መጠን ወይም ከደረጃ በታች መጠን ስሌት የሚሰራው በአመት ወይም በተወሰነ ጊዜ ውስጥ የተገኘ የብልሽት መጠን ከደረጃ በታች መጠን በአመት ውስጥ ለተመረተው ጠቅላላ የምርት መጠን በማካፈልና የተገኘውን ውጤት በመቶ በማባዛት ይሆናል፡፡ በዚሁ አግባብ ኤክስፖርት ትዕዛዝ ማለት አንድ አምራች ትዕዛዝ ተቀብሎ ያመረተበትና የላከበት ሲሆን፣ የትስረዘ ትዕዛዝን አያካትትም፣

   ይህ ማለት ለምሳሌ

   የአልባሳት የብልሽት መጠን ስሌት% = <u>(ከደረጃ በታች መጠን በቁጥር)</u>

   (የኤክስፖርት ትዕዛዝ ጠቅላላ ምርት በቁጥር)*100%

5. ልዩ ልዩ ታሳቢዎች

1) የአክረሊክ ጭራ በተፈቀደበት ሁሉ የግብዓት-ምርት ጥምርታ ምጣኔውን ጠብቆ የአክረሊክ ገለባም የተፈቀደ ነው፡፡ በተመሳሳይ የአክረሊክ ገለባ በተፈቀደበት ሁሉ የግብዓት-ምርት ጥምርታው ምጣኔውን ጠብቆ የአክረሊክ ጭራም የተፈቀደ ነው (ምጣኔው በአክረሊክ ገለባ መልክ ተመልክቷል)፡፡
2) ያልተፈተሉ የፖሊስተር ክር በተፈቀደበት ሁሉ ተለጣጭ ያልተፈተለ ክርም የተፈቀደ ነው፡፡ ተለጣጭ ያልተፈተለ የፖሊስተር ክር በተቀደበት ግን ያልተፈተለ የፖሊስተር ክር የተፈቀደ አይደለም፡፡

3) ያልተፈተለ ክር በተፈቀደበት ሁሉ ጠፍጣፋ፣ ዚግዛግ/ተሸብሽቢ፣ የተሸረበ፣ አነጸባራቂ፣ በጣም የደበዘዘ ወይንም በከፊል የደበዘዘ ክር ሁሉ የተፈቀደ ነው።
4) የታጠበ የሱፍ ጭራ ማለት ንፁህ የሱፍ ጭራ ማለት ሲሆን፤ ይኸው በተፈቀደበት ሁሉ ያልፀዳ የሱፍ ጭራም የተፈቀደ ነው።
5) የተፈቀዱ ቀለሞች ሁሉ 100% ጥንካሬ እንዳላቸው ታሳቢ ተደርጓል።
6) በልዩ ሁኔታ ካልተጠቀሰ በስተቀር የጥጥ ክር በማለት የተገለጸው ሁሉ ያልተጠናቀቀ ጥሬ ክር ማለት ነው።
7) የስታንዳርድ የግብዓት ምርት ጥምርታውን ሥራ ላይ ለማዋል አንድን የወጪ ልብስ ለማምረት የሚያስፈልገው ከውጭ የሚገባ ተገቢው ጨርቅ በካሬ ሜትር ሲፈቀድ በምርት ሂደት ሊባክን የሚችል ብክነት መጠን በተፈቀደው የጨርቅ መጠን ውስጥ አብሮ የተካተተ መሆኑ ሊታወቅ ይገባል። ሆኖም ኢንቴግሬትድ በሆነ አምራች ፋብሪካ ጨርቁም እዚያው በሚመረትበት ጊዜ ግበዓቶቹ በጭረት ወይንም በክር መልክ በሚሆኑበት ጊዜ የስታንዳርድ የግብዓት ምርት ጥመርታው በዚሁ መልኩ መጀመሪያ በክር ወይም በጭረት መልክ ለጨርቅ የተሰላና ከዚያ በልብስ የግብዓት ምርት ጥመርታው እንደተጨመረ ተደርጎ ተሰልቷል። የገቢዎችና ጉምሩክ ኦፊሰሩ ከጨርቃጨርቅ የተሠራውን ልብስ ለማወራረድ እንዲያመቸው ላኪው ለወጪ አልባሳት የተጠቀመውን የጨርቁን ጂ.ኤስ ኤም ማሳየት ይኖርበታል።

ሰንጠረዥ 1 (አንድ)፡ የጨርቃጨርቅና አልባሳት የማሸጊያ፣መጠቅለያና አላቂ ዕቃዎች ዝርዝር

A. Packaging and Consumable item

	Generic name	Input Description	Input HS code
1.	Clear tape, gum tapes /box closing tapes, sealing tapes, cello tapes, scotch tapes or poly bag closing tape, webbing tape or double side tapes, welding tape, masking tapes, packing tapes	Self-adhesive plates, sheets, film, foil, tape, strip and other flat shapes of plastics, whether or not in rolls. - In rolls of a width not exceeding 20 cm: Not printed	39191010
2.		Self-adhesive plates, sheets, film, foil, tape, strip and other flat shapes of plastics, whether or not in rolls. - In rolls of a width not exceeding 20 cm: Other	39191090
3.		Self-adhesive plates, sheets, film, foil, tape, strip and other flat shapes of plastics, whether or not in rolls. - Other: Not printed	39199010
4.		Self-adhesive plates, sheets, film, foil, tape, strip and other flat shapes of plastics, whether or not in rolls. - Other: other	39199090

5.	printed or solid color, printed or solid corrugated box tape with or without warning logo for garment packing.	Rubberised textile fabrics, other than those of heading 59.02. Adhesive tape of a width not exceeding 20 cm:	59061000
6.		Rubberised textile fabrics, other than those of heading 59.02 Other: Knitted or crocheted	59069100
7.		Rubberised textile fabrics, other than those of heading 59.02 Other: - Other	59069900
8.	Plastic loop pin and Tags such as Hang Tags, Button Tags, price hang tag, function hang tag, style hang tag, protector hang tag, waist tags, deal tags / Offer tag, locker tags, UPC Hang tags, main hang tags, Paper top or paper headers used as tags and tag gun needles or tag pins or plastic pins or metal pins of all sizes, Locked Nylon Rope for Label, Loop lock and Barcode and Barcode papers	Paper, paperboard, cellulose wadding and webs of cellulose fibres, coated, impregnated, covered, surface-colored, surface-decorated or printed, in rolls or rectangular (including square) sheets, of any size other than goods of the kind described in heading 48.03, 48.09 or 48.10.-Self-adhesive	48114100
9.		Other articles of plastics and articles of other materials of heading 39.01 to 3 9.14 Other: Other	39269090
10.		Paper or paperboard labels of all kinds, whether or not printed: - Printed	48211000
11.		Paper or paperboard labels of all kinds, whether or not printed: - Other	48219000
12.	Packing pins such as Metal safety pins/ baby safety pins, head pins, silver pins etc.	Sewing needles, knitting needles, bodkins, crochet hooks, embroidery stilettos and similar articles, for use in the hand, of iron or steel; safety pins and other pins of iron or steel, not elsewhere specified or included.: - Safety pins and other pins	73194000
13.		Sewing needles, knitting needles, bodkins, crochet hooks, embroidery stilettos and similar articles, for use in the hand, of iron or steel; safety pins and other pins of iron or steel, not elsewhere specified or included.: - Other	73199000
14.	Paper tapes used for packing	Other plates, sheets, film, foil and strip, of plastics, non-cellular and not reinforced, laminated, supported or similarly combined with other materials. -Of other plastics: Not printed	39209910
15.		Other plates, sheets, film, foil and strip, of plastics, non-cellular and not reinforced, laminated, supported or similarly combined with other materials. -Of other plastics: Other	39209990
16.	Poly sheets/PVC sheet of different sizes, Poly bags of different sizes such as single poly bag /individual poly bag or master poly bag, printed	Articles for the conveyance or packing of goods, of plastics; stoppers lids, caps and other closures of plastics. -Of polymers of ethylene: - Other	39232190

17.	or solid colors, poly wrap bands, plastic garment protecting, poly liner, protector booklet, protector plastic, elevate small vertical poly bag etc.	Articles for the conveyance or packing of goods, of plastics; stoppers lids, caps and other closures of plastics. -Of other plastics: - Other	39232990
18.	Hangers, Hanger lockers and hanger loops, hanger size markers, Hanger Clip, glove clip, plastic clips etc.	Other articles of plastics and articles of other materials of heading 39.01 to 3 9.14: Other- other	39269090
19.	Metal hanger	Metal hanger-Other articles of iron or steel: Other	73262090
20.	Metal clip	Metal clip- Clasps, frames with clasps, buckles, buckle-clasps, hooks, eyes, eyelets and the like, of base metal, of a kind used for clothing or clothing accessories, footwear, jewellery, wristwatches, books, awnings, leather goods, travel goods or saddler or for other made-up articles; tubular or bifurcated rivets, of base metal; beads and spangles, of base metal.: Other	83089090
21.	Suit cover cases	Trunks, suit-cases, vanity-cases, executive-case, brief-cases, school satchels, spectacle cases, binocular cases, camera cases, musical instrument cases, gun cases, holsters and similar containers; traveling- bags, insulated food handbags, shopping-bags, wallets, purses, map-cases, cigarette-cases, tobacco-pouches, tool bags, sports bags, bottle-cases, jeweler boxes, powder boxes, cutlery cases and similar containers, of leather or of composition leather, of sheeting of plastics of textile materials, of vulcanized fibre or of paperboard, or wholly or mainly covered with such materials or with paper- With outer surface of plastics or of textile materials	42021200
22.		Trunks, suit-cases, vanity-cases, executive-case, brief-cases, school satchels, spectacle cases, binocular cases, camera cases, musical instrument cases, gun cases, holsters and similar containers; traveling- bags, insulated food handbags, shopping-bags, wallets, purses, map-cases, cigarette-cases, tobacco-pouches, tool bags, sports bags, bottle-cases, jeweler boxes, powder boxes, cutlery cases and similar containers, of leather or of composition leather, of sheeting of plastics of textile materials, of vulcanized fibre or of paperboard, or wholly or mainly covered with such material or with paper- Other	42021900

23.	Tissue paper or wrapping papers or white paper, paper slip of all sizes and materials, Soft Paper, moisture-proof paper and Wrap band printed or solid for wrapping pieces	Toilet paper and similar paper, cellulose wadding or webs of cellulose fibres, of a kind used for household or sanitary purposes, in rolls of a width not exceeding 36 cm, or cut to size or shape; handkerchiefs, cleansing tissues, towels, tablecloths, serviettes, bed sheets and similar household, sanitary or hospital articles, articles of apparel and clothing accessories, of paper pulp, paper, cellulose wadding or webs of cellulose fibres: Articles of apparel and clothing accessories	48185000
24.		Other paper, paperboard, cellulose wadding and webs of cellulose fibres, cut to size or shape; other articles of paper pulp, paper, paperboard, cellulose wadding or webs of cellulose fibres.: Other	48239000
25.	Different types and size of Carton box or packing box, corrugated box, Inner box, raw materials of carton box such as pasting powder, flap past or SL gum, water base inks, corrugation powder (modified starch), plain craft paper, rubber stereo block, pallet sheet of carton, white paper, test and fluting used for carton making etc.	Cartons, boxes, cases, bags and other packing containers, of paper, paperboard, cellulose wadding or webs of cellulose fibres; box files, letter trays, and similar articles, of paper or paperboard of a kind used in offices, shops or the like: - Cartons, boxes and cases, of corrugated paper or paperboard	48191000
26.		Cartons, boxes, cases, bags and other packing containers, of paper, paperboard, cellulose wadding or webs of cellulose fibres; box files, letter trays, and similar articles, of paper or paperboard of a kind used in offices, shops or the like: - Folding cartons, boxes and cases, of non- corrugated paper or paperboard: - Match skillet, whether or not coated with chemical	48192010
27.		Cartons, boxes, cases, bags and other packing containers, of paper, paperboard, cellulose wadding or webs of cellulose fibres; box files, letter trays, and similar articles, of paper or paperboard of a kind used in offices, shops or the like: - Folding cartons, boxes and cases, of non- corrugated paper or paperboard: - Other	48192090
28.	Different kinds of stickers such as clear stickers, thermal stickers, barcode stickers, UPC sticker,	Self-adhesive plates, sheets, film, foil, tape, strip and other flat shapes of plastics, whether or not in rolls -Other: - Not printed	39199010

29.	UPC Carton stickers, Pre pack carton stickers, Eco green carton stickers, poly bag adhesive stickers, carton sticker, hang tag sticker, Price tickets /Price tag, Price stickers of all kind and size, different Security sticker types used in garment industry etc.	Self-adhesive plates, sheets, film, foil, tape, strip and other flat shapes of plastics, whether or not in rolls -Other: - Other	39199090
30.	PP band auto/ carton striping, striping tape	Other articles of plastics and articles of other materials of heading 39.01 to 3 9.14.-Transmission belts or belting, accessories of garment	39269020
31.	Carton boards, paper boards, Divider /separator sheets for packing, white paper, brown sheets, polythene inner rolls for packing of different sizes used for packing purpose, Inlay cards and other packing supporting boards, Back Card board/ insert board, Neck card board, Plastic Butter Fly/collar patties and Under collars used for packing such as Plastic under collars, paper under collars, etc.	Paper and paperboard, corrugated (with or without glued flat surface sheets), creped, crinkled, embossed or perforated, in rolls or sheets, other than paper of the kind described in heading 48.03.- Corrugated paper and paperboard, whether or not perforated	48081000
32.		Paper and paperboard, corrugated (with or without glued flat surface sheets), creped, crinkled, embossed or perforated, in rolls or sheets, other than paper of the kind described in heading 48.03.- Kraft paper, creped or crinkled, whether or not embossed or perforated	48084000
33.		Paper and paperboard, corrugated (with or without glued flat surface sheets), creped, crinkled, embossed or perforated, in rolls or sheets, other than paper of the kind described in heading 48.03.- Other	48089000
34.	Anthi - theft devices like labels, tags and sensors, Multi read chips etc.	Electric sound or visual signaling apparatus (for example, bells, sirens, indicator panels, burglar or firm alarms), other than those of heading 85.12 or 85.30.: Other apparatus	85318000
35.	Marker pen or invisible pen and Tailoring chalk or garment chalk or invisible chalk or t chalk	Pencils (other than pencils of heading 96.08), crayons, pencil leads, pastels, drawing charcoals, writing or drawing chalks and tailors' chalks.: Other	96099000
36.	Duplex paper/ card boards	Carbon paper, self-copy paper and other copying or transfer papers (including coated or impregnated paper for duplicator stencils or offset plates), whether or not printed, in rolls or sheets: Other	48099000
37.	Marking paper /Plotter paper/ Lay paper / sheet, Under paper and Pattern paper of all kind hard	Uncoated kraft paper and paperboard, in rolls or sheets, other than that of heading 48.02 or 48.03.- Other kraft paper and paperboard	48043900

	or soft, thin or thick papers such as glossy paper etc.	weighing 150 g/m² or less: Other	
38.	stretch film for printing barcodes, cartridge film, Protect film for printing purpose and Plotter ink	Printing ink, writing or drawing ink and other inks, whether or not concentrated or solid. - Printing ink: Black	32151100
39.		Printing ink, writing or drawing ink and other inks, whether or not concentrated or solid. - Printing ink: Other	32151900
40.		Printing ink, writing or drawing ink and other inks, whether or not concentrated or solid. - Other	32159000
41.	Ribbon ink	Typewriter or similar ribbons, inked or otherwise prepared for giving impressions, whether or not on spools or in cartridges; inkpads, whether or not inked, with or without boxes – Ribbons	96121000
42.	Silica gel/ Moisture proof Beads	Other inorganic acids and other in organic oxygen compounds of non-metals. - Other inorganic oxygen compounds of non-metals: - Silicon dioxide	28112200
43.	Talkum powder (Stain removal powder)	Organic surface-active agents (other than soap); surface-active preparations, washing preparations (including auxiliary washing preparations) and cleaning preparations, whether or not containing soap, other than those of heading 34.01.: other	34029000
44.	High Temperature Pen	Ball point pens; felt tipped and other porous- tipped pens and markers; fountain pens, stylograph pens and other pens; duplicating stylos; propelling or sliding pencils; pen-holders, pencil-holders and similar holders; parts (including caps and clips) of the foregoing articles, other than those of heading 96.09.: Felt tipped and other porous-tipped pens and markers	96082000
45.	Paper tube	Bobbins, spools, cops and similar supports of paper pulp, paper or paperboard (whether or not perforated or hardened). – Other	48229000
46.	Screen fabric used for screen making	Textile products and articles, for technical uses, specified in note 7 to this Chapter. – Other	59119000
47.		Hessian Cloth	53109000
48.	Different types of adhesives such as Glue dog Absorb jell	Prepared glues and other prepared adhesives, not elsewhere specified or included; products suitable for use as glues or adhesives, put up for retail sale as glues or adhesives, not exceeding a net weight of 1 kg. -Other: - Other	35069900

49.	Sewing machine needles (different type and size)	Sewing machines, other than book- sewing machines of heading 84.40; furniture, bases and covers specially designed for sewing machines; sewing machine needles. - Other sewing machines: - Sewing machines needles	84523000
50.	Glove used for protect or prevent the garment from any stain that could be lowered high quality of white or bright garment as per requirement	Gloves, mittens and mitts, knitted or crocheted. - Other: - Of cotton	61169200
51.		Gloves, mittens and mitts, knitted or crocheted. - Other: - Of synthetic fibres	61169300
52.		Gloves, mittens and mitts, knitted or crocheted. - Other: - Of other textile materials	61169900
53.		Brassieres, girdles, corsets, braces, suspenders, garters and similar articles and parts thereof, whether or not knitted or crocheted. - Gloves, mittens and mitts.	62160000
54.	Machine lubrication oil	Lubricating preparations (including cutting-oil preparations, bolt or nut release preparations, anti-rust or anti-corrosion preparations, and mould release preparations, based on lubricants) and preparations of a kind used for the oil or grease treatment of textile materials, leather, fur skins or other materials, but excluding preparations containing, as basic constituents, 70% or more by weight of petroleum oils or of oils obtained from bituminous minerals.: - Other	34039900
55.	Photo cards, trim cards, swatch cards etc.	Other printed matter, including printed pictures and photographs- Other:Pictures, designs and photographs: Photographs, enlargements and reproductions having only a personal	
56.	Reaction initiators	Reaction initiators, reaction accelerators and catalytic preparations, not elsewhere specified or included. - Diagnostic or laboratory reagents on a backing and prepared diagnostic or laboratory reagents whether or not on a backing, other than those of heading 30.02 or 30.06; certified reference materials	38220000
57.	Calcium oxide	Lime-Quicklime, slaked lime and hydraulic lime, other than calcium oxide and hydroxide of heading 28.25. - Hydraulic lime	25223000
58.	Sludge thickener	Sludge thickener-Chlorides, chloride oxides and chloride hydroxides; bromides and bromide oxides; iodides and iodide oxides. – Other	28273900

59.	Sulphuric acid	Sulphuric acid-Sulphuric acid; oleum.	28070000
60.	Almunium sulphate	Alums	28333000
61.	Lacquers	Screen hardener	32081000
62.	Solvent	Solvent (such as acetone, IPA for fault print)	29141100
63.	Film darkener for screen prepration	Film darkener	37079000
64.	Mesh stripper	Screen stripping materials (strip powder)	34021900
65.	Sensitizer	Photo emulsion (emulsion coater, aqua soaps, screen emulsion, screen emulsion 8301)	37071000
66.	Anti-scaling agent	Anti- scale agent (RO)	38249910
67.	Lime for water treatment	Lime-Quicklime, slaked lime and hydraulic lime, other than calcium oxide and hydroxide of heading 28.25. - Hydraulic lime	25223000
68.	Poly electrolyte for water treatment	Poly electrolyte- Acrylic polymers in primary forms. – Other	39069000
69.	Chlorine for water treatment	Chlorine gas/Hypochlorite-Flourine, chlorine, bromine and iodine. – Chlorine	28011000
70.	Paper cone or cheese	Paper cone/cheese-Cartons, boxes, cases, bags and other packing containers, of paper, paperboard, cellulose wadding or webs of cellulose fibres; box files, letter trays, and similar articles, of paper or paperboard of a kind used in offices, shops or the like. - Other sacks and bags, including cones	48194000
71.	Plastic cone	Plastic cone- Articles for the conveyance or packing of goods, of plastics; stoppers lids, caps and other closures of plastics. - Boxes, cases, crates and similar articles	39231000
72.	Cotton rope or Cotton yarn (other than sewing thread), containing 85% or more by weight of cotton	Cotton rope-Cotton yarn (other than sewing thread), containing 85% or more by weight of cotton, not put up for retail sale. - Multiple (folded) or cabled yarn, of uncombed fibres: -Measuring per single yarn 714.29 deci tex or more (not exceeding 14 metric number per single yarn)	52053100
73.		Cotton rope-Cotton yarn (other than sewing thread), containing 85% or more by weight of cotton, not put up for retail sale. - Multiple (folded) or cabled yarn, of uncombed fibres: - Measuring	52054800

		per single yarn less than 83.33 decitex (exceeding 120 metric number per single yarn)	
74.	Cotton rope or Cotton yarn (other than sewing thread), containing less than 85% by weight of cotton	Cotton rope-Cotton yarn (other than sewing thread), containing less than 85% by weight of cotton, not put up for retail sale.: Multiple (folded) or cabled yarn, of uncombed fibres: - Measuring per single yarn 714.29 deci tex or more (not exceeding 14 metric number per single yarn)	52063100
75.	Nylon rope	Nylon rope-Twine, cordage, ropes and cables, whether or plaited or braided and whether or not Impregnated, coated, covered or sheathed with rubber or plastics. - Of polyethylene or polypropylene: - Of other synthetic fibres	56075000
76.	Pallet	Wooden pallet-Packing cases, boxes, crates, drum sand similar packings, of wood; cable drums of wood; pallets, box pallets and other load boards, of wood; pallet collars of wood. - Pallets, box pallets and other load boards; pallet collars	44152000
77.	Lubrication oils	Needle oil, Gear Box Oil, Cylinder Bed Oil, and Grease at Take up & Yarn feed drive gears - Petroleum oils and oils obtained from bituminous minerals, other than crude; preparations not elsewhere specified or included, containing by weight 70% or more of petroleum oils or of oils obtained from bituminous minerals, these oils being the basic constituents of the preparations; waste oils. - Other: - Lubricating, mould release, and transformer oils	27101960
78.	Knit machine sinkers	Knit machine sinkers- Auxiliary machinery for use with machines of heading 84.44, 84.45, 84.46 or 84.47 (for example, dobbies, jacquards, automatic stop motions, shuttle changing mechanisms); parts and accessories suitable for use solely or principally with the machines of this heading or of heading 84.44, 84.45, 84.46 or 84.47 (for example, spindles and spindle flyers, card clothing, combs, extruding nipples, shuttles, healds and heald -frames, hosiery needles). - Other	84485900
79.	Plastic sheet	plastic sheet- Other plates, sheets, film, foil and strip, of plastics, non-cellular and not reinforced, laminated, supported or similarly combined with other materials. Of polycarbonates, alkyd resins, polyallyl esters or other polyesters: - Of polycarbonates: - Not printed	39206110

80.	Striping powder	Striping powder-Copper powders and flakes. - Powders of non - lamellar structure	74061000
81.	Non plastic Plate for covering	Other plates, sheets, film, foil and strip, of plastics, non-cellular and not reinforced, laminated, supported or similarly combined with other materials. - Of other plastics: - Other	39209990

2. በምግብና መጠጥ ምርቶች ላይ ተግባራዊ እንዲሆን ለተዘጋጀዉ ሀገር-አቀፍ ስታንደርድ የግብዓት ምርት ጥምርታ ሰነድ ዝግጅት፣ አተገባበርና ጥቅል የመመሪያ አባሪ

(የምርት መለያ ኮድ፡- C)

1. የግብዓት ምርት ጥምርታ ሰነድ አዘገጃጅትና ይዘት

1.1. አንድን የውጭ ምርት ለማመረት የሚያስፈልጉ ግብዓቶች ጥምርታ በሁለት አይነት መንገድ እንዲዘጋጅ ተድርጓል፡፡ አንደኛው ለእያንዳንዱ ምርት የሚያስፈልገውን ግብዓት ፍጆታ በስታንዳርድ መልክ እንዲቀመጥ በማድረግ ሲሆን ይህም በአብዛኛው የምግብና መጠጥ ምርቶች ከማሸጊያና አላቂ እቃዎች ውጭ ያሉ የወጭ ምርቱን ለማምረት የሚያስፈልጉ ሁሉም ግብዓቶች የሚያካትት ይሆናል ነገር ግን የማሸጊያ ወጪያቸው ከፍተኛ የሆኑ ምርቶች እና ዋና ግብዓታቸው አንጻር ከፍተኛ ድርሻ የሚይዙ የቢራ እና ውሃ ምርቶች የማሸጊያ በፍጆታ ተሰልቶ በምርት ግብዓት ጥምርታ ውስጥ ተካቷል ፡፡ ሁለተኛው መንገድ የማሸጊያና አላቂ እቃዎች ጥቅል ፍጆታ ከአጠቃላይ የወጭ ምርቶች FOB የመሸጫ ዋጋ አንጻር የሚሰላ የግብዓት ምርት ጥምርታ ነው፡፡

1.2. ከላይ በተራ ቁጥር 1 የተገለጸው እንደተጠበቀ ሆኖ የምርቱ ባህሪ በስታንዳርድ ከጸደቀው የሚለይ ከሆነና ሌሎች አምራቾች ከሚያመርቷቸው ተመሳሳይ ምርቶች በፍጆታ ፣ በግብዓት አይነት ወይም በብክነት የተለየ ምርት ለሚያመርት አምራች ላኪ ለፋብሪካው ብቻ ሊያገለገል የሚችል ጥምርታ (Company Standard) ሊዘጋጅለት ይችላል፡፡

1.3. የምግብና መጠጥ ግብዓት ምርት ጥምርታ ስታንዳርድ ላይ የወጭ ምርቶች ኮድ የመጀመሪያው ፊደል C የምግብና መጠጥ ዘርፍን ሲወክል ቀጥሎ ያሉት ፊደሎች ማለትም F እና B የ Food and Beverage ምርት መሆኑን የሚገልፅ ሲሆን የመጨረሻዎቹ ቁጥሮች የሚያሳዩት የምርቱንና የግብዓቱን ተራ ቁጥር ይሆናል፡፡

1.4. የወጭ ምርቶች እና የግብዓቶች መለኪያ ሲወሰድ አንድን የወጭ ምርት ለማምረት የሚያስፈልገውን ግብዓት ለመወሰን በተለያዩ ሁኔታዎች የማይለዋወጥ እንዲሆን ተድርጎ ነው፡፡ የምግብና መጠጥ ግብዓት መለኪያ በኪሎ ግራም እና በሊትር እንዲሆን ተደርጓል፡፡ ነገር ግን በኪሎ ግራም በሊትርና በቁጥር ሊለኩ የማይችሉ ምርቶችና ግብዓቶች ካሉ መለኪያዎቹን ከኪሎ ግራም ፣ ከሊትርና በቁጥር ጋር እንዲጣጣም በማድረግ ኩባንያው / ተጠቃሚው ማቅረብ ይኖርበታል፡፡

1.5. የግብዓት ምርት ጥምርታ ሲዘጋጅ የምርቱንና የግብዓቱን የተጣጣመ የሸቀጦች አመዳደብ ስርዓት/HS CODE መሰረት ተደርጎ ሲሆን የማሸጊያና አላቂ እቃዎች ዝርዝር ሲዘጋጅ የግብዓቶችን HS CODE ማካተት አስፈላጊ ነው፡፡

1.6. ይህ የምርት ግብዓት ጥምርታ የተዘጋጀው ጥምርታው በተዘጋጀበት ወቅት ያለውን የምርትና የግብዓት ዋጋ እንዲሁም የውጪ ሀገራት ገንዘብ የምንዛሬ ዋጋ መሰረት ተደርጎ ነው፡፡

2. በግብዓት ምርት ጥምርታ አዘገጃጀት ታሳቢ የሆኑ የብክነት አይነቶችና ምንነት

2.1. በግብዓት ምርት ጥምርታ ዝግጅት ወቅት የወጪ ምርቱን በማምረት ሂደት ጥቅም ላይ የዋሉትን ግብዓት ዓይነቶች እና ዕሴት በመጨመር ሂደት የሚባክነው ግብዓት ታሳቢ ተደርጎ የሚዘጋጅ ነዉ፡፡ የብክነት መጠኑ እንደ ምርት ምድቡ እና የዕሴት ሰንሰለት ማጠርና መርዘም እንደዚሁም በግብዓት ባህርያት፣ በቴክኖሎጂ ልዮነት፣ በሚፈለገዉ የምርት ጥራት ደረጃ፣ ወዘተ የሚለያይ ሆኖ ለምግብና መጠጥ ምርቶች እሴት ሰንሰለት ታሳቢ የተደረገዉ የብክነት አይነትና መጠን እንደሚከተለዉ ቀርቧል፡፡

2.1.1. በምግብና መጠጥ የምርት ሂደት ውስጥ የብክነት አይነቶች አሉ፡፡ በክምችት ወቅት የእርጥበት መቀነስ ወይም መጨመር፣ በብልሽት ፣ በትነት ፣ በተባይና ነብሳት የሚገጥም የግብዓት ብክነት ነው ፡፡

2.1.2. በዝግጅት (Cleaning) ወቅት ብጣሪ ፣ እብቅ ፣ ገለባ ፣ስብርባሪ ፣ ብልሽት   ወይም የተደባለቁ ሌሎች ባዕድ ነገሮች ተለይተው የሚገጥም የገብዓት ብክነት ነው ፡፡ ይህ የብክነት መጠን በግብዓት ምርት ጥምርታ ውስጥ ተካቷል፡፡

2.1.3. በምርት ሂደት የሚሰባበር ፣ በከፍተኛ ወይም በዝቅተኛ ሙቀት ምክንያት የሚበላሽ ፣ በምርት ሂደት መቆራረጥ ምክንያት የሚባክኑ ፤ በማሽን እርጅና ምክንያት የሚከሰት ብክነት አይነት ነው ፡፡ይህ የብክነት መጠን በግብዓት ምርት ጥምርታ ውስጥ ተካቷል፡፡

2.2. ከላይ በንዑስ አንቀፅ በ2.1.1 ላይ የተዘረዘሩት የጥሬ ዕቃ የብክነት ምጣኔ በአማካኝ እስከ 5% ታሳቢ ተደርጎ ብክነት (wastage) ተብሎ በየምርት አይነቱ በምርት ግብዓት ጥምርታ ሰነዱ ውስጥ ተካቷል::

2.3. ለሁሉም የወጭ ምርቶች የግብዓት ምርት ጥምርታው ሲዘጋጅ የብክነት መጠኑ ታሳቢ ተደርጎ ሲሆን በቀጣይ የሚዘጋጁ ጥምርታዎችም ይህንኑ ታሳቢ በማድረግ መሆን አለበት።

2.4. በየምርት ዓይነቱ ከተፈቀደው የብክነት ምጣኔ በላይ ከሆነ ምክኒያቱን በማጣራት አሳማኝ ሆኖ ሲገኝ ከተቀመጠው የብክነት መጠን በላይ ሊፈቀድ ይችላል።

3. የማሽኒያና አላቂ ዕቃዎች መቶኛ ድርሻ ምንነትና ስሌት

3.1. ለምግብና መጠጥ የምርት ሂደት የሚያገለግሉ ማሽኒያና አላቂ ዕቃዎች ፣ የማሽን ደህንነት ዘይቶች፣ የላቦራቶሪ ሪኤጀንቶች፣ የውሀ ማጣርያና ማከሚያ ኬሚካሎች ፣ ና ሌሎች አስፈላጊ ዕቃዎች ሙሉ ዝርዝር በሰኝጠረዥ 1 ቀርቧል።

3.2. ለምግብና መጠጥ የወጭ ንግድ ምርቶች የማሽኒያና ሌሎች አላቂ እቃዎች የዋጋ ድርሻ ከወጪ ምርቱ መሸጫ ዋጋ አንፃር እስከ 10 %

3.3. ከላይ በተራ ቁጥር 2 የተፈቀደው እንደተጠበቀ ሆኖ ማንኛውም አምራች ላኪ የማሽኒያና ሌሎች አላቂ እቃዎች የዋጋ ድርሻ ከተፈቀደው በላይ ሆኖ ሲያገኘው ለሚኒስቴር መስሪያ ቤቱ በማቅረብ አሳማኝ ሆኖ ሲያገኝ ሊፈቀድለት ይችላል።

3.5. የማሽኒያና ሌሎች አላቂ እቃዎች የዋጋ ድርሻ ሲሰላ በአመቱ የስርዓቱ ተጠቃሚ ከውጭ ያስገባቸውን እቃዎች ሲአይ ኤፍ ዋጋ እና ከሀገር ውስጥ የተጠቀማቸውን አላቂ ዕቃዎች እና ማሽኒያዎች የመግዣ ዋጋ ከግዥ ደረሰኝ በመውሰድ እና ለአጠቃላይ በአመቱ ለተላኩ የወጭ ምርቶች የመሸጫ ዋጋ/FOB ከኢንቮይስ ወይም ሌሎች የጉምሩክ ሰነዶች ላይ በመውሰድና በማካፈል ይሆናል።

3.6. አላቂ እና ማሽኒያ ግብዓቶች የፍጆታ መጠናቸው ከፍተኛ እየሆነ ከመጣ እና አስፈላጊ ሆኖ ሲገኝ በፍጆታ እንዲስተናገድ በሚኒስትር መስሪያ ቤቱ ጸድቆ ስራ ላይ እንዲውል ይደረጋል።

4. የኤክስፖርት ደረጃ ያልጠበቀ ምርት መጠን እና ስሌት

4.1. ከደረጃ በታች (reject) ማለት በግብዓትና በምርት ሂደት በሚፈጠር የጥራት ጉድለት ምክንያት የኤክስፖርት ደረጃን ባለማሟላታቸው ከጥራትና ከደህንነት አንጻር ተቀባይነት የማይኖራቸው የምርት አይነት ነው። ይህ ምርት ለህበረተሰብ ጤና ጎጂ በመሆኑ ለገበያ የማይቀርብና መወገድ ያለበት የምርት አይነት ነው ።

4.2. ለምግብና መጠጥ የወጭ ምርት ከጠቅላላው የኤክስፖርት ትዕዛዝ አንጻር የብልሽት መጠን አስከ 2 በመቶ ድረስ ሊፈቀድ ይችላል።

4.3. በተራ ቁጥር 4.2 የተገለጸው እንደተጠበቀ ሆኖ በምርቱ የተለየ ባህርይ ምክንያት ወይም በሌሎች ምክንያቶች ከ2 በመቶ በላይ ብልሽት ወይም ከደረጃ በታች መጠን ሲያጋጥም አስፈላጊ የሆኑ ማስረጃዎች ሲቀርብና አሳማኝ ሆኖ ሲገኝ በልዩ ሁኔታ ከተጠቀሰው መጠን በላይ ሊፈቀድ ይችላል፡፡

4.4. የስርዓቱ ተጠቃሚዎች ምርቱ ወደ ውጭ ከተላከ በኋላ ጉድለት ኖሮት የተመለሰ ወይም ከመላኩ በፊት በተለያዩ ምክንያቶች ገዥያቸው የወጪ ምርቱን ሳይቀበል ቀርቶ ሙሉ በሙሉ ወይም በከፊል ምርቱን ኤክስፖርት ማድረግ ካልቻሉ የተሟላ መረጃ ማቅረባቸው ሲረጋገጥ ሚኒስቴር መስሪያ ቤቱ እና በሚመለከተው አካል ውሳኔ የሚሰጥበት ይሆናል፡፡

4.5. ከላይ በተራ ቁጥር 4.3 ወይም 4.4 በተገለጹ ምክንያቶች እንዲወገድ የተደረጉ ምርቶችን ለማምረት የዋለው ግብዓት ለወጭ ምርት አገልግሎት እንደዋለ ግብዓት ታሰቢ መደረግ ይኖርበታል፡፡

4.6. የወጭ ምርት ተቀባይነት ያለው የብልሽት መጠን ወይም ከደረጃ በታች መጠን ስሌት የሚሰራው በአመት ወይም በተወሰነ ጊዜ ውስጥ የተገኘ የብልሽት መጠን ከደረጃ በታች መጠን በአመት ውስጥ ለተመረተው ጠቅላላ የምርት መጠን በማካፈልና የተገኘውን ውጤት በመቶ በማባዛት ይሆናል፡፡ ይህ ማለት ለምሳሌ

የብልሽት መጠን ስሌት% = (ከደረጃ በታች ምርት መጠን / ለጠቅላላ ምርት መጠን)*100%፡፡

5. ልዩ ልዩ ታሳቢዎች

5.1. የምግብ ዘይት ግብዓት በተፈቀደበት ሁሉ የግብዓት-ምርት ጥምርታ ምጣኔውን ጠብቆ ሁሉም የምግብ ዘይት አይነቶች የተፈቀዱ ናቸው፡፡

5.2. ለእንጀራ ምርት ግብዓትነት የሚውለው የጤፍ አይነት ለቀይም ለነጭም የተፈቀደ ነው ፡፡

5.3. የተፈቀዱ ቴክኒካል አልኮል ሁሉ 80-97% ጥንካሬ እንዳላቸው ታሳቢ ተደርጓል

5.4. በዚህ የምርት ግብዓት ጥምርታ ያልተካተቱ ለዝቃጭ ማጣሪያ ፣ለቤተ ሙከራ፣ ለጽዳት፣ ለምርት ሂደትና ለመሳሰሉት የሚያገለግሉ ኬሚካሎች በተመሳሳይ ወይም በተተካኪ ሊስተናገዱ እንደሚችሉ ታሳቢ ተደርጓል ፡፡

ሰንጠረዥ 1 (አንድ)፡ የምግብና መጠጥ የማሸጊያ፣መጠቅለያና አላቂ ዕቃዎች ዝርዝር

Table1. Food &Beverage Packaging and Consumable Items

S/NO	Input Description	Input HS code
1	Plastic bag,	39232990
	Cartons (Cartons boxes and cases of corrugated paper or paperboard)	48191000
	Plaster,	25202000
	Label,	58071010
	pp bag Aspectic	39239020
	pp bag with inner liner	39239090
	Sticker,	39199010
	Flexible packaging	**39219096**
	Packaging foil	39239000
	Drum with Aspectic bag	39239020
	Plastic bucket/Fluid bag	39232990
	plastic Jar	39233090
	PET bottle	39159042
	IBC Tank	39231090
	wooden pallet	44152020
	Glass jar	70109000
	HDPE	39011010
	Shrink wrap	84224000
	Side guest bag	39232990
	Tephlon	39199000
	cork	45031000
	Aluminum film	76071991
	Glass bottle	70109041

	Cap	65050030
	plastic box	39231090
	Preform	39239090
	Flexi bag	39239090
	LDPE/shrink cork	39011020
2	urea/DAP,	31053000
	yeast,	21022040
	Sulfuric acid,	28070000
	Hydrochloric acid,	28061000
	Acetic acid,	22090000
	Sodium acetate,	29152200
	Starch powder,	11081990
	Potassium iodide/KI,	28276010
	Iodine crystal,	28012000
	Sodium thio Sulfate/Na2S2O3,	28323010
	Di-sodium tetra borate,	28401990
	NaOH,	28151200
	Copper sulphate,	28332500
	Potassium sulphate,	31043000
	Boric acid,	28100020
	Sodium di-phosphate,	28352200
	Phenolphthalein/indicator so/n,	29420090
	Methyl red,	29270029
	DPD 4 tablet,	38220090

	DPD 1,	38220090
	Sodium hypo chloride,	28289030
	H2O2,	28470000
	Activated carbon,	38021000
	Sand filter/various sized,	41120000
	Sodium bentonite,	25081000
	Anthocyanin,	32041700
	Citric acid,	29181400
	Caustic soda,	28151190
	capsule	39235010
3	pp bag	63053300
4	Flexi bag	63053200

4. የኢንጂነሪንግ ምርቶች ላይ ተግባራዊ እንዲሆን ለተዘጋጀዉ ሀገር-አቀፍ የግብዓት ምርት ጥምርታ ስታንዳርድ ሰነድ ዝግጅት አተገባበርና ጥቅል የመመሪያ አባሪዎች

(የምርት መለያ ኮድ፡ D)

1. የግብዓት ምርት ጥምርታ ሰነድ አዘገጃጅትና ይዘት

የግብዓት ምርት ጥምርታ በሁለት አይነት መንገድ እንዲዘጋጅ ተደርጓል፡፡ አንደኛው ለእያንዳንዱ ምርት የሚያስፈልግ የግብዓት ፍጆታ በስታንዳርድ መልክ እንዲቀመጥ በማድረግ ሲሆን ይህም ከመጠቅለያ፣ ማሽነሪና አላቂ እቃዎች ውጭ ያሉ የወጪ ምርቱን ለማምረት

የሚያስፈልጉ ሁሉም ግብዓቶች የሚያካትት ይሆናል፡፡ ሁለተኛው መንገድ የመጠቅለያ፣ ማሽኒያና አላቂ እቃዎች ጥቅል ፍጆታ **በመቶኛ ከአጠቃላይ** የወጪ ምርት FOB የመሸጫ ዋጋ አንጻር የሚሰላ የግብዓት ምርት ጥምርታ ነው፡፡

2. የምርቶች ኮድ መግለጫና መለኪያ አወሳሰን

የመጀመሪያው ፊደል D ግብዓት ምርት ጥምርታ ስታንዳርድ ላይ የወጪ ምርቶችን የሚወክል ሲሆን ቀጥሎ ያሉት ፊደሎች የምርት አይነት፣ የግብአት አይነቶች እና የምርት አይነት ወይም ካታጎሪ የሚወክሉ ይሆናሉ፡፡ ለምሳሌ አየርንም ሆነ ፈሳሽ ነገሮችን ለማጣራት የሚያገለግሉ ምርቶች (Filter) **ኮድ DFL(M/C/P)001** የሚለው የወጭ ምርት ኮድ D የማሽነሪ፣ ኢኩዩፕመንት፣ መለዋወጫ፣የፍብሪኬሽን፣ ተሽከርካሪ እንዲሁም ኤሌክትሪካልና እና ኤሌክትሮኒክስ ዘርፍን የሚወክል ፣ FL የሚለው የማጣሪያ (Filter) የምርት አይነት ስለመሆኑ የሚያሳይ፤ የመጨረሻው ዜሮ(0)፣ ዜሮ(0)፣ አንድ(1) ቁጥር የሚያሳየው የምርቱን ወይም የግብአቱን አይነት ይሆናል፡፡M/C/P የምርቱን ግብአት ካታጎሪ የሚያሳየው M/C/P(Main/Consumable/Packing) እንደተጨማሪ ማብራሪያ ሊቀመጥ ይችላል፡፡

የወጪ ምርቶች እና የግብዓቶች መለኪያ ሲወሰን አንድን የወጭ ምርት ለማምረት የሚያስፈልገውን ግብዓት ለመወሰን በተለያዩ ሁኔታዎች መለወጥ እንዲችል ተድርጎ ነው፡፡ በመገጣጠም ላይ የተሰማሩ አምራች ላኪ ድርጅቶች የምርታቸውን የግብአት ጥምርታ በቁጥር ስሌት ሊያስቀምጡ የሚችሉበት አሰራር በተመሳሳይ የሚዋሀዱና እሴት የሚጨምሩ ግብአት ያላቸው አምራቾች የምርታቸውን ግብአት ጥምርታ ሰነድ በኪሎግራም፣ በሊትር፣ በሜትር ወይም በኮንቨርሽን ስርአት ሊሰሩ ይችላሉ፡፡ ለምሳሌ **የአሉሚኒየም ምርት** መለኪያ ኪሎ ግራም እንዲሆን የተደረገ ሲሆን በሜትር ለመለካት ዉፍረት እና ስፋት በተቀያየሩ ቁጥር የክብደት እና የርዝመት መጠኑ የሚለያይ በመሆኑ ነው፡፡ ይህም የግብአት አቅራቢው በምርት ሂደቱ የሚጠቀማቸውን ግብአቶች በኪሎ ግራም ልኬት ስታነዳርድ መስፈርት መሆኑን ያሳየል፡፡

በሌላ በኩል የምርቱ አይነት በግብአት አቅራቢ በኩል ተቆርጠው/cutting/፣ ተስተካክሎ/trim/ ተደርጎ ለአንድ ምርት ግብአት በሜትር ተለክተው መቅረብ ያለባቸው ግብአቶች የግብአት ጥምርታቸው ይዘት በሚጠይቀው የመለኪያ መስፈርት ማቅረብ ይቻላል፡፡ ይህም ሲባል የብክነት መጠኑን ከምርት ግብአት መጠን ያለውን ድርሻ የፍጆታ መጠን በማስላት ወይም የFOB ንጽጽር በመውሰድ የብክነት መጠኑን በመቶኛ የምናቀርብበት አሰራር ነው፡፡

የግብዓት ምርት ጥምርታ ሲዘጋጅ የምርቱንና የግብዓቱን የተጣጣመ የሸቀጦች አመዳደብ ስርዓት/HS CODE/ መሰረት ተደርጎ ሲሆን የማሽኒያ፣ መጠቅለያና አላቂ እቃዎች ዝርዝር ሲዘጋጅ የግብዓቶችን HS CODE ማካተት አስፈላጊ ነው፡፡

3. በግብዓት ምርት ጥምርታ አዘገጃጀት ታሳቢ የሆኑ የግብዓት ብክነት አይነቶች መግለጫ

ምርት ሲመረት ዕሴት በመጨመር ሂደት ላይ ጥቅም ላይ በሚውሉ የግብዓት ዓይነቶች እና **የሚባክነው ግብዓት ታሳቢ** ተደርጎ የግብዓት ምርት ጥምርታ የሚዘጋጅ ይሆናል፡፡ የብክነት መጠኑ እንደ **ምርት ምድብ እና የዕሴት ሰንሰለት ማጠርና መርዘም** እንደዚሁም በግብአት ባህርያት፣ በቴክኖሎጂ ልዩነት፣ በሚፈለገዉ የምርት ጥራት ደረጃ፣ ወዘተ የሚለያይ ሆኖ ለማሽነሪ፣ ኢኩፕመንት፣ መለዋወጫ፣ ፋብሪኬሽን እንዲሁም ኤሌክትሪካልና እና ኤሌክትሮኒክስ ምርቶች የእሴት ሰንሰለት ታሳቢ የተደረገዉ የብክነት አይነትና መጠን **እንደሚከተለዉ** ቀርቧል፡፡

3.1. ማቅለጫ ያላቸው የመሰረታዊ ብረታብረት (Basic metal) አምራቾች የብክነት መጠን

በአቅላጭ ኢንዱስትሪዎች የምርት ሂደት ውስጥ ብክነት ኢንዱስትሪዎቹ በሚጠቀሙት የስክራፕ ግብዓት ባህሪና በማጠናቀቂያ ስራዎች ላይ ይከሰታል፡፡በዚህም መሰረት

- አቅላጭ ኢንዱስትሪዎች ኢንጎትን ለማምረት ተግባር ተረፈ ምርት (scrap) በሚጠቀሙበት ወቅት ከተረፈ ምርቱ ጋር ተቀላቅሎ የሚመጡ የተለየ የመቅለጥ ባህሪ ያላቸዉ ሌሎች ተረፈ ምርቶች ምርቱን ለማምረት በሚያስፈልግ ሙቀት የማይቀልጡ በመሆኑ፣ ወደ ቆሻሻነት የሚቀየሩ (slag) እና ነደዉ አመድ የሚሆኑት (ash) ተረፈ ምርቶች በመኖራቸው የብክለቱ መጠኑ ከ 5-8 በመቶ ይሆናል፡፡
- ኢንዱስትሪ የተለያዩ ብረት አይነት ቢሌት(billet) ወይም ኢንጎት በማቅለጥ የዋየር ምርቶችን፣ ሮዶችንና የብረት ፕሮፋይሎችን/rods and profile/ ለማምረት ከ1-3 በመቶ ብክነት ይኖረዋል፡፡

3.2. የገጣጣሚ ምርቶች የብክነት መጠን

ለስልክ ገጣጣሚ ድርጅቶች የምርት ጥሬ እቃዎችን በከፊል እና ሙሉ ለሙሉ በሚባል ደረጃ ከውጭ አቅራቢ በማስመጣት በሀገር ውስጥ የሚገጣጠሙ ድርጀቶች በመገጣጠም ላይ በሚያጋጥም ብልሽቶች፣ በፍተሻ ወቅት የሚወገዱ የፍጆታ ግብአቶች ምክንያት ጥራታቸውንም ለመጠበቅ ሲባል ከ 3-5 **በመቶ** የሚሆን የብክነት መጠን ለገጣጣሚ አምራቾች ታሳቢ ይደረጋል፡፡

የተገጣጣሚ ምርቶች የብክነት መጠን			
ተ.ቁ	የምርት አይነቶች	HS ቁጥር	የብክነት መጠን
1	በከፊል የተበተነ ስማርት ስልክ(SKD Smart mobile phone standard)	8517.1390	3%
2	ሙሉ ለሙሉ የተበተነ ስማርት ስልክ(CKD Smart mobile phone standard)	8517.1390	5%
3	በከፊል የተበተነ ፊቸር ስልክ(SKD Feature mobile phone standard)	8517.1490	3%
4	ሙሉ ለሙሉ የተበተነ ፊቸር ስልክ(CKD Feature mobile phone standard)	8517.1490	5%

3.3. የቤዝ ሜታል ማቅለጥ የብክነት መጠን

ቤዝ ሜታል ማለት ብረት ነክ ያልሆኑ/non- ferrous metal/ ምርቶችን ማለትም ኮፐር/Copper/፣ ብራስ/Brass/፣ ዚንክ፣ አሉምንየም፣ ብሮንዝ ሆኖ በምርት ሂደት የተለያዩ ንጥረ ነገሮች (Addtive) አላቂ ምርቶችን የሚጠቀም ሲሆን በምርት እና በግብዓት አይነቱ መሰረት የብክነት መጠኑ የሚለያይ ሲሆን በአማካኝ ውድቅዳቂ ቤዝ (scrap) የሚጠቀሙ 12%፣ ኢንጎት እና ቢሌት ግብዓት ለሚጠቀሙ ከ2%-3% የብክነት መጠን ታሳቢ ተደርጓል፡፡ ይህም የተለያዩ የቤዝ ሜታል ማለትም የኮፐር፣ የብራስ ብረት አይነቶችን ያጠቃልላል፡፡

የቤዝ ሜታል ማቅለጥ የብክነት መጠን			
ተ.ቁ	የምርት አይነቶች	HS ቁጥር	የግብዓት ብክነት መጠን
1	አሉምንየም ኢንጎት(Aluminum ingot from scrap)	7601.1000	12%
2	አሉምንየም ኢንጎት(Aluminum ingot from pure ingot)	7606.9100	3%
3	ክብ አሉምንየም ሽት(Aluminum circle from ingot)	7615000	2%
4	ዚንክ(Zinc ingot from scrap)	7801.1000	3%

3.4. ኤሌክትሪካል፣ ኤሌክትሮኒክስ እና ኦፕቲክስ ምርቶች ብክነት

ለኤሌክትሪካል፣ኤሌክትሮኒክስ እና ኦፕቲክስ አምራች ኢንዱስትሪዎች በምርት ሂደት ወቅት የሚፈጠሩ **ተረፈ ምርቶች**፣ ተቆራርጠው የሚወጡ ቁርጥራጮች፣ በፍተሻ (loading test or functional test) ወቅት የሚቃጠሉ ግብአቶችን የሚያጠቃልል ሲሆን ከ3-7 % የብክነት መጠን ታሳቢ ተደርጓል፡፡

ኤሌክትሪካል፣ ኤሌክትሮኒክስ እና ኦፕቲክስ ምርቶች ብክነት			
ተ.ቁ	**የምርት አይነቶች**	**HS ቁጥር**	**የግብዓት ብክነት መጠን**
1	ኮፐር ሮድ(አስክራፕ ግብአት የሚጠቀም)	74081100	7%
2	ኮፐር ሮድ (ኢንጎት ግብአት የሚጠቀም)	74081100	3%
3	ኮፐር ዋየር (ኮፐርሮድ ግብአት)	85441100	3%
4	አሉምንየም (ዋየር ሮድ ግብአት የሚጠቀም)	85441100	1%
5	ፋይበር ኦፕቲክስ/ዋየር ግብአት የሚጠቀም/	85447000	2%

4. ታሳቢ የብክነት መጠን ነጥቦች

አሁን ለተለዩ የወጭ ምርቶች የግብዓት ምርት ጥምርታው ሲዘጋጅ **የብክነት መጠን ታሳቢ** ተደርጎ ሲሆን በቀጣይም በዚሁ መልክ የሚዘጋጁ ይሆናል፡ በዚሁም መሰረት፡

- በየእሴት ሰንሰለቱ ከተፈቀደው የብክነት ምጣኔ በላይ ሲያጋጥም ምክንያቱን በማጣራት አሳማኝ ሆኖ ሲገኝ ከተቀመጠው የብክነት መጠን በላይ ከሆነ ለኢንዱስትሪ ሚኒስቴር ቀርቦ ሊፈቀድ ይችላል፡፡

- በምርት ግብዓት ጥምርታ ላይ የHS Code ትክክለኛ ቁጥሮችን ማስተካኪያዎችን የጉምሩክ ኮምሽን ስሙን በማረጋገጥ ማሻሻያ ሊሰጥበት ይቻለዋል ሆኖም ማሻሻውን ለቴክኒክ ኮሚቴውን ማብራሪያ ሊሰጥበት ይገባል፡፡
- **የአላቂ እቃ እና የፓኪንግ** ዝርዝር ግብአቶች በተጨማሪም ሌሎች ግብአቶች በእስታንዳርዱ ሰነድ ላይ ተካተው ሊቀርቡ ይችላሉ፡ ፡
- የምርት ግብአት ጥምርታ ሰነዱ በምርት አይነት ሲዘጋጅ የሚያዘጋጁት የቴክኒክ ኮሚቴ አባሎች ስማቸውንና **ፊርማቸውን** ያኖራሉ፡፡

4. **የማሸጊያ፣ መጠቅለያና አላቂ ዕቃዎች መቶኛ ድርሻና ስሌት**
   - የማሽነሪ፣ ኢኩፕመንት፣ መለዋወጫ እንዲሁም ኤሌክትሪካልና እና ኤሌክትሮኒክስ የምርት ሂደት ማሸጊያ፣ መጠቅለያ እና አላቂ ዕቃዎች ለማሸጊያነትና መጠቅለያነት የሚያገለግሉ አክሰሰሪዎች፣ የማሽን ደህንነት ዘይቶች፣ የላቦራቶሪ ሪኤጀንቶች፣ የማርከር፣ የመበየጃ ኤሌክትሮዶች፣ የዝገት ማስለቀቂያና እና ሌሎችን መሰል ዕቃዎችን ይጨምራል፡፡ የኢንጂነሪንግ ምርቶች የማሸጊያ፣ መጠቅለያ እና አላቂ ዕቃዎች ሙሉ ዝርዝር መግለጫ ከስር በሰንጠረዥ ቀርቧል፡
   - ለየማሽነሪ፣ ኢኩፕመንት፣መለዋወጫ እንዲሁም ኤሌክትሪካልና እና ኤሌክትሮኒክስ የምርት የወጭ ንግድ ምርቶች የማሸጊያ፣ መጠቅለያ እና አላቂ እቃዎች የዋጋ ድርሻ ከወጪ ምርቱ መሸጫ ዋጋ አንፃር እስከ 14 % **በመቶ ድረስ ከቀረጥ ነጻ ሊያስገቡ** ይችላል፡፡
   - የማሸጊያ፣ መጠቅለያ እና አላቂ እቃዎች የዋጋ ድርሻ ሲሰላ **የሃገር ውስጥ የመሸጫ ዋጋ** አሊያም በአመቱ የስርዓቱ ተጠቃሚ ከውጭ ያስገባቸውን እቃዎች ሲአይ ኤፍ (CIF) ዋጋ እና ከሀገር ውስጥ የተጠቀማቸውን አላቂ ዕቃዎች እና ፓኬጂንግ (ማሸጊያና መጠቅለያ) የመግዣ ዋጋ ከግዥ ደረሰኝ በመውሰድ እና ለአጠቃላይ በአመቱ ለተላኩ የወጭ ምርቶች የመሸጫ ዋጋ/FOB/ ከኢንቮይስ ወይም ሌሎች የጉምሩክ ሰነዶች ላይ በመውሰድና በማካፈል ይሆናል፡፡
   - የአላቂ እና የፓኬጂንግ (ማሸጊያና መጠቅለያ) ግብዓቶች የፍጆታ መጠናቸው ከፍተኛ እየሆነ ከመጣ እና አስፈላጊ ሆኖ ሲገኝ **በፍጆታ እንዲስተናገድ** በሚኒስትር መስሪያ ቤቱ ጸድቆ ስራ ላይ እንዲውል ይደረጋል፡፡

አባሪ፡

I- የአላቂ መገልገያ እቃዎች ዝርዝር

Sl. No.	Type of Consumable	HS CODE
1	**Gaskets & Gland Packings**	
a	Gaskets, washers and other seals; Gaskets and similar joints of metal sheeting combined with other material or of two or more layers of metal	4016.9300, 8484.1000
b	Fabricated asbestos fibres; mixtures with a basis of asbestos or with a basis of asbestos and magnesium carbonate; whether or not reinforced, other than goods of heading 68.11 or 68.13. -- Other	6812.9900
c	All types of Gland Packing Ropes (Graphite, PTFE (Polytetraethylene)); O Ring	68151090, 40169300
d	Copper --Washers (including spring washers) Gaskets	7415.2100
e	Special Gland packings and Special purpose O -rings (HPLP bypass, EH System etc.)	40169320
f	Pressure Seals, U-seal, HP valves gaskets, Ingraf rings HP valve glands excluding Line flanges.	40169390
g	All types of rubber/nylon/teflon pads	3926.9090
2	**Welding Electrodes & Consumables**	
a	General purpose electrodes (E 6013, E6010, E7018, E308, E309, E310, E316), Cast iron Cutting & Machinable electrodes; All Filler Wires, E7018-1, E7018-A1, E8018-B2, E9018-B3, E9018-B9, E9018 G, E347-16, ENICRFE2/3, Filler wire etc.	8545.1100,8311.1000,7223.0000
b	Special Purpose Electrodes (Hard facing	8311.2000,8311.3000

	Electrodes,	
c	Welding & Cutting Gases, Soldering & brazing Materials, Welding accessories like shield holders, Wire leads, brush, Holders	**2901.2900,3810.1000,3810.9000 ,8466.1000, 831130**
d	DP (Dye Penetran) Kit, MPI(Magnetic particle inspection) & Post consumables	**38.24**
3	**Industrial Gases**	
a	Argon, Oxygen, Acetylene, Co2 for Generator, Nitrogen & Calibration gases for instruments.	**28.04,2811.2100**
b	SF6, Refrigerants for AC, GIS, Drier etc., Gases for Inergen System (Fire fighting system), Nitrogen gases used for Preservation	**28129000,2804.3000,8424.1000**
4	**Jointing compound (Sealants & Glues)**	
a	Thread sealant, Gasket sealant, Silicon sealant, O-ring sealant and Jointing compounds	**3506.1000,3506.9100,3506.9900 ,40169990**
b	GRP(glass reinforced plastic)/ HDPE(High Density Polyethylene)/CPVC(chlorinated polyvinyl chloride)Jointing & Repair compounds	**3916.9000,3901.1000, 35069900, 39174000**
c	Jointing compound for coal pipe ceramics, Spray compounds for burner, Boiler Tube Sprays	**35069900,8416.9000,32149090**
d	Sealants for Generator End shields	**38249025**
5	**Tapes**	**59069910**
a	All types of tapes - Insulation tapes, Glass tape, Masking tapes, Plastic cellulose tapes, Fiber glass tapes, Teflon tape, PVC tapes and Cotton Tapes etc excluding HV tapes	**5906.1000,5906.9900**
6	**Cleaning Agents**	

a	Cotton rags, Rust remover, Detergents, Rustolene, WD-40, Disinfectants, Thinner and solvent	**3403.9900,3402.3100, 3402.3990,3814.0000**
7	**Rubber & Metallic Seals**	
a	All type of Mechanical Seal	**84842000**
b	Soft good kit for Mechanical Seal refurbishment	**40169390**
c	**Oil seal Teflon** (Hydraulic Cylinders, Changeover Valves, MDBFP(TURBINE DRIVEN BOILER FEED PUMP), Duplex Filters, TDBFP Lube Oil Skid Filters Changeover Valves), **Resilient seal ring** for Butterfly valves (except rubber), Turbine lub oil filters	**4016.9300**
d	Profile seal (BFP-Interstage, other equipment), Dome Valve Seal, Pneumatic Valve Seals	**40169330.**
e	All types oil Seals	**40169330**
8	**Hose, Tube & Expansion Joints**	
a	Wire braided hydraulic hoses (HP(HIGH PRESUURE) LP bypass, EH(emergency hydraulic)Oil, BAH, PA Fan, FD Fan, Mill, CHP Area etc.)	**4009.1100**
b	Hoses for Acid/Alkali applications & other general applications	**4009.4100**
c	Hoses of Fuel oil system (Unloading, Connection with tank etc.)	**40094200**
d	All type of Rubber Expansion bellows except CW Line	**40091200**
e	All type of Metallic Expansion bellows	**83071000**
f	All type of SS(STAINLESS) & Metallic tubes	**73079990**

	and fittings	
g	All type of PVC Tubes and Push Fittings	**3917.2300,3917.4090**
9	**Hardwires (Fasteners and Washers)**	**73181500**
a	Nails, Split pins, Binding wires, Insulation Screws, Lead Wires, Hose Clamps up to 2 Inch, Impulse & Air tubing Fittings (Copper & Festo tubes)	**73182990**
b	Any size Shims (SS & brass)	**83021020**
c	MS fasteners and Washers	**74152100**
d	HT fasteners, SS fasteners and Washers, Cadmium coated nut & bolts	**73181500**
e	Special purpose fasteners, Impeller Nuts, Disc Nuts	**73181600**
f	MS(mild steel)/SS(stainless) Pipes & fittings	**73072900,73060000**
g	UPVC/CPVC/HDPE Pipes & fittings	**39172300**
10	**Printing ink, writing or drawing ink and other inks, whether or not concentrated or solid**	3215.1900
11	**Diaphragm**	
a	Rubber diaphragm for valves, Pneumatic Actuators	**84123900**
b	Teflon Diaphragm for pumps	**84139190**
c	Rubber diaphragm for bags & any other type of Diaphragm	**40141020**
d	Main Turbine & TDBFP rupture disc, Accumulator bladders	**84799090**
e	MOV(Motor Operated Maintenace)Maintenance Kits	**84199090**

12	**Coupling**	
a	Coupling Pin	84836010
b	Coupling Bolt & nut	73181500
c	All Type of Coupling Set.	73079990
d	Coupling key	84248200
e	Coupling Spider, Bush	84836010
13	**Electricals & C&I**	
a	All type of glass fuse, Control fuse various types up to 6A, Fuse puller, All type of AA & AAA battery, 3V, 9V battery cell, Battery terminal coating material, Distilled water	34029099
b	All type of LT(low tension) end termination kit & straight Through Joint kits, Lugs for LT, Blow lamp for cable joint, Cable glands (SS & PVC up to 32mm), ferrule, Cable tie, All type of connector up to 50 sq.mm cable, Cable termination paste & cable clamps.	85469010
c	All type of Panel indication lamp, Hand lamps (for Maintenance Activity only), Plugs with cable, 24 DC Lights, Torch light, Flash Lights, Temporary Lights for maintenance Works	85131090,85392900
d	HVIC(high voltaging insulating coating) for insulators; Earth Rods, Cables, Earthing Strips	39100090,72159000
e	HT(high tension) Cable Jointing Kits & Heat shrinkable sleeves	85469010
f	HT fuses, Indication Lamp	85361040
g	Diaphragm and Seal Kit of Critical Pneumatic Valves and Actuators.	84819090
h	Special Safety equipment & appliances	95069990

i	Analyzers Electrodes and Reagents which are proprietary in nature.	90279090
j	Hydraulic/Servo Valves seals and Maintenance Kit	84819090
k	Special Patch Cords/Connectors/ Special Cable required for system	85367000
l	SS(stainless steel) tubings and fittings used in the instruments	73072200
m	Fiber Splicing for Junction Box, Convertors etc.	85369090
n	Silica Gel	38249090
o	Cable Ferrule tubes	39229000
p	Insulating Varnish for HT-LT motors	32089090
q	Transformer oil leakage arresting kit	27101990
r	Foam Sealants	32141000
s	Flexible cable upto 2.5 sqmm, 4 core	85446090
t	lamp fitting /fibre sheet/mica sheet/acrelyc/PVC insulation	9405.4000
14	**Workshop**	
a	All Cutting & grinding Tools, Blades, Drill & tool bits, Hand Tools & Power Tools	8208.1000
b	Workshop tool materials	82.05,96035000,85159000
15	**Refractory, Insulation Material, Cladding Sheets, binding products**	6902.0000,9018.3900
16	Sponge Balls	40169390
17	Fusible plugs for fluid coupling	84818030

18	All type of V-Belts	**40103100**
19	Lubricants & grease	**27101971**
20	Transformer Oil	**27101990**
21	**Fire & Safety**	
a	Chemicals required for all type of Portable Fire extinguisher; Safety - Safety Shoes, Hand gloves, Helmets, Ear Plug, Nose Mask, Safety Goggle, face shields, boots, special aprons and first aid kit, PPE(personal protective euipments) required for chemicals handling.	**84241000,6210000**
b	Arc Flash Protection suit for LT & HT, Fire Suit, Required safety appliances etc.	**62031990**
c	Fire Proof Paint for cables, Foam tank chemicals etc.	**32100090**
22	**Stationery**	
a	All stationery, Tapes and diskette, keys, Danger Sticker, Skull Cross Boards, Shift operation & maintenance log books	**48201090**
23	**Laboratory Glass Wares & Chemicals**	
a	All glass wares for analytical purpose required as replacement. All necessary lab equipment's consumables and lab chemicals.	**70179090**
24	Civil Items - House keeping Consumables, Toilet cleaning consumables, Floor Cleaning items, Self tapping screws, Door Mats	**94031090**
25	**Chemicals for Process**	**38.24**

II- የማሸጊያ እቃዎች ዝርዝር/ List of packing materials/

Item lists	**HS CODE**
Polyethylene (low density)	39011020
Polyethylene (high density)	39011010

Polypropylene	39269090
PVDC/ Saran	39204900
Polyamide/ (nylon)	39169024
Polyester	550320
Polystyrene	39031990
Cellophane((polycoated)	39192090
Wooden drum	44151090
Packing Box	48191000

III-

IV- የብረታ-ብረትና ኢንጂነሪንግ ምርቶች የመጠቅለያ (ፓኪንግ) እና አላቂ ዕቃዎች የተፈቀደ የብክነት መጠን መግለጫ ሰንጠረዥ

ተ.ቁ	የምርት አይነቶች	ዝርዝር የምርት አይነት	የHS ቁጥር	ዘርፍ አይነት	የመጠቅለያ እና አላቂ ዕቃዎች የብክነት መጠን በመቶኛ
1	የጣሳና ቆርኪ ምርቶች	የጣሳና ቆርኪ	8309.1000	መለዋወጫ ምርቶች	9 %
	የአሉምንየም ምርቶች	አሉምንየም ኢንጎት(አስክሬፕ ግብአት ያለው)	7601.1000	መለዋወጫ ምርቶች	12%

2		አሉምንየም ክብ ቅርጽ	7606.9100	መለዋወጫ ምርቶች	7 %
		የአሉምንየም የቤት እቃ ምርቶች	7615000	የኢኪዩፕመንት ምርቶች	5 %
3	የኬብል ምርቶች	ኮፐር ሮድ(አስክራፕ ግብአት የሚጠቀም)	74081100	ኤልክትሪካል ምርቶች	8%
		ኮፐር ዋየር(ሮድ ግብአት የሚጠቀም)	74081900		6%
		ኮፐር ኬብል	85441100		9%
		የአሉምንየም ኬብል	85441100		9%
		የfiber optic cable	85447000	ኤክትሮኒክስ ምርቶች	7%
5	የታወር ምርቶች	ታወር	73082000	የፍብሪኬሽን ምርቶች	7%
6	የመኪና ፊልተሮች	ፊልተሮች	84212390	መለዋወጫ ምርቶች	8%
7	የትሬለር ምርት	Trailer/semi	8716.391	የተሸከርካሪ ምርቶች	4%
8	Block making machine	Automatic Block making machine	8474.8090	የማሽነሪ ምርት	5%

9	Water meter	Water meter	9028.2000	መለዋወጫ ምርቶች	9%
10	Radiator	Radiator	8708.91	መለዋወጫ ምርቶች	7 %
11	Packing machine	Packing machine	84224000	መለዋወጫ ምርቶች	4%
12	Crusher machine	Impact Crusher Machine	84742000	የማሽነሪ ምርት	3 %

የቃላት ትርጓሜ

ግብአቶች፡-

ከምርት አስፈላጊ ነገሮች ውስጥ አንዱ ነው። በግብአት ስር የተሸፈኑት የቁሳቁስ ዓይነቶች ጥሬ እቃዎች/raw material/፣ የሂደት እቃዎች/process materials/፣ ተጨማሪዎች/additives/፣ የተመረቱ/የተገዙ አካላት (manufactured/ bought out components) ፣ ንዑስ የተገጠሙ/sub-assemblies/፣ አክሰሰሪስ፣ ከፊል የተጠናቀቁ እቃዎች/semi finished goods/፣ የፍጆታ እቃዎች/consumable/፣ መለዋወጫዎች እና ሌሎች ቀጥተኛ ያልሆኑ ቁሶች ናቸው።

ጥሬ እቃዎች/raw materials/፡-

ጥሬ እቃ ምርትን ለማምረት የሚያገለግል መሰረታዊ/ዋና ቁሳቁስ ነው። ለምሳሌ የአርማታ ብረትን/rebar/ ለማምረት steel billets ዋና ቁሳቁስ ነው፡፡

የሂደት እቃዎች/process materials/:-

የሂደት እቃዎች / ተጨማሪዎች ከጥሬ እቃዎች በተጨማሪ በማምረት ሂደት ውስጥ ጥቅም ላይ የሚውሉ ቁሳቁሶች ናቸው፡፡ ከኢንዱስትሪ ወደ ኢንዱስትሪ ይለያያል። ብረትን ለማምረት Ferro alloy ለምሳሌ silicone manganese፣ferro manganize፣ ferro silicone እንደ ተጨማሪ/additive / ቁሳቁስ መጠቀም ይቻላል፡፡

የተመረቱ/የተገዙ አካላት (manufactured / bought out components) ፡-

የተገዛው አካል ማለት የተመረተ (ኢንዱስትሪ) ምርት ነው፣ እሱም የተጠናቀቀው ምርት አካል (ለምሳሌ ማያያዣ፣ የደጋፊ ቀበቶ/belt/ እና የመሳሰሉት) እና ምንም ተጨማሪ ሂደት ሳይደረግ በምርቱ ላይ የተገጠመ ነው።

ንዑስ የተገጠሙ/sub-assemblies/:-

ንዑስ የተገጠሙ ማለት የተለያየ አገልግሎት ያላቸው የተለያዩ አካላት ስብስብ ሲሆን በተጠናቀቀው ምርት አካል ለምሳሌ ሞተር፣ በመኪና ውስጥ መሪን/steering in an automobile/ ያካትታል።

አክሰሰሪስ/ Accessory/:-

አክሰሰሪስ/ አካል ወይም ንዑስ የተገጠሙ ሊሆን ይችላል፣ ይህም ለምርቱ መሰረታዊ ተግባር አስፈላጊ ያልሆነ ነገር ግን እንደ አማራጭ እቃ (ለምሳሌ የአየር ኮንዲሽነር ወይም የሙዚቃ ስርዓት በመኪና ውስጥ)።

አላቂ ቁሶች/consumables/:-

አላቂ ቁሶች ማለት ለማሽን ጥገና ላይ ለምሳሌ ቅባት,የጥጥ ቆሻሻ, ቀለም እና የመሳሰሉት የሚውሉ ናቸው፡፡

መለዋወጫ: -

መለዋወጫ የተገዙት ወይምያረጁ የማሽን እና የመሳሰሉትን ለመተካት የሚያገለግሉ ዕቃዎች ናቸው።

ጉድለቶች/Defectives/፡-

ጉድለቶች ማለት የጥራት ደረጃዎችን የማያሟሉ እቃዎች፣ ምርቶች ወይም መካከለኛ ምርቶች። ይህ እንደገና መሥራትን/Reworks/ ወይም ውድቅ/Rejects/ማድረግን ሊያካትት ይችላል።

ቁርጥራጭ/Scrap/፡-

ቁርጥራጭ የሚባሉ ነገሮች ምንም ትንሽ ዋጋ የሌላቸው እና ብዙ ጊዜ ያለ ተጨማሪ ህክምና የሚባሉ (ከማደስ እና አያያዝ በስተቀር) ወይም በጥሬ እቃ ምትክ ወደ ምርት ሂደቱ የገቡት።

ብክነት/waste/:-

ብክነት በምርት ወይም በማከማቻ ጊዜ የጠፋ ቁሳቁስ እና የተጣለ ነገር ምንም ዋጋ ላይኖረውም ሊኖረውም ይችላል።

መበላሸት/spoilage/:-

መበላሸት የጥራት መስፈርቶችን ወይም መስፈርቶችን የማያሟላ እና በኢኮኖሚ ሊስተካከል የማይችል ምርት።

የብርታ-ብረትና ኢንጂነሪንግ ምርቶች፡-

የብርታ-ብረትና ኢንጂነሪንግ ምርቶች ማለት የማሽነሪ፣ ኢኩዩፕመንት፣ መለዋወጫ፣ የተሽከርካሪና ፋብሪኬሽን እንዲሁም ኤሌክትሪካል፣ ኤሌክትሮኒክስ እና ኦፕቲክስ ምርቶች በጥቅል የሚተካ መጠሪያ ስም ነው፡፡

የማሽነሪና ኢኪዩፕመንት ምርቶች፡-

የማሽነሪና ኢኪዩፕመንት ምርቶች ማለት የተገናኙ ክፍሎችን ወይም አካላትን ያካተተ ስብስብ፣ ቢያንስ አንዱ የሚንቀሳቀስ እና ለአንድ የተወሰነ መተግበሪያ አንድ ላይ ተቀላቅለው የተሽከርካሪ ስርዓት የተገጠመ ወይም ለመግጠም የታሰበ በራሱ መንቀሳቀስ የሚችል ምርት ነው፡፡ የምርት ሂደቱም የተበተነ ግብአቶችን በመገጣጠም ወይም ግብአቶችን ቅርጽ፣ ይዘት እና ባህሪና በከፊል ወይም ሙሉ በመቀየር፣ በማምረት ለሌሎች ተጠቃሚ አምራች ኢንድስትሪዎች የካፒታል ምርቶች/capital goods/ ፍላጎታቸውን የሚውል ሲሆን በአይነትም አንድ አይነት ብቻ የሚያመርቱ የማሽነሪ ምርቶች/special purpose machinery/ እና መሰረታዊ የማሽነሪ ምርቶችን/general purpose machinery/ ያካተተ ነው፡፡ በጉምሩክ ታሪፍ መጽሀፍ ውስጥ የምዕራፍ 84 እና ተማሳሳይ ይዘት ያላችን ምርቶች ሊያካትት ይችላል፡፡

የኤሌክትሪካልና ኤሌክትሮኒክስ ምርቶች፡-

የኤሌክትሪክ እና የኤሌክትሮኒክስ መሳሪያዎች በትክክል ለመስራት በኤሌክትሪክ ሞገድ ወይም በኤሌክትሮማግኔቲክ መስኮች ላይ ጥገኛ የሆኑ መሳሪያዎች እና እንደነዚህ ያሉ ሞገዶችን እና መስኮችን ለማመንጨት፣ ለማስተላለፍ እና ለመለካት የሚረዱ መሳሪያዎች ናቸው:: የምርት ሂደቱም የተበተነ ግብአቶችን በመገጣጠም ወይም ግብአቶችን እሴት በመጨመር ማለትም የምርቱን ግብአቶች ቅርጽ፣ ይዘት እና ባህሪና በከፊል ወይም ሙሉ በመቀየር እራሳቸው ችለው ወይም ከኤሌክትሪካል፣ ኤሌክትሮኒክስ እና ኦፕቲክስ ምርቶች ጋር ተቀናጅተው ለተጠቃሚ አገልግሎት መስተጠት የሚችሉ ምርቶች ናቸው፡፡ በጉምሩክ መጽሀፍ ውስጥ የምዕራፍ 84 ፣ 85 እና ተማሳሳይ ይዘት ያላችን ምርቶች ሊያካትት ይችላል፡፡

የመለዋወጫ ምርቶች ፦

ላልተጠበቀው ብልሽት ፣ ተጨማሪ ትዕዛዞች፣ የአገልግሎት ጥያቄዎች እና ወዘተ ምላሽ ለመስጠት በቅድሚያ እየተከማቹ ያሉትን እቃዎች ይመለከታል። የምርት ሂደቱም የተበተነ ግብአቶችን እሴት በመጨመር ማለትም የምርቱን ግብአቶች ቅርጽ፣ ይዘት እና ባህሪና በከፊል ወይም ሙሉ ለሙሉ በመቀየር ለማሽነሪና ኢኪዩፕመንት ፣ ለኤሌክትሪካልና ኤሌክትሮኒክስ እንዲሁም ለተሽከርካሪና ለፋብሪኬሽን ምርቶች ግብአት ምትክ ሆነው መመረት የሚችሉ ምርቶች ናቸው፡፡ በጉምሩክ መጽሀፍ ውስጥ የምዕራፍ 73፣ 83፣84፣85፣86፣87፣90፣94 እና ተማሳሳይ ይዘት ያላቸውን ምርቶች ሊያካትት ይችላል፡፡

የፋብሪኬሽን ምርቶች ፦

የፋብሪኬሽን ምርቶች አንድ ወይም ከዚያ በላይ ነጠላ ሂደቶችን በመጠቀም በተለምዶ ደረጃቸውን የጠበቁ ክፍሎችን በማጣመር ምርቶችን የመገንባት ሂደት ነው። ለምሳሌ የአረብ ብረት ማምረቻ እንደ መቁረጥ፣ ማጠፍ እና መገጣጠም የመሳሰሉ የተለያዩ ሂደቶችን በመጠቀም የብረት ማቀነባበሪያዎችን ማምረት ነው:: የምርት ሂደቱም ግብአቶችን እሴት በመጨመር ማለትም የምርቱን ግብአቶች ቅርጽ፣ ይዘት እና ባህሪና በከፊል ወይም ሙሉ በመቀየር ለኮንስትራክሽን፣ ማሽነሪና ኢኪዩፕመንት ግብአት እና ምትክ ምርቶች/Spare parts/ መሆን የሚችሉ ምርቶች ናቸው፡፡ በጉምሩክ መጽሀፍ ውስጥ የምዕራፍ 73፣ 86 እና 87 እና ተማሳሳይ ይዘት ያላቸውን ምርቶች ሊያካትት ይችላል፡፡

ገጣጣሚ ኢንዱስትሪ ፦

ገጣጣሚ ኢንዱስትሪ ማለት የኢንጂነሪንግ ምርቶች የሆኑ የምርት ግብአቶችን በከፊል ወይም በተበታተነ መልክ ከውጪ በማስመጣት ወይም ሀገር ውስጥ ያሉ **ጥሬ እቃዎችን በመጠቀም እሴት በመጨመር እና በመገጣጠም የሚያመርቱ ኢንዱስትሪዎች ሲሆኑ በምርት ሂደታቸው የተመረቱ/የተገዙ አካላት** (manufactured / bought out components) **በመጠቀም ምርቶችን** የሚያመርቱ ሲሆን ቀጥተኛ አምራች ላኪ ኢንዱስትሪዎች ለምሳሌ የሞባይል ገጣጣሚ ኢንዱስትሪዎች እና ቀጥተኛ ላኪ ያልሆኑ የሀገር ውስጥ ለምሳሌ የአምርዛተር/shock absorber/ አምራች ኢንዱስትሪዎችን ያጠቃልላል፡፡

የቤዝ ሜታል፡-

የቤዝ ሜታል ማለት ብረት ነክ ያልሆኑ/non- ferrous metal/ ምርቶችን የሚጨምር ማለትም ኮፐር/Copper/፣ ብራስ/Brass/ ሆኖ ውድ ማዕድናትን የወርቅና ብር የመሳሳሰሉትን አያካትትም።

5. የኬሚካልና የኮንስትራክሽን ግብዓት ኢንዱስትሪዎች ምርቶች ላይ ተግባራዊ እንዲሆን ለተዘጋጀዉ ሀገር-አቀፍ ስታንደርድ የግብዓት ምርት ጥምርታ ሰነድ ዝግጅት፣አተገባበርና ጥቅል መመሪያ አባሪ

(የምርት መለያ ኮድ፡- E)

ዋና የቃላት ትርጓሜዎችና ታሳቢዎች

1. *ሥራ ላይ ባለዉ የኤክስፖርት ማበረታቻ አዋጅ መሰረት ሀገር-አቀፍ ስታንዳርድ የግብዓት ምርት ጥምርታ ወይም ኖርም ማለት መለኪያዉ በተወሰነ አንድ አሀድ የኤክስፖርት ምርት ለማምረት የሚያስፈልገዉ ጥሬ እቃ፣ እና ግብዓት መጠንን የሚያሳይ ስሌታዊ ዝምድና ወይም የፍጆታ መጠን ልኬትነዉ፡፡*
2. በኤክስፖርት ማበረታቻ አዋጅ መሰረት "ጥሬ እቃዎች" ማለት በምርት ሂደት እርስበራስ ተቀላቅለዉ ወይም ተዋህደዉ ለኤክስፖርት ገበያ የሚዉሉ ምርቶችን የሚያስገኙ ግብዓቶች ሲሆኑ ለኤክስፖርት ምርቶች መያዣነት፣ መጠቅለያነት ወይም ማሸጊያነት የሚዉሉትን ማቴሪያሎችም ይጨምራል፡፡
3. ፍጆታዎች / Consumables ማለት በምርት ሂደት ጊዜ አገልግሎት ከሰጡ በኂላ የሚያልቁና በምርቱ ዉስጥ እንደ ምርት አካል የማይታዩ ማቴሪያሎችን በተለይም የማሽን ደህንነት ዘይቶችን፣ የማሽን አላቂ ክፍሎችን፣ ለኃይል ምንጭነት የሚዉሉ ነዳጆችንና የላቦራቶሪ ሪኤጀንቶችን ያካትታል፣
4. እንደ ስራ ክፍላችን ከዚህ በፊት የግብዓት ምርት ጥምርታ አምራች ድርጅቶች የይሰራልኝ ጥያቄ ሲያቀርቡ ብቻ ይሰራ የነበረ ሲሆን ይህን አገራዊ ግብዓት ምርት ጥምርታ ስታንዳርድ ለመስራት አምራች ድርጅቶቹ ከውጭ ግብዓቶችን ሲያስገቡና ምርቶቹን ሲያስወጡ ይጠቀሙበት የነበረውን የስም ስያሜ በመዉሰድና በሚሰጡት አገልግሎት (Functions) ብቻ ግብዓቶች እንዲደራጁ ተደርጓል፡፡
5. የስፔሲፊክ ዝርዝር ግብዓቶች ድምር ድርሻ ለጥቅል ግብዓቱ ከተሰጠዉ የግብዓት ምርት ጥምርታ መብለጥ የለበትም፡፡

6. ለሚፈለገዉ ምርት የግብዓት ጥራትና የአካባቢ ደህንነትን በተመለከተ ከዉጭ የሚገቡት ግብዓቶች የጥራትና የልቀት መስፈርቶችን አሟልተዉ ይቀርቡ ዘንድ ከግብዓት አስመጭዉ (ኢምፖርተሩ) ይጠበቃል፡፡

1. ምህጻረ ቃላት:-

ስ.ግ.ም.ጥ= ሀገር-አቀፍ ስታንደርድ የግብዓት ምርት ጥምርታ

ኬ.ኮ.ግ.ኢ.ም.ል.ማ= የኬሚካል እና ኮንስትራክሽን ግብዓቶች ኢንዱስትሪ ምርምር እና ልማት ማዕከል

ኢ.ሚ= ኢንዱስትሪሚኒስቴር

ኪ.ግ= ኪሎግራም

ሊ= ሊትር

SAP Superabsorbent/ፈሳሽ መጣጭ

PC Sq.ft= square feet **S-piece s/በቁጥር**

Sq.mt or m^2=square meter **M^2 — Metre square-ሜትር ስኩየር**

FOB Value=Free on Board Value/ምርቱለገዥዉእስከሚተላለፍድረስያለዉዋጋ

CIF Value= Cost, Insurance and Freight /የምርትወጭ፣ የኢንሹራንስና የጭነት ዋጋ

2. DEFINITIONS AND ASSUMPTIONS

1. Input output coefficient or norm means, according to the proclamation No 768/2012, a specified measurement for the use of raw material or accessory to produce one unit of export goods.
2. Raw materials mean, according to the proclamation No 768/2012, goods that are mixed with or fixed to other goods in the production process to bring about commodities for export; and include goods to be used for containing, wrapping or packing export commodities.
3. consumables means, according to the proclamation No 768/2012, goods which become out of service as a result of being used in the process of production or because of change in the type of product of a manufacturer; and includes imported machine oil, lubricants, machine felts and other energy generating substances, laboratory reagents ,waste and raw water treatment chemicals, and pesticide remover chemicals, ETC
4. On the other hand, an input or an consumable item is not addressed based on a specific HS-Code Number as such an approach may result in impeding facilitation at custom clearing process.
5. With regards to the quality and environmental issues, the chemical inputs are assumed to be to the standard in terms of active matter and assay and to the permission level respectively.

3. ቀለምና የቀለም ውጤቶች የግብዓት-ምርት ጥምርታ ተጨማሪ ማብራሪያዎች

- አምራች ወይም ላኪው በቫውቸር ከቀረጥ ነፃ ካስገባው እና/ወይም ሃገር ዉስጥ ከገዛዉ የጥሬ ዕቃ ዋጋ እስከ 15% ድረስ ከቀረጥ ነፃ ሊያስገባ ይችላል፡፡
- የቀለም እና የቀለም ፕሮዳክት አምራች ኢንዱስትሪዎች የብክነት መጠን ከ3%

መብለጥ የለበትም፡፡

- ቀለምና የቀለም ውጤቶች packaging & consumable % share 5.953% ነው፡፡

4. የፐልፕ ወረቀትና ፓኬጅንግ የግብዓት-ምርት ጥምርታ ተጨማሪ ማብራሪያዎች

1. ለሚፈለገዉ ምርት የግብዓት ጥራትና የአካባቢ ደህንነትን በተመለከተ ከዉጭ የሚገቡት ግብዓቶች የጥራትና የልቀት መስፈርቶችን አሟልተዉ ይቀርቡ ዘንድ ከግብዓት አስመጭዉ (ኢምፖርተሩ) ይጠበቃል፡፡
2. የአበባ ማሸጊያ አምራቾች(Flower packaging's) ቀጥታ ምርታቸውን ወደ ውጭ የሚልኩ ሳይሆኑ አገር ውስጥ ላሉ ለአበባ አምራቾችና ላኪዎች የአበባ መጠቅለያዎችን በተለያዩ መጠን እንደፍላጎታቸው በማምረት የሚያስረክቡና የሚሸጡ ናቸው፡፡ስለዚህ indirect exporters መሆናቸው ሊታወቅ ይገባል፡፡
3. የህፃናት ንፅህና መጠበቂያ ምርቶች (Disposables Diapers) የምንላቸው ዋና ግብዓታቸው Cellulose (የእፅዋቶችን የውስጥ ክፍል), polypropylene, polyethylene and SAP(ፈሳሽ መጣጭ
4. የሆነ ስኳር መሰል ነገር) እንዲሁም በትንሽ መጠን tapes, elastics and adhesives(ማጣበቂያዎችን) በመጠቀም የሚሰሩትን የሚያጠቃልል ሲሆን የሚታጠበውን ዳይፐር አይጨምርም፡፡
5. የሌብል ምርቶች ላይ ስንሄድ በፐልፕ ወረቀትና ፓኬጅንግ ኢንዱስትሪ ልማትና ምርምር ቴክኖሎጅ ዴስክ ስር የሚደገፉ ሁለት አይነት የወረቀት ሌብሎች ሲኖሩ እነሱም የቢራ ሌብልና የልብስ ሌብል ናቸው፡፡ሌብል ማለት አንድ ምርት ላይ የሚለጠፉ ወረቀቶች ሲሆኑ ከላያቸው ላይ ስለምርቱ ምንነትና ይዘት የሚገልፁ መልዕክት የያዙ ናቸው፡፡
6. የወረቀት ምርቶች ላይ (packaging & consumable %share=0.29%የሚደርስ ነው፡፡
7. ወረቀት አምራቾች ላይ የብክነት መጠን እንደዪ ምርቶቹ የሚለያይ ሲሆን ወረቀት በባህሪው በምርት ሂደት ጊዜ መቆራረጦች ስለሚበዙበት እስከ 7 በመቶ ይደርሳል፡፡

8. አምራች ወይም ላኪው በቫውቸር ከቀረጥ ነፃ ካስገባው እና/ወይም ሃገር ዉስጥ ከገዛዉ የጥሬ ዕቃ ዋጋ እስከ 35% ድረስ ከቀረጥ ነፃ ሊያስገባ ይችላል፡፡

5. የመሰራታዊ ኬሚካል ምርቶች የግብዓት-ምርት ጥምርታ ተጨማሪ ማብራሪያዎች

- ✓ የወጪ ንግድ ምርቶች ጋር በተያያዘ መሸግያዎች፣አላቂ እቃዎች/ ፍጆታዎች፣ ድጋፍ ሰጭ የፕሮሰሲንግ ኬሚካሎች፣የውሀ ማከሚያ ኬሚካሎች፣ የላቦራቶሪ ሪኤጀንቶች፣ እና ሌሎችም አምራች-ላኪው በቫውቸር ከቀረጥ ነፃ ካስገባው እና/ወይም ሃገር ዉስጥ ከገዛዉ የጥሬ ዕቃ ዋጋ እስከ 22% ድረስ ከቀረጥ ነፃ ሊያስገባ ይችላል፡፡
- ✓ የመሰራታዊ ኬሚካል አምራች ኢንዱስትሪዎች የብክነት መጠን ከ 10% መብለጥ የለበትም፡፡
- ✓ የመሰረታዊ ኬሚካል ምርቶች ላይ (packaging & consumable % share = 39.91% የሚደርስ ነው፡፡
- ✓ በሀይድሮጂን ፔርኦክሳይድ ምርት ላይ የሀይድሮጂንና ኦክሲጅን የምርቱ ዋና ግብዓቶች ሲሆኑ ሌሎች በግብዓት ምርት ጥምርታ ውስጥ የተጠቀሱት ምርኪንግ ሶሉሺን ይበለሉ፡፡ ሁለቱ ግብዓቶች በግብዓት ምርት ጥምርታ ውስጥ አልተገለፁም ምክኒያቱም ሁለቱ ጋዞች ከውሃ ውስጥ ስለሚገኙ ነው፡፡

6. የሳሙና እና የዲተርጀንት ፕሮዳክት የግብዓት-ምርት ጥምርታ ተጨማሪ ማብራሪያዎች

- ➢ የወጪ ንግድ ምርቶች ጋር በተያያዘ አላቂ እና የማሸጊያ እቃዎች (packaging & consumable % share) የልብስ ፈሳሽ ሳሙና 55.8% ሲሆን ደረቅ የልብስ ሳሙና 0.7%ነው፡፡
- ➢ የልብስ ፈሳሽ ሳሙና እና ደረቅ የልብስ ሳሙና % share 28.27% ነው፡፡
- ➢ የሳሙናእና ዲተርጀንት አምራቾች ላይ የብክነት መጠን እንደዬ ምርቶቹ የሚለያይ ሲሆን እስከ 3 በመቶ ይደርሳል፡፡
- ➢ አምራች ወይም ላኪው በቫውቸር ከቀረጥ ነፃ ካስገባው እና/ወይም ሃገር ዉስጥ ከገዛዉ የጥሬ ዕቃ ዋጋ እስከ 15% ድረስ ከቀረጥ ነፃ ሊያስገባ ይችላል፡፡

7. የፕላስቲክና ጎማ ምርቶች የግብዓት - ምርት ጥምርታ ተጨማሪ ማብራሪያዎች

- ✓ የውጪ ንግድ ምርቶች ጋር በተያያዘ ማሸግያዎች፣አላቂ እቃዎች/ ፍጆታዎች፣

ኬሚካሎች፣ እና ሌሎችም አምራች-ላኪው በቫውቸር ከቀረጥ ነፃ ካስገባው እና/ወይም ሃገር ዉስጥ ከገዛዉ የጥሬ ዕቃ ዋጋ እስከ 18.9%ድረስ ከቀረጥ ነፃ ሊያስገኝ

- ✓ የፕላስቲክና ጎማ አምራች ኢንዱስትሪዎች የብክነት መጠን ከ 5% መብለጥ የለበትም፡፡
- ✓ የወጪ ንግድ ምርቶች ጋር በተያያዘ አላቂ እና የማሸጊያ እቃዎች (packaging & consumable % share) ለፕለስቲክና ጎማ ምርቶች 0.27818% የሚደርስ ይደርሳል፡፡

Packaging and Consumables Description

1. Caustic Soda
2. HCL
3. Ink
4. Cleaning solution
5. Makeup solution
6. Heavy oil
7. Wood Pallet
8. Jumbo bag
9. Stretch Film
10. Corrugated Paper sheet 1200*1200 mm
11. Poly Bag
12. PP Bag
13. Corrugated Carton Box

8. በቀረጥ ማበረታቻ እንዲገባ ከተፈቀደው በዋጋ ከ22% እስካልበለጡ ድረስ የመሰራታዊ ኬሚካል ምርቶች ላኪው ከቀረጥ ነፃ እንዲገቡ የተፈቀዱ የምርት ግብዓቶች ዝርዝር

General List of Items

Consumables

1. Silicon in primary forms
2. Laboratory reagents
3. Gasket washer or other seals

4. Acetic acid

9. በቀረጥ ማበረታቻ እንዲገባ ከተፈቀደው በዋጋ ከ15% እስካልበለጡ ድረስ የቀለም እና የቀለም ፐሮዳክት ላኪው ከቀረጥ ነፃ እንዲገቡ የተፈቀዱ የምርት ግብዓቶችዝርዝር

General List of Items

consumables for products

5. FUEL/LUBRICATING/COOLINg
6. anti -skinning agent or methyl ethyl ketoxime
7. dispersion agent
8. levelling agent
9. anti-foaming agent
10. light stabilizer
11. thickner
12. adhesion

10. በቀረጥ ማበረታቻ እንዲገባ ከተፈቀደው በዋጋ ከ20% እስካልበለጡ ድረስ የፐልፐ ወረቀትና ፓኬጅንግ ፐሮዳክት ላኪው ከቀረጥ ነፃ እንዲገቡ የተፈቀዱ የምርት ግብዓቶችዝርዝር

General List of Items consumables for products

1. Finishing agent
2. Caustic soda
3. Epichlorohydrin
4. Tri-sodium phosphate
5. Plates for printing machine
6. IPA
7. Washer
8. Glue
9. Bleached agent

Ethiopian Standards Input-Output Coeffiecents (ESOIC) for Manufactured Chemical and Construction Inputs											
				Basic chemical							
Product Code	Export Product Description	Product HS Code	UOM	QTY	Input Code	Input Description	Input HS CODE	UOM	Comsumption	Wastage (%)	IOC after wastage
EBC11	Carbon Dioxide	28112100	Kg	1	EBC11-001	Naphthalene	27074000	Kg	0.927857304	3	0.956553922
					EBC11-002	Methyl Ethanol Amine	29221990	Kg	0.007607843	3	0.007843137
					EBC11-003	Soda Ash	28362000	Kg	0.005705882	3	0.005882353
					EBC11-004	Industrial salt	25010010	Kg	0.011411765	3	0.011764706
					EBC11-005	Acetic acid	29152100	Kg	0.000299559	3	0.000308824
					EBC11-006	Caustic Soda	28151100	Kg	0.013313725	3	0.01372549
					EBC11-007	Hydrochloric acid	28061000	Kg	0.003803922	3	0.003921569
EBC12	Building finishing	38244000	Kg	1	EBC12-001	Vinnapas 5010 N	29181600	Kg	0.003251231	2	0.003317582
					BC12-002	Vinnapas 5044 N	17011100	Kg	0.000692151	2	0.000706277
					EBC12-003	Tylose MHF 10015 P4	38089190	Kg	0.001414772	2	0.001443645
					EBC12-004	Walocel MW 40000 PFV	29199000	Kg	0.001183529	2	0.001207682
					EBC12-005	OPC Cement I 42.5 R (bulk)	38244000	Kg	0.138931836	2	0.141767179
					EBC12-006	Micronized Calcium Carbonate	28365000	Kg	0.065222044	2	0.066553107
					EBC12-007	Silica Sand	25051000	Kg	0.667700599	1.18	0.675674914
					EBC12-006	PPC Cement I 32.5 R (bulk)	39251000	Kg	0.107143028	2	0.109329621
	Concrete Admixture				EBC12-003	Sodium gluconate powder	29181600	Kg	0.242546778	2	0.247496712
					EBC12-004	Sugar	17010000	Kg	0.041952087	2	0.042808253
					EBC12-005	Triethanolamine 85% (TEA)	29221500	Kg	0.073447476	2	0.074946404
					EBC13-001	SikaViscoCrete-125P C1111	39069090	Kg	0.000218254	2	0.000222708
					EBC13-002	Triisobutyl phosphate	31054000	Kg	0.002858206	2	0.002916537
					EBC13-003	Sodium Chloride (bag)	25010020	Kg	0.14233509	2	0.145239887
					EBC13-004	Domsjoe Lignin DS10	38244000	Kg	0.10158421	2	0.103657357
					EBC13-005	Diethanolisopropanolamine (DEIPA)	29121990	Kg	0.012779117	2	0.013039915
					EBC13-006	Sodium Naphthalene Sulfonate Polyplast S	3824400	Kg	0.29765994	2	0.303734633
					EBC12-006	Preventol WB (cont)/Acticide HF (cont)	38089990	Kg	0.007389403	2	0.007540208
					EBC13-007	SikaViscoCrete PC-7.5 AE	38244000	Kg	0.009737422	2	0.009936145
					EBC13-009	SikaViscoCrete PC-6C AE	38244000	Kg	0.046704406	2	0.047657557

EBC13		38244000	Kg	1	EBC13-010	Sodium Lauryl Sulphate 70%	28323000	Kg	1.14884E-05	2	1.17228E-05
					E13-011	Sitren AirVoid 305 (drum)	39072000	Kg	0.000776124	2	0.000791963

					EBC14-001	Bentone SD 2 (bag)	25081000	Kg	0.000626931	2	0.000639725
					EBC14-002	Sikron M 500 (bag)	2505100090	Kg	0.041461292	2	0.042307441
					EBC14-003	Byk A-525/Byk 320 (drum)	3824999999	Kg	0.000194896	2	0.000198874
					EBC14-004	Benzyl alcohol (drum)	29062100	Kg	0.022617768	2	0.023079355
					EBC14-005	BYK A-501 (pail)	38240000		0.001098137	2	0.001120548
	Flooring Products				EBC14-006	Sikafloor Floorpaste SR-264	32129000	Kg	0.024503165	2	0.02500323
					EBC14-007	SK-16101 (RM) Epoxide Resin (260)	39073000	Kg	0.202737195	2	0.206874689
					EBC15-008	SK-16102 (RM) Epoxide Resin C.A.(198	39073000	Kg	0.097940866	2	0.099939659
					EBC14-009	EPOXIDHARZ A	3907309000	Kg	0.060965243	2	0.062209432
					EBC12-007	Silica Sand	25051000	Kg	0.411178111	10	0.456864567
EBC14		39073000	kg		EBC14-011	EPIKOTE RESIN 05447(EP AF RESIN1:1)	3907309000	Kg	0.015055963	2	0.015363227
				1	EBC14-012	quartz powder DORSILIT 10000 MIPUR	2505100090	Kg	0.056516891	2	0.057670296
					EBC12-013	GRILONIT EPOXIDE 8	39073000	Kg	0.008554524	2	0.008729106
					EBC15-001	Standart Pyro UZ Aluminium Powder(d	76031000	Kg	1.39898E-05	2	1.42753E-05
					EBC15-002	Axilat DF 6352 DD (bag)	39123985	Kg	0.000767427	2	0.000783089
					EBC15-003	Agitan P 813 (bag)	38244000	Kg	0.000963687	2	0.000983354
					EBC15-004	Condensil S-95 DS (Sika Fume) (bag)	29239000	Kg	0.017371534	2	0.017726055
	Engineered Refurbishm e nt				EBC15-005	Silres BS 2002 (cont)	39100000	Kg	0.044535943	2	0.04544484
					EBC15-006	Vinnapas 7220 E (bag)	38244000	Kg	0.008152342	2	0.008318716
					EBC15-007	SikaCrackstop fibre 6mm /30x0, 6K	51112000	Kg	0.000491153	2	0.000501177
					EBC15-008	Vinnapas 8034 H (bag)	38244000	Kg	0.003623263	2	0.003697207
					EBC15-009	Lipaton SB 29Y146 (cont)	40021100	Kg	0.44226355	2	0.451289337
					EBC15-010	Variphob CC 6372 (cont)/ Ultralub	29239000	Kg	0.005978384	2	0.006100392
EBC15			Kg		EBC12-007	Silica Sand	25051000	Kg	0.381655247	10	0.424061386
				1	EBC15-012	Aquatex 3180 (can)/Ecocool BS 2 (pail)	73102100	Kg	0.040258479	2	0.041080081
					EBC16-001	EL 106100 black (drum)/ Elastosil 6100	32149000	Kg	0.087252632	0.53	0.087719298
					EBC16-002	EL 206100 black (drum)/Elastosil 6100	32149000	Kg	0.085964912	2	0.087719298
	Sealing and				EBC16-003	EL 106100 Transparent (drum)	32149000	Kg	0.253596491	2	0.25877193
					EBC16-004	EL 206100 Transparent (drum)	32149000	Kg	0.253596491	2	0.25877193

EBC16	**Bonding**	39100000	Kg	1	EBC16-007	EL 108100 black (drum)	32149000	Kg	0.064473684	2	0.065789474
					EBC16-008	EL 208100 black (drum)	32149000	Kg	0.064473684	2	0.065789474
					EBC16-009	EL 106100 White (drum)/	32149000	Kg	0.085964912	2	0.087719298
					EBC16-010	EL 206100 White (drum	32149000	Kg	0.085964912	2	0.087719298

EBC17	**Water proofing**	40029900	Kg	1	EBC17-001	Acticide EPW (can)	29239000	Kg	0.000144268	2	0.000147213
					EBC17-002	Ammonia solution 25 % (drum)	28142000	Kg	5.77074E-05	2	5.88851E-05
					EBC17-003	Lomon R-996 (bag)		Kg	0.001298416	2	0.001324915
					EBC17-004	Revacryl R 6329 EVO (bulk)/Aquafer	29239000	Kg	0.038382633	2	0.039165952
					EBC17-005	AAG 6 Defoamer (drum)	38244000	Kg	0.000728556	2	0.000743424
					EBC17-006	Alcosperse 679 (drum)	29239000	Kg	0.00050494	2	0.000515245
					EBC17-007	Fluiden 1520 (drum)	29239000	Kg	0.000721342	2	0.000736064
					EBC17-008	Cellulose Fibre FT 300 (bag)	55034000	Kg	0.002366003	2	0.002414289
					EBC17-009	Foamaster MO NDW (drum)	38249097	Kg	0.000145765	2	0.00014874
					EBC17-010	Oleic acid (drum)	38231200	Kg	0.000307844	2	0.000314127
					EBC17-011	Byk-023 (pail)	38240000	Kg	6.91528E-05	2	7.05641E-05
					EBC17-012	Baerophob SW 0903 (bag)	38244000	Kg	0.002536886	2	0.002588659
					EBC17-013	Sikament FF-86 powder (25) KG	38244000	Kg	0.000317566	2	0.000324047
					EBC17-014	TEA stearate 30% Co 900KG	29221500	Kg	0.058446478	2	0.059639264
					EBC17-015	Calcium Nitrite 92% (bag)	31026000	Kg	0.006037292	2	0.006160502
					EBC17-016	Apyral TC (bag)	28183000	Kg	0.001746281	2	0.001781919
					EBC17-017	Orgal K 640 R (cont)	39039090	Kg	0.03738866	2	0.038151694
					EBC17-018	Acronal 6718 ZA (bulk)	39069000	Kg	0.057692257	2	0.05886965
					EBC17-019	Yellow Tartrazine H7061 (pail)	32041900	Kg	1.8825E-05	2	1.92092E-05
					EBC17-020	Mollasses	17031000	Kg	0.00011145	2	0.000113725
					EBC17-021	Fibertex WP 90 (roll)	55034000	Kg	0.075899033	2	0.077447992
					EBC12-007	Silica sand	25051000	Kg	0.422397092	1.18	0.427449546
					EBC17-023	OPC Cement I 42.5 R (bulk)	25231000	Kg	0.253760994	2	0.25893979
					EBC17-024	Sodium Silicate 41°BE (bulk)	29181600	Kg	0.022417094	2	0.022874586
EBC18	**Sodium Bromide**	28275100	TON		EBC18-001	Sodium formate	29151210	Kg	0.147257701	2	0.15026296
					EBC18-002	Chlorine	2801100	Kg	0.441773103	2	0.450788881
					EBC11-003	Sodium carbonate/soda ash	28362000	Kg	0.184072126	2	0.1878287
					EBC18-003	Sulfur	2503000	Kg	0.184072126	2	0.1878287
					EBC18-004	Urea	3102100	Kg	0.022088655	2	0.022539444
					EBC11-008	Activated carbon	38021000	Kg	0.000736289	2	0.000751315

				1							
EBC19	**Ethiozinon 60% E.C**	38089110	Kg	1	EBC19-001	xylene	29024400	Kg	0.30175475	1.5	0.30635
					EBC19-002	diazinon techn 95%	29335900	Kg	0.6324488	1.5	0.64208
					EBC19-003	geronol FF/4	38089190	Kg	0.0278952	1.5	0.02832
					EBC19-004	geronol MS	38089190	Kg	0.02191625	1.5	0.02225
					EBC19-005	epoxydized soabean oil	15071000	Kg	0.01992655	1.5	0.02023

EBC20	**Ethiodemeth rin 2.5 wdp**	38089110	Kg	1	EBC19-001	xylene	29024400	Kg	0.829866938	1.5	0.842504506
					EBC20-001	emulsifier 2201	38089110	Kg	0.024947705	1.5	0.025327619
					EBC20-002	delthametrin techn. 98%	38089110	Kg	0.128607473	1.5	0.130565963
					EBC20-003	antioxidant BHT	34021290	Kg	0.001290806	1.5	0.001310463
					EBC20-004	glacial acetic acid	34021290	Kg	0.000286755	1.5	0.000291122
EBC21	**Sulphuric Acid**	28070000	kg	1	EBC18-003	Sulphur	25030000	Kg	0.3331376	5.60	0.3529
					EBC19-004	Oxygen gas	28044000	Kg	0.608274	6	0.6471
EBC22	**Hydrogen peroxide**	28470000	kg	1	EBC22-001	2-Ethyl Anthraquinone(2EAQ)	29146100	Kg	0.000376	6	0.0004
					EBC22-002	Tetra butyl urea(TBU)	38220090	Kg	0.006204	6	0.0066
					EBC22-003	Solvesso 150	27079900	Kg	0.00235	6	0.0025
					EBC22-004	palladium catalyst (Pd)	35151290	Kg	1.18E-05	6	0.0000125
					EBC22-005	tri-octyl-phosphate(top)	29199090	Kg	0.0000235	6	0.000025
					EBC22-006	activated alumina	28182000	Kg	0.0047	6	0.005
					EBC22-007	Amino tri-methylene phosphoric acid(ATMP)	29319090	Kg	0.000141	6	0.00015
					EBC22-008	water	22019000	Kg	0.926182	6	0.9853
				Paints and Adhesive Products							
Product Code	**Export Produ**	**Product HS Code**	**UOM**	**QTY**	**Input Code**	**Input Description**	**Input HS CODE**	**UOM**	**Comsumption**	**Wastage (%)**	**IOC after wastage**
EP11	**THERMOPLA STIC PAINT**	32149000	LITTER	1	EP11-001	C5 hydro carbon resin	39111190	kg	0.181764	1	0.1836
					EP11-002	pigment yellow	32042000	kg	0.019998	1	0.02
					EP11-003	titanium dioxide	32061100	kg	0.09999	1	0.101
					EP11-004	Dioctyl pathlate	29173900	kg	0.01089	1	0.011
					EP11-005	polyethylene wax	34042000	kg	0.009999	1	0.0101
					EP11-006	calcium carbonate	28365000	kg	0.38016	1	0.384
					EP11-007	glass bead	32074000	kg	0.29997	1	0.303
		29101000			EP12-001	EPOXY RESIN	39071000	kg	0.4312	2	0.44
					EP12-002	reactive diluent	34021200	kg	0.09996	2	0.102
					EP12-003	titanium dioxide	32061100	kg	0.0833	2	0.085
					EP12-004	silcan solution	28045000	kg	0.109956	2	0.1122
					EP12-005	barium sulphate	25111000	kg	0.09996	2	0.102

EP12	**Epoxy**		LITTER	1	EP12-006	hardner	29224900	kg	0.20972	2	0.214
EP13	**ENAMEL PAINT**	32089000	LITTER	1	EP13-001	Long oil alkyd resin	39075000	kg	0.39984	2	0.408
					EP13-002	KEROSINE	27101930	kg	0.12348	2	0.126
					EP13-003	Titanium dioxide	32061100	kg	0.1274	2	0.13
					EP13-004	iron oxide red pigment	28211000	kg	0.04998	2	0.051
					EP13-005	carbon black 7	28030000	kg	0.009996	2	0.0102
					EP13-006	phthalocyanine blue 15 powder	32041700	kg	0.0079968	2	0.00816
					EP13-007	Monazo pigment red	32110000	kg	0.0009996	2	0.00102
					EP13-008	monazo pigment yellow	32110000	kg	0.019992	2	0.0204
					EP13-009	Cobalt octate 10%	32110000	kg	0.0039984	2	0.00408
					EP13-010	Zericonium octate 12%	32110000	kg	0.00588	2	0.006
					EP13-011	Magnesium octate 10%	32110000	kg	0.0039984	2	0.00408
					EP13-012	calcium octAte	32110000	kg	0.0039984	2	0.00408
					EP13-013	calcium carbonate	28365000	kg	0.039984	2	0.0408
					EP13-014	almunium Paste	32041700	kg	0.039984	2	0.0408
					EP13-015	Ironn oxide Yellow pigment	28111000	kg	0.019992	2	0.0204
					EP13-016	iron oxide black pigment	28111000	kg	0.0039984	2	0.00408
					EP13-017	Iron oxide brown pigment	28111000	kg	0.004998	2	0.0051
					EP13-018	talc	25262000	kg	0.129948	2	0.1326

EP14	EMULSION PAINT	34000000	LITTER	1	EP14-001	carbon black flashed paste	28030000	kg	8.9964E-07	2	0.000000918
					EP14-002	Iron oxide red	28211000	kg	0.0009996	2	0.00102
					EP14-003	Iron oxide yellow	28211000	kg	0.00379848	2	0.003876
					EP14-004	iron oxide brown	28211000	kg	0.000004998	2	0.0000051
					EP14-005	iron oxide black	28211000	kg	0.00019992	2	0.000204
					EP14-006	Iron oxide blue	28211000	kg	0.0008722	2	0.00089
					EP14-007	chrome oxide green	28191000	kg	0.00039996	1	0.000404
					EP14-008	Iron oxide green	28211000	kg	0.00169983	1	0.001717
					EP14-009	luconyl violet paste	32041700	kg	0.000029997	1	0.0000303
					EP14-0010	luconyl yellow paste	32041700	kg	0.00059976	2	0.000612
					EP14-011	luconyl blue paste	32041700	kg	0.00059994	1	0.000606
					EP14-012	luconyl blackpaste	32041700	kg	0.000089991	1	0.0000909
					EP14-013	luconyl red paste	32041700	kg	0.00019998	1	0.000202
					EP14-014	luconyl green paste	32041700	kg	0.0009999	1	0.00101
					EP14-015	luconyl orange paste	32041700	kg	0.000069993	1	0.0000707
					EP14-016	Titanium dioxide	32061100	kg	0.059994	1	0.0606
					EP14-017	sodium almunium silicate	28421000	kg	0.029997	1	0.0303
					EP14-018	sodium almunium silicate gelsil	28421000	kg	0.119988	1	0.1212
					EP14-019	copolymer resin	39059100	kg	0.19998	1	0.202
					EP14-020	Caustic soda	28151200	kg	0.0079992	1	0.00808
					EP14-021	Calcium carbonate	28365000	kg	0.39996	1	0.404
					EP14-022	Sico red pigment		kg	9.996E-07	2	0.00000102

Soap and Detergents Products

Product Code	Export Product	Product HS Code	UOM	QTY	Input Code	Input Description	Input HS CODE	UOM	Comsumption	Wastage (%)	IOC after wastage
					ES11-001	Liner alkyl benzene sulfonic acid (LABSA)	34021110	kg	0.139986	1	0.1414
					ES11-002	Caustic soda	28151100	kg	0.0169983	1	0.01717
					ES11-003	Sodium lauryl ether sulfate(SLES)	34021900	kg	0.08019	1	0.081

ES11	**liquid laundary soap**	34021120	litre	1	ES11-004	Alkaline sodium silicate	28391900	kg	0.012078	1	0.0122
					ES11-005	Fragrace	33029000	kg	0.00139986	1	0.001414
					ES11-006	sodium chloride(NACL)	28121090	kg	0.0039996	1	0.00404
					ES11-007	Carbonaylmethylcellulose (CMC)	39123100	kg	0.0019998	1	0.00202
					ES11-008	ethylenediaminetetraacetic acid (EDTA)	29212100	kg	0.0029997	1	0.00303
					ES11-009	Pigment (Color)	32041700	kg	2.376E-08	1	0.000000024
					ES11-010	water	3011100	kg	0.74	0	0.74
ES11	**LAUNDARY SOAP(250gm)**	34011900	PCS	1	ES12-001	DPFA	38231900	kg	0.05488	2	0.056
					ES12-002	RBD PALM STERIENE	15119090	kg	0.07497	2	0.0765
					ES12-003	RBD PALM oil	15119090	kg	0.0029997	1	0.00303
					ES12-004	Caustic soda	28151100	kg	0.022968	1	0.0232
					ES12-005	Alkaline silicate	28391900	Kg	0.00291	3	0.003
					ES12-006	Dolomite	25181000	kg	0.03564	1	0.036
					ES12-007	Optical brightner	32042000	kg	0.00079992	1	0.000808
					ES12-008	Fragnance	33029000	kg	0.0029997	1	0.00303
					ES12-009	Pigment(COLOR)	320417000	kg	0.00003465	1	0.000035
					ES12-010	Tallow	15021000	kg	0.00776	3	0.008
					ES12-011	Water	30111000	kg	0.044	0	0.044
					Plastic and Rubber Products						
Product Code	**Export Product**	**Product HS Code**	**UOM**	**QTY**	**Input Code**	**Input Description**	**Input HS CODE**	**UOM**	**Consumption**	**Wastage (%)**	**IOC after wastage**
EPR1	**PET Strap Embossed**	39206200	kg	1	EPR1-001	Different color Plastic PET scrap	39159000	Kg	0.8835	5	0.93
					EPR1-002	Polypropylene Raffia	39021000	Kg	0.0475	5	0.05
					EPR1-003	Colors Master batch	32064900	Kg	0.019	5	0.02
EPR2	**PET Strap**	39206200	kg	1	EPR2-001	Different color Plastic PET scrap	39159000	Kg	0.8835	5	0.93
					EPR2-002	Polypropylene Raffia	39021000	Kg	0.0475	5	0.05
					EPR2-003	Colors Master batch	32064900	Kg	0.019	5	0.02
EPR3	**Monofilament Flagg**	39169000	kg	1	EPR3-001	Different color Plastic PET scrap	39159000	Kg	0.69065	5	0.727
					EPR3-002	Colors Master batch/pigment	32041700/32	Kg	0.01235	5	0.013

	able						049000				
					EPR3-003	Polypropylene	39021000	Kg	0.247	5	0.26
EPR4	**Monofilam e nt non-Flagg able**	39169000	kg	1	EPR4-001	Different color Plastic PET scrap	39159000	Kg	0.69065	5	0.727
					EPR4-002	Colors Master batch/pigment	32064900/3 2 041700	Kg	0.01235	5	0.013
					EPR4-003	Polypropylene	39021000	Kg	0.247	5	0.26
EPR5	**Monofilam e nt**	39169000	kg	1	EPR5-001	Different color Plastic PET scrap	39159000	Kg	0.69065	5	0.727
					EPR5-002	Colors Master batch/pigment	32041700/3 2 049000	Kg	0.01235	5	0.013
					EPR5-003	Polypropylene	39021000	Kg	0.247	5	0.26
EPR6	**Brush Non Flagg able**	96031000	kg	1	EPR6-001	Polypropylene/LDPE	39021000	Kg	0.54834	5	0.5772
					EPR6-002	Tufting Wire	73199000	Kg	0.055385	5	0.0583
					EPR6-003	Colors Master batch/pigment	32064900/3 2 041700	Kg	0.01235	5	0.013
					EPR6-004	Brush Stick	44170000	Kg	0.189525	5	0.1995
					EPR6-005	Brush Head	39269000	Kg	0.142139	5	0.14962
EPR7	**Brush Flagg able**	96031000	Kg	1	EPR7-001	Polypropylene/LDPE	39021000	Kg	0.54834	5	0.5772
					EPR7-002	Tufting Wire	73199000	Kg	0.0552425	5	0.05815
					EPR7-003	Colors Master batch/pigment	32064900/3 2 041700	Kg	0.0129295	5	0.01361
					EPR7-004	Brush Stick	44170000	Kg	0.189525	5	0.1995
					EPR7-005	Brush Head	39269000	Kg	0.14212	5	0.1496
					EPR7-006	LDPE	39011000	Kg	0.0049875	5	0.00525

EPR8	**PET Rope different Size**	56075000	kg	1	EPR8-001	Different color Plastic PET scrap	39159000	Kg	0.81415	5	0.857
					EPR8-002	Colors Master batch/pigment	32064900/32	Kg	0.01235	5	0.013
					EPR8-003	Polypropylene	39021000	Kg	0.1235	5	0.13
EPR9	**PPR Pipe**	39172200	kg	1	EPR9-001	PPR-C granules	39021000	Kg	1.045	5	1.1
					EPR9-002	Colors Mast batch different colors	32064900/32 041700	Kg	0.001045	5	0.0011
EPR10	**PET preform**	39233010	kg	1	EPR10-001	PET granules	39076900	Kg	0.95	5	1
EPR11	**HDPE caps**	39232190	kg	1	EPR11-001	HDPE granules	39012000	Kg	0.9405	5	0.99
					EPR11-002	Colors Master batch	32049000	Kg	0.0095	5	0.01
EPR12	**PP bags**	63053300	kg	1	EPR12-001	Polypropylene	39021000	Kg	0.7125	5	0.75
					EPR12-002	Calcium carbonate	28365000	Kg	0.19	5	0.2
					EPR12-003	Color master batch	32049000	Kg	0.0475	5	0.05
EPR13	**Tarpaulin**	6306000		1	EPR13-001	Polypropylene	39021000	Kg	0.665	5	0.7
					EPR13-002	Calcium carbonate	28365000	Kg	0.1425	5	0.15
					EPR13-003	Color master batch	32049000	kg	0.0475	5	0.05
					EPR13-004	PP lamination		kg	0.095	5	0.1
EPR14	**PVC (polyvinyl chloride) pipe**	39172300	pcs	1	EPR14-001	PVC resin	39041000	Kg	0.83239	5	0.8762
					EPR14-002	PVC Stabilizer	39049090	Kg	0.04011375	5	0.042225
					EPR14-003	Titanium Dioxide	32061900	Kg	0.000947625	5	0.0009975
					EPR14-004	Calcium carbonate	28365000	Kg	0.0947625	5	0.09975
					EPR14-005	Carbon black	28030000	Kg	0.000236906	5	0.000249375

packaging and consumable Pulp and Paper Products

Export product	HS CODE	UOM	Packaging and Consumables Description	HS CODE	UOM	Consumption	WASTAGE	Consumpti on after wastage	Unit price (ETB) from factory	Price/ product (from FOB)	Exportable product export value	Packaging and consumable share% in the export
Finished tissue products (toilet paper)	48181000, 48182000	Gram,g	Caustic soda	28151200	Kg	0.0087714	1	0.00886	3.6656			
			Epichlorohydrin	29103000	Kg	0.0080472	1	0.0081285	0.08816			
			Tri-sodium phosphate	28353100	Kg	0.0080472	1	0.0081285	0.464			
			Packaging wrapping box	48192000	Kg	0.0198	1	0.02	1.74			
										0.071765	109.62	0.07
Beer label	48211000	PCS	Plates for printing machine	84425000	Kg	0.0309721	3	0.03193	6.96			
			IPA	39202010	Kg	0.009991	3	0.0103	1.682			
			washer	40169300	Kg	0.009991	3	0.0103	60.492			
										0.862625	280.72	0.31
MINI diaper 10	96190010	pcs	Packaging S10 &S40	63053300	pcs	0.09595	5	0.101	3.48			
										0.35148	51.62	0.68
MIDI diaper 32	96190010	pcs	Packaging M9 & M36	63053300	pcs	0.0130815	5	0.01377	2.9			
										0.03993	51.62	0.08
Maxi diaper 56	96190010	pcs	Packaging L8 & L32	63053300	pcs	0.155857	5	0.16406	2.32			
										0.38062	51.62	0.74
Large diaper 64	96190010	pcs	Packaging XL8 &XL30	63053300	pcs	0.0172557	1	0.01743	3.19			
										0.0556	51.62	0.11
Cloth tag	48211000	pcs	bleached	52112000	Kg	0.00099	1	0.001	0.16			

										0.00016	0.16	0.10

Plastic and Rubber Products												
Export product	HS CODE	UOM	Packaging and Consumables Description	HS CODE	UOM	Consumption	WASTAGE	Consumption on after wastage	Unit price(Etb) from FOB	Price/product(from FOB)	Exportable product export value	Packaging and consumable share%
Different color PET scrape	39159000	kg	Wood Pallet	44152000	Pcs	0.00097	3	0.001	812			
			Jumbo bag	63053300	Pcs	0.00096	4	0.001	928			
			Caustic Soda	28151100	kg	0.0000576	4	0.00006	37.8914			
			HCL	28061000	kg	0.002425	3	0.0025	37.8914			
										1.84	1,939.61	0.09
PET Strap Embossed	39206210/9 0	kg	Stretch Film	39232990	Kg	0.0038	5	0.004	275.5			
			Paper Cone	48229000	Pcs	0.0475	5	0.05	81.2			
			Corrugated Paper sheet1200*1200 mm	48081000	Pcs	0.01425	5	0.015	72.5			
			Pallet	44152000	Pcs	0.00097	3	0.001	812			
										7.0615	2,323.54	0.30
PPR Pipe	39172900	kg	Poly Bag		Pcs	0.00095	5	0.001	8.7			
										0.0087	0.52084	1.67
PET strap	39206210/9 0	kg	Stretch Film	39232990	Kg	0.0038	5	0.004	275.5			
			Paper Cone	48229000	Pcs	0.0475	5	0.05	81.2			
			Corrugated Paper sheet1200*1200 mm	48081000	Pcs	0.01425	5	0.015	72.5			
			pallet	44152000	Pcs	0.00097	3	0.001	812			
										7.0615	2,323.54	0.30
Monofilament Non Flagg able	39169000	Kg	Stretch Film	39232990	Kg	0.0095	5	0.01	275.5			
			PP Bag	63053300	Pcs	0.038	5	0.04	8.7			
			Pallet	44152000	Pcs	0.00097	3	0.001	812			
										3.915	3,735.49	0.10
Monofilament Flagg able	39169000	kg	Stretch Film	39232990	Kg	0.0095	5	0.01	275.5			
			PP Bag	63053300	Pcs	0.038	5	0.04	8.7			
			Pallet	44152000	Pcs	0.00097	3	0.001	812			
										3.915	3,735.49	0.10
			Stretch Film	39232990	Kg	0.0095	5	0.01	275.5			
			PP Bag	63053300	Pcs	0.038	5	0.04	8.7			

Monofilament	39169000	kg	Pallet	44152000	Pcs	0.00097	3	0.001	812			
										3.915	3,735.49	0.10
Brush Non Flagg able	9603100	kg	Corrugated Carton Box	44081000	Pcs	0.00095	5	0.001	72.5			
			Pallet	44152000	Pcs	0.00097	3	0.001	812			
										0.8845	856.52	0.10
Brush Flagg able	96031000	kg	Corrugated Carton Box	44081000	Pcs	0.00095	5	0.001	72.5			
			Pallet	44152000	Pcs	0.00097	3	0.001	812			
										0.8845	856.52	0.10
PET Rope different Size	56075000	kg	Stretch Film	39232990	Kg	0.0095	5	0.01	275.5			
			PP Bag	63053300	Pcs	0.00095	5	0.001	8.7			
			Pallet	44152000	Pcs	0.00097	3	0.001	812			
										3.5757	3,413.16	0.10

soap and detergent

Export product	HS CODE	UOM	Packaging and Consumables Description	HS CODE	UOM	Consumption	WASTAGE	Consumption after wastage	Unit price(ETB) from	Price/product(from FOB)	Exportable product export	Packaging and consumable
Laundry Soap(250)	34011900	lit	CORRUGATED CARTON	48191000	PCS	0.0198	1	0.02	1.42			
			PPFILM	39021000	PCS	0.98	2	1	1.1			
			NITRIC ACID(HNO_3)	280880000	LITRE	0.04257	1	0.043	0.000297			
			CHLOROFORM	29031300	LITRE	0.05346	1	0.054	0.0226			
			FILTER PAPER	48232000	PCS	0.002646	2	0.0027	0.008352			
			ETHANOL(C_2H_6O)	22072000	liter	0.054175	1.5	0.055	0.2262			
			GLUE	35069900	KG	0.00099	1	0.001	0.0001624			
Liquid laundry soap			Packaging plastic	39232990/1	PCS	0.1661913	1	0.16787	0.1856	1.142097	26.68	0.6956522
			HDPE/PP Plastic(Jeri	39231090	PCS	0.99	1	1	22.04			

	34021120	lit	Lable	48219010	PCS	0.9996	2	1.02	1.0962			
			Litmus paper		PCS	0.00050235	1.5	0.00051	0.001247			
										23.18928	41.528	55.840111

paint and adhesive

Export product	HS CODE	UOM	Packaging and Consumables Description	HS CODE	UOM	Consumption	WASTAGE	Consumpti on after wastage	Unit price(ETB) from factory	Price/pro duct(fro m FOB)	Exportable product export value	Packaging and consumable share% in the export
Enamel paint	32089000	lit	cartoon	48191000	pcs	0.06249375	1	0.063125	16.24			
			Label	48219010	pcs	0.249975	1	0.2525	3.625			
			glue	35069900	kg	0.0495	1	0.05	0.493			
			Tin can	73102190	pcs	0.249975	1	0.2525	32.48			
										10.16631	493	2.0621324
Epoxy paint	29101000	kg	cartoon	48191000	pcs	0.06249375	1	0.063125	16.24			
			Label	48219010	pcs	0.249975	1	0.2525	3.625			
			glue	35069900	kg	0.0495	1	0.05	0.493			
			plastic jar		pcs	0.2849715	1	0.28785	16.24			
										6.639797	826	0.8038495
Thermoplastic paint	32149000	kg	cartoon	48191000	pcs	0.06249375	1	0.063125	16.24			
			Label	48219010	pcs	0.249975	1	0.2525	3.625			
			glue	35069900	kg	0.0495	1	0.05	0.493			
			plastic jar		pcs	0.2849715	1	0.28785	16.24			
										6.639797	412	1.6116011
Emulsion paint	34000000	lit	cartoon	48191000	pcs	0.06249375	1	0.063125	16.24			
			Label	48219010	pcs	0.249975	1	0.2525	3.625			
			glue	35069900	kg	0.0495	1	0.05	0.493			
			plastic jar		pcs	0.2849715	1	0.28785	16.24			
										6.639797	34.34	19.335459

Basic chemical

Export product	HS CODE	UOM	Packaging and Consumables Description	HS CODE	UOM	Consumption	WASTAGE%	Consumption after wastage	Unit price(ETB) from factory	Price/product(from FOB)	Exportable product export value	Packaging and consumable share% in the export
Concrete Admixture	38244000	Kg	Bag PAP 450x350x100	48193010	Kg	0.04	2	0.12	0.32	0.0384	0.8784	
			Bag PAP 450x350x100	48193010	Kg	0.04	2	0.12	0.32	0.0384	0.8784	
			Bag PAP 450x350x100	48193010	Kg	0.04	2	0.12	0.32	0.0384	0.8784	
			Bag PAP 450x350x100	48193010	Kg	0.04	2	0.12	0.32	0.0384	0.8784	
			Bag PAP 450x350x100	48193010	Kg	0.04	2	0.12	0.32	0.0384	0.8784	
			Bag PAP 450x350x100	48193010	Kg	0.04	2	0.12	0.32	0.0384	0.8784	
										0.07373	0.8784	8.39
Flooring Products	29103000	Kg	Pail TP 20L 370x285 wi	73102100	Kg	0.05	2	0.15	4.37	0.6555	3.524	
			Bag PAP 450x350x100	73102100	Kg	0.04	2	0.12	0.32	0.0384	3.524	
										2.87682	3.524	81.64
Sealing and Bonding	39100000	Kg	Nozzle PE RDC 07 with	39172100	Kg	1	2	3	0.0022	0.0066	11.53	
			Plunger PE RK 02	39172100	Kg	1	2	3	0.0023	0.0069	11.53	
			Bag PAP 450x350x100	48193010	Kg	0.04	2	0.12	0.32	0.0384	11.53	
			Lab PAP 53x34 barcod	48211000	Kg	1	2	3	0.013	0.039	11.53	
			Ctr PE C6002 for Silico	39172100	kg	1	2	3	0.2394	0.7182	11.53	
			Ctr PE C6002 Sikasil E/	39172100	Kg	1	2	3	0.2394	0.7182	11.53	
			Ctr PE C6002 Sikasil C/	39172100	Kg	1	2	3	0.2394	0.7182	11.53	
			Bag PAP 450x350x100	48193010	Kg	0.04	2	0.12	0.32	0.0384	11.53	
			Bag PAP 450x350x100	48193010	Kg	0.04	2	0.12	0.32	0.0384	11.53	
			Bag PAP 450x350x100	48193010	Kg	0.04	2	0.12	0.32	0.0384	11.53	

										2.3607	11.53	20.47
Sodium bromide	2.83E+08	kg	Jambo bag	63053300	kg	0.0006667	2	2.00E-03	171.41	3.43E-01	132.255	0.26
Ethiozinon 60%	38089110	liter	coex bottle(1 litre pac	39233000	liter	1	2	3	175.42	526.26	795.19	66.18
Ethiodemethrin 2	38089110	liter	coex bottle(1 litre pac	39233000	liter	1	2	3	175.42	526.26	795.19	66.18
Carbon Dioxide		Kg	laboratory reagents	38220000	Kg	1	1	2	791.49	43.12	3,880,800	0.00
Hydroden peroxi	28470010	liter	HDP Jerrycan	39231090	liter	0.04	1	0.08	344	27.52	51.43987	53.50
sulphuric acid	28070000	liter	HDP Jerrycan	39231090	liter	0.04	1	0.08	305	24.4	38.95	62.64

6. በሆርቲካልቸር (አበባ፣አትክልትና ፍራፍሬ) ምርቶች ላይ ተግባራዊ እንዲሆን ለተዘጋጀው ሃገር አቀፍ ስታንዳርድ የግብዓት ምርት ጥምርታ ሰነድ ዝግጅት አተገባበርና ጥቅል የመመሪያ አባሪ

(የምርት መለያ ኮድ F)

1. የግብዓት ምርት ጥምርታ አዘገጃጀት ይዘት

- የሆርቲካልቸር ግብዓት ምርት ጥምርታ ስሌት ጥናት ከአበባ አምራቾች 76.7 በመቶ እና ከአትክልት፣ ፍራፍሬና ኸርብስ አምራቾች 50 በመቶ አምራች ላኪዎች ላይ መሰረት ተደርጓል፡፡
- አንድ የወጭ ምርት ለማምረት የሚያስፈልጉ ግብዓቶች ጥምርታ ስታንዳርድ ዝግጅት ለኤክስፖርት የተዘጋጁ ምርቶችና የተጠቀሙበትን የግብዓት መጠን በመለካት የተካሄደ ነው፡፡
- የአበባ ምርት ጥምርታ ስሌት የአበባውን የአንድ እስር (bunch) መሰረት ያደረገ ሲሆን የአንድ አበባ እስር በስነ ምህዳር (ደጋ፣ ወይናደጋና ቆላ)፣ በክላስተር ወይም የምርት አካባቢ፣ ዝርያ፣ የዘንግ ርዝመትና ውፍረት፣ የእምቡጥ መጠን እና የገኸር ትዕዛዝ መሰረት የተለያየ ሲሆን አንድ ተመሳሳይ የምርት መጠንን (አንድ እስር/Bunch ምርት) ለማምረት የሚጠቀመው ግብዓት መጠን ልኬት በምርት አካባቢው አማካይ እንዲወጣለት ተደርጓል፡፡
- የአትክልት፣ ፍራፍሬና ኸርብስ የግብዓት ምርት ጥምርታ የአንድ እስር (bunch) መጠን ልኬትን ታሳቢ ያደረገ ሲሆን አንድ ተመሳሳይ የምርት መጠንን (አንድ እስር/Bunch) ለማምረት የሚጠቀመው ግብዓት መጠን ልኬት አማካይ እንዲወጣለት ተደርጓል፡፡
- የስርዓቱ ተጠቃሚ ኩባንያዎች ወደ ሀገር ውስጥ የሚያስገቡት ግብዓቶች በተጣጣመ የሸቀጦች አመዳደብ ስርዓት /HS CODE/ መሰረት በማድረግ የሚመደቡ ይሆናል፡፡

2. ታሳቢዎች

- በአበባ ምርት ጥቅም ላይ የሚውሉት የግብዓት አይነቶች እንደ ገበያ መዳረሻውና የደምበኛ ፍላጎት መሰረት የተለያየ መጠንና ቅርጽ ያላቸው ሲሆን በብዛት ጥቅም ላይ የሚውለውን ግብዓት ለግብዓት ምርት ጥምርታ ስሌት ታሳቢ ተደርጓል፡፡
- በአትክልት፣ ፍራፍሬና ኸርብስ ምርት ጥቅም ላይ የሚውሉት የግብዓት አይነቶች እንደ መዳረሻ ገበያውና የገዢ ፍላጎት መሰረት የተለያየ መጠን ያላቸው ሲሆን በብዛት ጥቅም ላይ የሚውለውን የምርት መጠን ለግብዓት ምርት ጥምርታው ስሌት ታሳቢ ተደርጓል፡፡
- የተለየ የምርት ዓይነት ያላቸው ኩባንያዎች የራሳቸው የምርት ግብዓት ጥምርታ ስሌት ታሳቢ ተደርጓል፡፡
- የግብዓት ምርት ጥምርታ ስሌት የሐዋሳ፣ ቆቃ፣ ዝዋይ፣ ቢሾፍቱ፣ ሆለታ፣ ሰበታ፣ ወልቂጤ፣ ሰንዳፋ፣ ሱሉልታ እና ባህር ዳር ክላስተሮችን አካቷል፡፡
- ግብዓት ማለት ከምርት በኋላ ጥቅም ላይ የሚውሉ ከውጭ ሃገር ገብተው ተመልሰው የሚወጡ የተለያዩ የምርት ማሸጊያ ግብዓቶችና ከምርቱ ጋር አብረው የሚወጡ ሌሎች ግብዓቶች ማለት ሲሆን ግብዓቶቹ ምንም ዓይነት የምርት ሂደት (Prossessing) የማያስተናግዱ ሲሆን የተወሰነ የቅርጽ ለውጥ ብቻ ሊደረግባቸው የሚችል ነ፡፡
- እስር (bunch) ማለት አብዛኛው ግብዓት ጥቅም ላይ የሚውልበት የምርት መጠን ሲሆን የግብዓት ምርት ጥምርታው ለማስላት እንደመነሻ የተወሰደ ነው፡፡
- ሆርቲካልቸር ማለት የአበባ፣ አትክልት፣ ፍራፍሬና እፀ ጣዕም ምርቶች ጥቅል ስም ነው፡፡

3. የግብዓት ምርት ጥምርታ አዘገጃጀት ታሳቢ የሆኑ የብክነት አይነቶች

ጥቅም ላይ የሚውሉት ግበዓቶች ምንም ዓይነት የማምረት ሂደት (Prossessing) ውስጥ የማያልፉ እና ከምርት በኂላ ጥቅም ላይ የሚውሉ ሲሆን የብክነት ታሳቢዎቹ የሚከተሉት ናቸው፡፡

- ከውጭ ሃገር ሲመጡ በምርት ላይ ያለ ግድፈት/ጉድለት፤
- ግብዓቱን በማውረድና በማከማቸት ሂደት የሚፈጠር ብክነትና፤

➢ ጥቅም ላይ በማዋል ሂደት የሚከሰት የግብዓት ብክነት ሲሆን ከ 3-5 በመቶ ብክነት ታሳቢ ተደርጓል፡፡

4. ስታንዳርድ ዝግጅቱ ውስንነት

የግብዓት ምርት ጥምርታ አሰራር እና ስሌት የተለያዩ የገበያ ወቅቶችን፣ ቀጥተኛ እና የማዕከላዊ ገበያ ተለዋዋጭ የግዥ ፍላጎት እና የደንበኛ ትዕዛዞችን ሙሉ በሙሉ ታሳቢ ያላደረገ እና በጥናቱ ወቅት የነበሩ ምርቶችን ብቻ ማዕከል ያደረገ ነው፡፡

5. የምርት መለያ ኮድ

ለግብርና ምርቶች የተሰጠው መለያ ኮድ F ሲሆን በምርት ኮድ የመጀመሪያ ፊደል ሆኖ ሲያገለግል የምርት የወል ስምና የምርቱ ስም የመጀመሪያ ፊደላት በቅደም ተከተል በምርት መለያ ኮዱ ላይ ይቀመጣሉ፡፡ አበባ፣ አትክልት፣ ፍራፍሬና ዕፀ ጣዕም ምርቶች በተለያየ አካባቢዎችና ስነ ምህዳር የሚመረቱ ሲሆን የአበባ ምርት በስነ ምህዳር ልዩነት የዘንግና የእንቡጥ መጠን ልዩነት ያለው ስለሆነ የክላተሩ ስም በምርቱ መግለጫ (product description) ላይ የሚቀመጥ/የሚመላከት ይሆናል፡፡

6. የምርት መለያ ኮድ

6.1. ጥቅም ላይ የዋሉ ቃላትና ወካይ ፊደላት

S.No	Product Name	Product Code
1	Agriculture product	**F**
2	Flower	**F**
3	Vegetables	**V**
4	Fruits	**Fr**
5	Herbs	**H**
6	Rose	**R**

S.No	Product Name	Product Code
7	Summer Flower	**S**
8	Strawberry	**S**
9	Grape	**G**
11	Tomato	**T**
12	Beans	**B**
13	Peas	**P**

6.2. የምርት መለያ ኮድ፣ የምርት ስም፣ የምርት መግለጫና የምርት ኤች ኤስ ኮድ ዝርዝር

ተ.ቁ	Product Code	Product Name	Product Description	HS Code
1	FFR	Rose	Roses of different cluster	06031100
2	FFS	Summer Flower	Summer flower of different variety and cluster	06031900
3	FFrS	Strawberry	Strawberry	08101000, 08111000
4	FFrG	Grape	Table Grape	08061000, 08062000
5	FVT	Tomato	Cherry Tomato or Beef Tomato	7020000
6	FVB	Beans	Green Beans or Bobby beans	07082000, 07102200

ተ.ቁ	Product Code	Product Name	Product Description	HS Code
7	FVP	Peas	Snow peas	07081000, 07102100
8	FH	Herbs	Herbs of different variety	07119000, 07129000, 07123900, 07099900, 12119000

6.3. የግብዓት መለያ ኮድ ፣የግብዓት ስምና የግብዓት ኤች ኤስ ኮድ ዝርዝር

S. No	Input code	List of Inputs	HS Code
1	PM1	Black Paper	9042100
2	PM2	Bubble wrap	39239090
3	PM3	Bud cup	96190090
4	PM4	Bunch Paper	48192000
5	PM5	Carton Box (39*30*13cm)	48191000
6	PM6	Carton Box (39*28*14cm)	48191000
7	PM7	Carton Box Half	48191000
8	PM8	Carton Box Horizontal (40*25*6.5cm)	48191000
9	PM9	Carton Box Master (100*40*45cm)	48192010
10	PM10	Carton Box Medium (40*60*9cm)	48191000
11	PM11	Carton Box Quarter	48191000
12	PM12	Carton Box Small	48191000

S. No	Input code	List of Inputs	HS Code
13	PM13	Carton Box Small (40*60*6.5cm)	48191000
14	PM14	Carton Box Vertical (40*25*22cm)	48191000
15	PM15	Carton Box vertical size 1(19.5*19.5*22cm)	48191000
16	PM16	Carton Box vertical size 2 (16.5*19.5*22cm)	48191000
17	PM17	Clip	83059090
18	PM18	Coversheet Cartoon	48191000
19	PM19	Edge corner	48192010
20	PM20	Flower Food	38249990
21	PM21	Humidity Paper	48026900
22	PM22	Plaster/Scotch tape	39199090
23	PM23	Plastic Bag	39232190
24	PM24	Plastic Pallet	39231000
25	PM25	Punnet (17.5*13*3cm)	39232990
26	PM26	punnet (20*10*5cm)	39232990
27	PM27	Ribbon for sticker label	96121000
28	PM28	Rubber Band	40161000
29	PM29	Separator	48026900
30	PM30	Sleeve	39202010
31	PM31	Staples	83052000
32	PM32	staples C-58	83052000
33	PM33	sticker label barcode for Box	39262011
34	PM34	Sticker label for Box	39262010
35	PM35	Sticker Label for Bunch	39262011

S. No	Input code	List of Inputs	HS Code
36	PM36	Sticker label for Fair Trade	39262011
37	PM37	Sticker Label for Price	39262011
38	PM38	sticker label for Punnet	39262010
39	PM39	Sticker Label for Sleeve	39262011
40	PM40	Sticker label Logo for Sleeve	39262010
41	PM41	Strapping Roll	39209910
42	PM42	Stretch roll/net	56089090
43	PM43	Tea Bag	38089390
44	PM44	Traceability Sticker	39262011
45	PM45	Wrapping paper	48192000

ቅጽ አንድ "ሀ"

ሀገራዊ ግብአት ምርት ጥምርታ ላልተዘጋጀላቸው ምርቶች እና ግብአቶች በሀ.ግ.ም.ጥ ውስጥ እንዲካተቱ መጠየቂያ ቅጽ

የምርት ምድብ መለያ _______________

ተ.ቁ	የቀረበው የወጪ ምርት	የተጣጣመ የሸቀጦች ስያሜ መለያ	የወጪ ምርቱ መለኪያ	የጥሬ ዕቃ ስም	የጥሬ ዕቃው መለያ የተጣጣመ የሸቀጦች ስያሜ መለያ	የግብዓቱ መለኪያ	አንድ የወጪ ምርት ለማምረት የሚያስፈልግ የጥሬ ዕቃ መጠን	በምርት ሂደት የሚባክን መጠን በመቶኛ	የግብዓት ምርት ጥምርታ

ቅጽ ሁለት "ሀ"

እንዲሻሻሉ ለሚጠየቁ ምርቶች የሚያስፈልጉ ግብዓቶች ዝርዝር ማቅረቢያ ቅፅ

ተ.ቁ	እንዲሻሻል የቀረበው የወጪ ምርት	የወጪ ምርቱ መለኪያ	የይሻሻልልኝ አይነት		አንዲሻሻል የቀረበው ምርት የዋና ግብዓት ሀገር ዓቀፍ ግብዓት ጥመርታ መለያ ኮድ	የግብዓቱ መለኪያ	አመልካቹ አንዱን የወጪ ምርት ለማምረት የሚጠቀመው ግብዓት ፍጆታ	በምርት ሂደት የሚባክነው መጠን በመቶኛ	የግብዓት ምርት ጥምርታ	የሚሻሻልበት ዋና ምክንያት
			የዋና ግብዓት ፍጆታ ይሻሻልልኝ	የአላቂ ዕቃ ፣ የማሸጊያና መጠቅለያ ድርሻ ይሻሻልልኝ						

የድርጅቱ/ የድርጅቱ ባለቤት ስም________________________ ፊርማ____________ *ማኅተም* ________________________

ቅጽ ሁለት “ለ”

በግብዓት ምርት ጥምርታ ሰነዱ ውስጥ ፀድቀው ለሚገኙ የወጭ ምርቶች የገቡ ወይም እንዲገቡ የተፈለጉ የዋና ግብዓት ፣ የአላቂ ዕቃ፣ የማሽኒያና መጠቅለያ ዕቃዎች ተመሳሳይ /ተተካኪ ጥያቄ ማቅረቢያ ቅፅ

ተቁ	የቀረበው የወጪ ምርት ዓይነት	የወጪ ምርቱ መለኪያ	የሚተካበት ሀገር ዓቀፍ ግብዓት ጥመርታ ኮድ	ምርቱን ለማምረት የሚያስፍልጉ ግብዓቶች	የግብዓቱ መለኪያ	ግብዓቱ የሚተካካበት ተ.ቁ. ወይም ኮድ	አመልካቹ አንዱን የወጪ ምርት ለማምረት የሚጠቀመው ግብዓት ፍጆታ	በምርት ሂደት የሚባክነው መጠን በመቶኛ	የግብዓት ምርት ጥምርታ

የምርቱ ሥምና መለኪያው በአገር ውስጥ የሽያጭ ደረሰኝ ላይ ከሚመዘገበው ምርትና መለኪያ ጋር ተመሳሳይ መሆን አለባቸው፡፡

የድርጅቱ/የድርጅቱ ባለቤት ሥም ______________________ ፊርማ __________ ማህተም ________________________

ቅጽ ሦስት "ሀ"

ለአገር ውስጥ ወይም ለውጭ ሀገር ገበያ በሽያጭ ስለሚቀርቡ የባከነ ጥሬ ዕቃ ወይም ተረፈ ምርቶች የቀረበ መግለጫ

ተ.ቁ	ለአገር ውስጥ ገበያ የሚቀርብ ተረፈ ምርት		ከቀረጥ ነፃ ወደ አገር ውስጥ ከገባው ጥሬ ዕቃ ውስጥ ለተረፈ ምርት የዋለው ዓይነትና ድርሻ		
	ዓይነት	መለኪያ	የጥሬ ዕቃው ዓይነት	መለኪያ	በጠቅላላው ከገባው ጥሬ ዕቃ ያለው ድርሻ በመቶኛ

የድርጅቱ/የድርጅቱ ባለቤት ስም ______________ ፊርማ ________ ማህተም______________

ቅጽ ሦስት "ለ"

በምርት ሂደት ጉድለት የተገኘባቸው ምርቶች ለአገር ውስጥ ገበያ ሽያጭ ማቅረቢያ ቅጽ

ተ.ቁ	ለአገር ውስጥ ገበያ የሚቀርብ ጉድለት የተገኘበት ምርት		ከቀረጥ ነፃ ወደ አገር ውስጥ ከገባው ጥሬ ዕቃ ውስጥ ጉድለት ለተገኘበት ምርት የዋለው ዓይነትና ድርሻ		
	ዓይነት	መለኪያ	የጥሬ ዕቃው ዓይነት	መለኪያ	በጠቅላላው ከገባው ጥሬ ዕቃ ያለው ድርሻ በመቶኛ

የድርጅቱ/የድርጅቱ ባለቤት ስም ______________________ ፊርማ __________ ማህተም____________________